

**Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde
den 17 december 2012**

§ 2 Interpellation om möjligheterna att lånefinansiera strategiskt viktig infrastruktur i Stockholm, exempelvis tunnelbana till Nacka (nr 2012:27)

Anförande nr 1

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

J a n V a l e s k o g (S): Ordförande, fullmäktige! Jag får tacka för svaret på interpellationen, även om de flesta svar handlade om helt andra saker än vad jag frågade om. Jag har ställt fyra frågor som handlade om betydelsen av att staten i ökad omfattning är beredd att lånefinansiera viktiga infrastrukturprojekt i Stockholmsregionen för att de över huvud taget ska kunna genomföras.

Jag exemplifierade med tunnelbana till Nacka och den östliga vägförbindelsen. Jag påstår att de borgerliga kommunledningarna i Stockholms län är mycket passiva i diskussionen om finansieringsfrågorna, och jag hade därför hoppats på att finansborgarrådet skulle uttala mer vilja och ambition när det gäller både finansiering och tidigareläggning av viktiga infrastrukturprojekt i Stockholm.

Svaret jag har fått handlar mest om hur staden, det vill säga Stockholm, ska ha råd att finansiera och låna upp till stadens egna investeringsprojekt, och något om att Stockholm ställer upp och medfinansierar några statliga projekt. Men mina frågor handlade inte riktigt om det. Frågorna ställdes för ett halvår sedan, och sedan dess har borgarrådet kunnat läsa den infrastrukturproposition som lades fram för ett par månader sedan. Det kanske också är därför han undviker att svara på mina frågor och talar om annat i stället.

Den borgerliga regeringen har i sin proposition nämligen varit klart negativ till en lånefinansiering och tar absolut avstånd till OPS, det vill säga privat-offentlig finansiering av infrastruktur. Mot denna bakgrund hade det varit positivt om finansborgarrådet hade tagit avstånd från detta synsätt eller tydligare sagt att statlig lånefinansiering till samhällsekonomiskt lönsamma projekt är bra och viktigt. Men så sker inte. Finansborgarrådet duckar i frågan om ökat statligt engagemang i bättre infrastruktur i Stockholm.

Därför frågar jag helt enkelt igen om finansborgarrådet har någon åsikt om det jag tar upp i min interpellation, nämligen om Stockholm anser att staten i ökad utsträckning bör lånefinansiera och därmed tidigarelägga projekt som är samhällsekonomiskt lönsamma. Det gäller till exempel tunnelbana till Nacka eller en östlig vägförbindelse.

Regeringen har öppnat för en lånefinansiering via trängselavgifter. Det är positivt, men det löser inte en finansiering av tunnelbanan till Nacka och än mindre en östlig vägförbindelse. Som bekant ska trängselavgifterna också finansiera huvuddelen av Förbifarten.

Om man ska säga någonting positivt om regeringens proposition som rör finansiering är det möjligtvis att man gärna vill se en kombinationslösning av tunnelbana till Nacka och en östlig vägförbindelse. Denna något mer positiva syn på tunnelbanan som regeringen har gett uttryck för är glädjande. Den står i viss kontrast till Moderaterna i landstinget och vissa moderater i Stockholms stad.

I landstinget fortsätter man med sitt trafikpolitiska hattande – den så kallade firman, det vill säga firma Fare-Wennerholm. De obstruerar mot tunnelbana till Norra Stationsområdet och lägger alla resurser på en tidig utbyggnad av Spårväg City innan något större antal resenärer finns där. 40 000–50 000 resenärer till Norra Stationsområdet kommer att få vänta på goda kommunikationer medan de 7 000–15 000 resenärerna på Spårväg City kommer att prioriteras, som snacket går just nu i alla fall.

Åter till mina frågor i interpellationen: Är borgarrådet beredd att engagera sig i finansieringsfrågorna för samhällsekonomiskt viktig infrastruktur i Stockholm där staten har det formella ansvaret? Om ja – är finansborgarrådet beredd att slåss för en ökad statlig lånefinansiering? Och vad anser finansborgarrådet om finansiering via OPS?

Anförande nr 3

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Det viktiga för mig är nu att staten har engagerat sig för tunnelbaneutbyggnaden till Nacka – det som vi tog initiativ till här i regionen och presenterade förra våren. Då presenterade vi detta och sade att vi ska starta en förstudie om tunnelbana till Nacka. Efter sommaren har nu regeringen aviserat att den vill engagera sig i detta och att man gärna vill tidigarelägga det, precis som Jan Valeskog efterlyser. Man sade också att man vill pröva idén om en samlokalisering av tunnelbanan och en Östra länk. Allt detta har vi uttalat oss otroligt positivt om. Vi tycker att det är intressant. Jag välkomnade regeringens initiativ i frågan och sade att Stockholms stad självfallet med glädje kommer att sätta sig vid förhandlingsbordet i dessa frågor.

Nu vill Jan Valeskog att jag på förhand ska säga exakt hur detta ska finansieras. Ska staten lånefinansiera sin del eller inte? Jag tycker att det ändå är att föregripa diskussionerna innan vi har satt oss vid förhandlingsbordet med förhandlingsmän och förhandlingskvinnor och innan vi för det första har fått en prislapp på det vi ska bygga och för det andra har tittat på vad de totala finansieringarna är. Vi har en viktig part här som Jan Valeskog gärna nämner men nu glömmer, och det är landstinget. Det är landstinget som är huvudman för tunnelbanan. Det är klart att det är landstinget som där har att träda upp på scenen när det gäller finansieringsfrågorna. Jag kan förstå att det tänker de också göra när vi sitter ned i förhandlingarna.

Jag har absolut ingenting emot att det förs en diskussion om frågorna – tvärtom. Självfallet finns det lägen då det är fullt motiverat att lånefinansiera infrastruktur; det är min uppfattning. Jag skulle också välkomna att man i något sammanhang prövar en OPS-lösning – där har jag alltid haft samma uppfattning, och jag har inte ändrat den. Jag tror att man ibland kan uppnå vinster genom att tidigarelägga. Detta är som bekant Finansdepartementet ganska skeptiska till. Jag kan förstå deras resonemang om den svenska staten med sin synnerligen goda ekonomi. Vi har lite av samma resonemang i Stockholms stad när man vill att vi ska engagera oss i OPS-lösningar.

Ingen kan låna upp så billigt som vi kan göra. Däremot kan man ibland ha samhälls-ekonomiska, miljömässiga vinster och så vidare i tidigareläggning som kan vara motiverade.

Mitt svar är för det första: Nej, jag är inte främmande för lånefinansiering, men jag tycker att frågan är för tidigt väckt nu när staten har engagerat sig i detta. För det andra: Ja, jag är fullt beredd att pröva OPS-lösningar.

Anförande nr 4

J a n V a l e s k o g (S): Först ska jag säga att jag är glad att finansborgarrådet äntligen besvarar mina frågor, lite grann i alla fall. När finansborgarrådet säger att det är läge för lånefinansiering är inte sitsen sådan när man träffar ett antal förhandlare från staten att man kan treva sig fram. Det är självklart att man måste ha en tydlig uppfattning. Jag brukar inte säga så här ifrån talarstolen, men i det här fallet kan jag göra det: Landstinget har uttalat sig för att staten bör lånefinansiera för samhällsfunktioner lönsamma infrastrukturprojekt. Det har de tagit ställning för i remisser och så vidare. Det har inte Stockholms stad gjort, och inte heller så många andra kommuner här i länet. Det är därför jag menar att när de statliga förhandlarna kommer upp och knackar på måste rimligtvis finansborgarrådet ha någon åsikt. Att bara säga att det är läge för detta är inte någon speciellt tuff inledning på det hela. Man måste naturligtvis vara tydlig. Annars riskerar projekten att dröja länge innan vi kan få fram någon finansiering värd namnet.

Det är inte alls obekant att regeringen är oerhört negativ till lånefinansiering, vilken sort det än vara må. Det bekräftar också finansborgarrådet här. Man har försvårat möjligheterna till lånefinansiering av infrastruktur jämfört med hur det var med tidigare regler. Man tycker att det borde vara rimligt att denna möjlighet finns för projekt som kan skrivas av under lång tid. Det kanske spelar mindre roll om det är OPS eller om staten lånar upp, vilket kanske är mest ekonomiskt. Det handlar mest om principen.

Jag måste tyvärr konstatera att borgarrådet är valhänt i den här frågan. Jag hade verkligen hoppats på att Stockholm, som är landets största kommun och som verkligen är beroende av och berörs av dessa stora projekt, kunde vara tydlig med att vi måste få en annan typ av finansiering om de ska kunna genomföras inom rimlig tid. Nu har vi problem på länsnivå med den politiska ledning som sitter där. De har inte förmåga att prioritera projekt som är samhällsekonomiskt lönsamma, utan de håller på och duttar med annat. Jag får hoppas att det reder ut sig.

Finansborgarrådet kan därför rimligtvis ta ledartröjan. Detta är ett lämpligt tillfälle, eller egentligen ett sista-minuten-tillfälle när förhandlarna knackar på dörren. Det är viktigt att Stockholm har en tydlig uppfattning. Det tycker jag att finansborgarrådet kunde vara betydligt tydligare med än vad han har varit här i dag.

Anförande nr 5

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag tycker att jag är väldigt tydlig. Jag är tydlig med att jag tycker att det är viktigt att vi bygger tunnelbana till Nacka. Jag är tydlig med att det är viktigt att den kommer så fort som möjligt och att det är viktigt att vi bygger Österleden eller Östra länken. Det gläder mig att också Socialdemokraterna numera är tydliga i denna fråga, för övrigt.

När det gäller lånefinansiering tycker jag ändå att man ska vara lite försiktig med att sätta sig på höga hästar gentemot regeringen. Regeringens linje i frågan med tanke på de starka statsfinanserna som vi har är naturligtvis till otroligt stor gagn. Det är bland annat detta som gör att regeringen nu kunde lägga fram en infrastrukturproposition som i alla delar svarade mot – och ibland överträffade – Trafikverkets kapacitetsutredning. Jag tror att det var en proposition som tog omvärlden med viss överraskning. Men den är nödvändig, och den är helt rätt.

Även om Jan Valeskog tyckte att jag i mitt svar talade om andra saker var det ett sätt att illustrera att Stockholms stad som stad är beredd att när så krävs låna till investeringar. Det gör vi genom våra bostadsbolag, till exempel, när man behöver detta. Men det är klart att det har varit en väldig styrka för staden när vi nu under en lång tid har kunnat egenfinansiera investeringarna. På det sättet har vi minskat vår exponering mot marknaden, mot räntor och så vidare. Jag redovisade tidigare i fullmäktige att det är åtskilliga miljarder som vi på detta sätt slipper ta fram till finansieringen. Men det är inte så att vi stoppar infrastrukturinvesteringar när vi inte längre kan egenfinansiera. Om det finns ett behov får man göra det i en motiverad balans.

Mitt synsätt är att detsamma gäller för staten. Men jag har ingen anledning att komma till förhandlingsbordet och säga till staten: Si och så mycket ska ni lånefinansiera! Däremot måste jag vara tydlig med att Stockholms stad är engagerad och beroende av infrastrukturinvesteringarna. Men jag måste också konstatera att här finns andra huvudmän som har huvudansvaret. Landstinget har huvudansvaret för tunnelbanan. Staten har huvudansvaret för Österleden. Sedan har Stockholms stad åtskilliga gånger visat att vi är beredda att vara med och medfinansiera infrastrukturprojekt. Men här har också staten uttalat att man vill att vi ska ytterligare höja de stora ambitioner som vi redan har på bostadsbyggandet som ett svar på att göra dessa investeringar ännu mer samhällsekonomiskt lönsamma. Där kommer det att bli ett väsentligt åtagande för oss eftersom vi redan har mycket höga ambitioner och målsättningar på bostadsbyggandet som jag hoppas och tror att vi är överens om. Dessa måste vi ”snäppa upp”, och det kommer att innebära kostnader för staden.

Därför kan jag inte komma till förhandlingsbordet fix och färdig med ett paket. Här gäller det att varje huvudman måste ta sitt ansvar.

Anförande nr 6

J a n V a l e s k o g (S): Problemet med statens företrädare har de senaste åren varit att man vill att kommunerna ska medfinansiera och ta detta ökade ansvar. Det får man väl ändå säga. Vi kan ha olika uppfattningar om hur en del prioriteringar av projekt sker. Samtidigt är det självklart så att Stockholm har resurser för att investera i infrastruktur. Det gör Stockholm, som bekant, väldigt väl.

Men inför dessa förhandlingar finns det bara två lägen. Vi, eller snarare ni, kommer att möta förhandlingsmän som antingen kommer att vilja att Stockholm, eller möjligtvis Stockholms län och landstinget, tar ännu mer av finansieringen av projekten, alternativt att projekten skjuts på framtiden. Det finns inget mellanting, för staten har inte råd. Jag kan hålla med om att den plan som finns är förhållandevis ambitiös. Möjligheten att vara mer ambitiös än så utan att lånefinansiera finns i praktiken inte. Det går också att läsa i infrastrukturpropositionen att så är fallet.

Syftet med förhandlingsvåndan är just att man ska få fram mer pengar från kommunerna.

Därför menar jag att det handlar om vilken politisk vilja och vilken tuppkam man sätter på sig. Ska man bara snällt säga att det finns ett läge för lånefinansiering utan att ställa något krav på staten? Framför allt handlar det om att göra det gemensamt för kommunerna i läget, vilket ni inte har gjort. Ni har bara duckat. Därför har ni fått en svag förhandlingsposition, och jag är rädd att det kommer att visa sig framöver. Antingen åker då Stockholm på att betala oproportionerligt mycket, vilket vi får göra till exempel när det gäller Förbifarten, eller så skjuts projekten på framtiden. De exempel på projekt som jag har talat om, tunnelbana till Nacka och en östlig vägförbindelse, är båda två angelägna projekt. Om de ska kunna ske inom rimlig tid måste man lösa finansieringen. Och den är långt ifrån löst, som ni alla vet.

Jag kan, som flera gånger förr, konstatera att Handelskammaren har en tydlig linje här. De menar att detta är en förutsättning för att man ändrar synen på lånefinansiering, även om de inte har hörts så mycket i debatten på sistone i frågan. Jag beklagar verkligen att inte finansborgarrådet tillsammans med andra kommunledningar i Stockholm är tydligare inför förhandlingarna och politiskt öppet säger att staten måste ta ett större ansvar för infrastruktur i Stockholm och att staten måste klara finansieringen av en större andel av infrastrukturen i Stockholm i framtiden. Rimligtvis bör det innebära en ökad lånefinansiering, vilket Socialdemokraterna i förslag till riksdagen också har uttalat flera gånger.

Anförande nr 7

Borgarrådet Nordin (M): Fru ordförande! Nej, jag tänker inte gå till förhandlingsbordet med låsta positioner där jag i förväg har satt upp de precisa kriterierna för hur finansieringen ska se ut. Jag tycker att det är rätt tydligt redan när jag säger att det finns två huvudmän som har ett särskilt ansvar i finansieringsfrågan. Sedan har frågan om trängselskatterna förts in i diskussionen. Men där måste vi också se till trängselskatternas funktion. De är inte primärt en finansieringskälla utan ett styrningsmedel för trafiken. Det kommer att bli ett antal frågor att studera när det gäller denna del innan vi kan vara i mål med vad trängselskatterna ger.

Precis som Jan Valeskog nu påminde om – och detta är viktigt – har vi kommit överens med regionen och staten om att trängselskatterna nu finansierar Förbifarten. Det var just ett sätt att äntligen få en finansieringslösning på plats när det gäller Förbifarten. Det har inte skett tidigare, och Jan Valeskogs partikamrater har i så fall haft lång tid på sig att göra detta i regeringsställning. Men det har de inte gjort. Det som skedde här var att vi från regionen och regeringen möttes i hundramiljarderspaketet. Vi tog då hälften var i denna del.

Men en sådan överenskommelse är inte en given modell i alla lägen. I andra lägen kan jag nog för min del tycka att det är rimligt att vi går tillbaka till att det är en mindre andel som faller på Stockholms stad och på kommunerna beroende på att vi tar det finansiella ansvaret för den infrastruktur som är vår, till exempel Slussen. Där tar vi det finansiella ansvaret för den infrastruktur som är vår. Den enda del av Slussens finansiering som diskuteras med andra är där det också påverkar andra. Där tar vi vårt ansvar, och det är klart att man inte bara i ett sådant här paket kan glömma bort vem som är huvudman för olika delar. Det måste finnas med.

Det är otroligt angeläget för Stockholms tillväxt att tunnelbanan och Österleden kommer på plats. Det är självklart att vi kommer att vara konstruktiva i dessa diskussioner. Det tycker jag har varit en framgångsväg för Stockholm – att vara konstruktiv i diskussionerna även om vi ibland lite grann har kunnat ogilla att det ruckas på principer. Men när Mats Hulth och Carl Cederschiöld kom överens med staten om finansieringen av Södra länken med 25 procent på regionen var det en ganska ny modell. Men det gjorde att bygget kom i gång. Nu har vi detta på plats, och det betyder otroligt mycket för Stockholmsregionen.

Jag tror att det är viktigt att kunna vara flexibel i sådana här förhandlingar. Man ska öppet redovisa för medborgarna vad man gör och varför man gör det. Varför man gör det handlar just om att få infrastruktur på plats – och helst tidigare, eftersom vi släpar efter.

§ 3 Interpellation om det är acceptabelt att en tredjedel av de nyanställda i äldreomsorgen fortfarande är deltider (nr 2012:30)

Anförande nr 8

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 9

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Först skulle jag vilja svara på en fråga som finansborgarrådet ställer. Han frågar var vi har fått siffrorna i interpellationen ifrån. Dem har vi fått från stadens utredningstjänst, så det är inget som vi har suttit och hittat på själva på vår kammare. De kommer därifrån.

Sten Nordin säger att siffrorna inte stämmer. Därom kan vi tvista. Men även om siffrorna inte stämmer är de siffror som vi har redogjort för här fortfarande väldigt alarmerande och väldigt dåliga, tycker jag. Jag tycker inte alls att det svar jag har fått på något sätt är nöjaktigt. Det är fortfarande inget svar, Sten Nordin, på hur ni ska komma till rätta med deltidsarbetslösheten. Det finns inget svar på det i ditt svar. Vilka insatser är ni beredda att göra för att andelen deltider i äldreomsorgen åtminstone inte ska vara högre än i övriga verksamheter i staden? Det finns inte en susning av ett svar på detta i motionen. Jag skulle gärna vilja ha ett svar på detta, Sten.

Anförande nr 10

M i r j a R ä i h ä (S): Fru ordförande, fullmäktige och Sten! Man kan aldrig låta bli att diskutera det här med heltiderna. Jag har också läst borgarrådet svar, och jag tycker att det är ett icke-svar.

För mig handlar det om att när man tar budgeten är det ett tvingande styrdokument för våra förvaltningar. Därför blir jag förvånad när du svarar att så här många tjänster har man annonserat, och det är deltider. Man har alltså annonserat dem som deltider. I min värld är det så att om man i den här församlingen i budget bestämmer att deltiderna ska fasas ut och att alla ska ha heltider ska man givetvis från förvaltningarna annonsera heltider. Det verkar inte som att styrdokumentet på det sättet har gått ända ut till förvaltningarna.

Sedan är det också oklart med resten av det du säger. Inom äldreomsorgen är bara ca 20 procent kvar i egenregi. Om vi då talar om den del som vi styr över själva – egenregiverksamheten – och att vi bara ska ha heltider där borde det ändå ha uppfyllts.

Framöver tycker jag givetvis att vi måste börja ta ställning till det här med heltiderna när vi skriver förfrågningsunderlag. Annars blir det väldigt konstigt om vi har heltider i den lilla resten av egenregiverksamhet, men att man i den stora delen, där vi har entreprenörer, får anställa fritt på deltid. I min värld är heltiderna en kvalitetsgaranti. Allt det som vi lovar här – värdegarantier och utevistelsegarantier – kan vi genomföra på ett mycket bättre sätt om vi har heltider från scratch.

Jag skulle tekniskt kunna bevisa för dig, Sten, att vi kan göra mycket mer om vi har heltidsanställningar. Men det tror jag inte att jag har tid med i talarstolen. Du får

jättegärna gå en schemaläggingskurs hos mig. Jag kan allt om det där, och då kan jag visa att vissa saker kan göras bara med heltidsanställningar.

Jag önskar fortfarande att du hade svarat på frågorna. Framför allt tycker jag att vi ska resonera lite grann om hur vi styr staden med budget. Är det så att man kan strunta i det och fortsätta att annonsera efter deltid efter det att vi har fattat beslut om heltid i denna församling?

Anförande nr 11

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Man brukar säga att politik är det möjligas konst. Men om nu Socialdemokraterna och Vänsterpartiet ska försöka beskriva att jag egentligen är emot att vi avskaffar ofrivillig deltid är vi ute på det omöjligas konst, kan jag tala om. Det är vi i Alliansen som genomför detta i budgeten för 2012. Det är någonting som ni, som vanligt, aldrig gjorde. Ni pratar om saker, men ni gör aldrig.

Vi följer detta väldigt noga. Jag tittade nu på den senaste rapporten för oktober och november månad. Då utannonserades ungefär 750 platser. 28 av dem är deltid. Vi har inte förbjudit deltid, utan bara ofrivilliga deltid. Jag förväntar mig att antalet utannonserade deltid minskar. Det är min förväntan. Mirja Räihä behöver inte övertyga mig om detta, för detta har jag använt som argument när jag har argumenterat för rätt till heltid inom äldreomsorgen: Inte minst inom äldreomsorgen är detta en kvalitetsfråga. Det är kvalitet för den anställde, men det är kvalitet också för brukarna att man har heltid. Vi är helt överens om detta synsätt.

Däremot tycker jag att det bär väldigt långt om staden skulle gå in och styra andra arbetsgivare om deras schemaläggning och hel eller deltid. Där måste vi utifrån kvalitetskriterier på annat sätt styra verksamheten när vi handlar upp och ge en röst till brukarna och deras anhöriga när det gäller vad de tycker är bra och vad som är viktig kvalitet. Det är där någonstans som jag tror att vi kommer att påverka. Det skulle vara fullständigt omöjligt om kommunfullmäktige här skulle börja bestämma om olika aktörer och exakt hur deras schemaläggning skulle se ut. Som en stor arbetsgivare går vi före, och det är också de facto så att det var när Stockholms stad talade om att vi kommer att införa rätt till heltid som detta blev på riktigt. Det är ingen sidvärn mot de kommuner som låg före oss, för det fanns det de som gjorde. Men det är klart att när en så stor arbetsgivare och landets största kommun gör detta blir det på riktigt. Då blir det inte så lätt för någon annan att säga att detta är en svår väg, att det blir dyrt och att det är omöjligt. Om vi med vår stora organisation klarar det så klarar även andra detta. Vi var inte först, men vi blir ändå i praktiken föregångare. Vi kommer att noga följa utvecklingen när det gäller rätten till heltid, och vi gör det redan via den personalpolitiska avdelningen. Detta ska förverkligas; det kan jag försäkra kommunfullmäktige om.

Anförande nr 12

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Jag vill tacka Ann-Margarethe Livh för interpellationen, för jag tycker att det är en jätte viktig interpellation att diskutera. Jag tycker ändå att Sten Nordins svar är rätt så bra, för detta är mycket mer komplicerat än vad man kan tro. När man talar om heltid blir det lite grann som den gamla 40-timmarsveckan – den som passade väldigt bra i svensk industri för ungefär 100 år sedan fram till dags dato. Men det är väldigt få människor som i dag arbetar på det

viset. Det är få som arbetar 40 timmar i veckan. Många säger att de har heltid, men det kan vara flexibelt på många arbetsplatser. Inom äldreomsorgen vet vi att det handlar om timma för timma.

I Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har man erbjudit dem som jobbar inom äldreomsorgen heltid. Det är bara knappt 10 procent som har tackat ja. Jag tycker att vi som politiker kan fundera på varför. Jag kan tycka att lönerna inom äldreomsorgen bör vara heltidslöner. Men frågan är om det ska vara heltider som man ska ha. Inom äldreomsorgen är det mycket så att man ska vara på gång hela tiden. Det går egentligen inte att jämföra med många andra arbeten som finns i samhället i dag. Det krävs oerhört mycket mer: fysisk styrka, psykisk styrka och många andra saker. Som grund måste man i princip vara tusenkonstnär. På det sättet tror jag inte att det där med heltid fungerar så bra inom äldreomsorgen.

Förvaltningen ute i Hägersten-Liljeholmen säger också att det blir färre händer i vården med heltider. Hur bra är det, då? Det är inget bra alls. Faktum är att i de försök som vi har gjort tidigare i Stockholms stad med sextimmarsprojekt och så vidare visar man att man kan höja kvaliteten. Med sextimmarsmoduler och sex timmars arbetstid i sträck i stället för åtta timmar når man fler människor i vården. Det blir alltså en högre kvalitet inom äldreomsorgen.

Jag tror att vi ska börja fundera på heltidslön, men frågan är om det är heltider som vi vill ha – speciellt när så många kloka kvinnor tackar nej till detta. De har också barn, familj och andra saker som de måste hantera. De har ett livspussel att hantera och försöka klara av, precis som många andra.

Tycker vi som arbetsgivare att det är bra att man arbetar ända upp till pensionsåldern? Eller tycker vi att det är bra att man är tvungen att gå i förtidspension? Jag kan som politiker tycka att det är viktigt att man kan arbeta länge och på ett bra sätt med bra kvalitet för Stockholms invånare. Det ska inte bara vara så att vi utnyttjar folk på heltid och att de tar slut före 60 års ålder.

Det finns mycket att fundera på. Detta är en bra debatt. Tack, Ann-Margarethe Livh, och tack, Sten Nordin!

Anförande nr 13

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Debatten är inte slut! Först vill jag korrigera Sten när han säger att det är tack vare er som vi nu har fått riktlinjerna om heltid. Jag vill påminna dig om att redan 2005 stod detta i vår rödgröna budget. År 2006 påbörjade vi processen med att införa rätt till heltid i fyra stadsdelsnämnder, som ni avbröt när ni sedan kom till makten. Det kan vara bra att komma ihåg det. Om ni hade fortsatt med vår linje och utvecklat det som vi hade tänkt så hade vi haft rätt till heltid i dag, vilket vi nu inte har. Naturligtvis vill vi ha det.

Mina vänner! Jag tycker att detta är en stor jämställdhetsfråga. Jag tycker att det är den viktigaste jämställdhetsfrågan. Vi har så många kvinnor som antingen jobbar offentligt, alltså i kommunen, eller hos privata entreprenörer, som inte kan leva på sin lön. Jag tycker att det är den viktigaste jämställdhetsfrågan i dag, och den diskuteras alldeles för lite.

Jag ska läsa upp lite av vad Kommunal sade med anledning av verksamhetsplanen i Enskede-Årsta-Vantör. De skriver så här till den lokala nämnden: Vet ni att Kommunals medlemmar i Enskede-Årsta-Vantör frivilligt går ned i arbetstid för att orka med sitt jobb? Den verklighetsinblicken fick stadsdelsnämnden i torsdags när man diskuterade verksamhetsplanen för 2013. Kommunals medlemmar, som vårdar och har omsorg om våra äldre, får betala med sänkt lön och sänkt pension för att deras arbetsmiljö är för hård och bemanningen för liten. Är det rätt? frågar Kommunal. Är det rätt? frågar jag Sten Nordin.

Självfallet håller jag med Christopher om att man inte orkar. Jag har själv varit ute och jobbat i äldreomsorgen – först för länge sedan och nu har jag praktiserat. Människor där orkar ofta inte jobba heltid. Då handlar det inte om att man ska jobba deltid, utan det handlar om att man ska sänka normen för heltidsarbete så att människor har en heltidslön.

Jag menar att detta är den största jämställdhetspolitiska skandalen i Stockholm – att vi har så många kvinnor som inte kan leva på sin lön. Jag tycker inte att ni ska tala om vad vi gjorde eller inte gjorde för sex år sedan, utan ni ska tala om vad ni ska göra för att lösa detta i dag.

Anförande nr 14

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Nu får Dagens Nyheter hålla i hatten, men det är faktiskt så att Ann-Margarethe Livh och jag verkligen är överens i en fråga. Det förstör naturligtvis tillvaron för många. Ja, detta är en viktig jämställdhetsfråga. Helt utan tvekan är det så. Det är en av de faktorer som har övertygat mig om hur viktig frågan är. Det handlar om kvinnors rätt att leva på sin lön. Det handlar om kvinnors rätt att få en anständig pension då den dagen kommer. Det är otroligt viktigt och en otroligt viktig drivkraft för att genomföra detta.

Det handlar också om kvalitet i verksamheterna, inte minst i äldreomsorgen. Sedan finns det ofrivilliga deltider på andra håll; det ska vi inte glömma bort. Men vi vet också att de har varit mest använda inom äldreomsorgen. Vi är fullständigt övertygade om att vi ska genomföra detta, och det pågår också. Vi följer utvecklingen månad för månad när det gäller deltidstjänster.

Jag tycker att Ann-Margarethe Livh plötsligt är ute och vinglar lite grann när vi talar om arbetstiderna. Nu var Christopher Ödmann så bussig mot mig, så jag ska egentligen inte hacka på honom. Men vi blir inte överens om det här med sex timmars arbetsdag, om det är det ni menar. Ni har inte riktigt sagt det högt, men ni brukar säga det högt annars. Vi blir inte överens om det. För det första tror jag inte att man kan göra en sådan stor omställning av arbetstiderna, och för det andra tror jag att det skulle drabba kvaliteten igen. Jag tror inte att någon politiker kan utlova sex timmars arbetsdag med åtta timmars lön.

Med detta sagt är det klart att hela äldreomsorgen – kommunalt driven eller driven av ideella organisationer eller företag – har att fundera över attraktionskraften att jobba i äldreomsorgen. Man måste kunna rekrytera, och där har också vi politiker ett stort intresse och ansvar som företrädare för medborgarna. Vi har i dag flera insatser i Stockholms stad där vi ger unga människor chansen att komma in i äldreomsorgen via arbetsmarknadsnämnden och på andra sätt. Unga som söker jobb får komma in i

äldreomsorgen. Detta är i sin start, men de första rapporterna om detta är positiva. De unga personerna upptäcker det meningsfulla med att jobba i äldreomsorgen.

Men vi vet också att det är ett jobb som är tufft. Det sliter inte bara fysiskt – för där kan man ändå göra alltmer i dag för att avlasta. Ibland sliter det också på de anställda som människor eftersom det kan vara jobbiga situationer. Där handlar det förstås om att vi måste fundera på hur vi kan behålla de kvinnor – som det oftast är – i äldreomsorgen som har blivit de allra bästa. Det är inte så konstigt, för de har en enorm erfarenhet. De är några år äldre än jag, och det börjar kännas tungt för dem. Vad kan vi göra för att behålla dem? Där får man som arbetsgivare vara öppen och laborera både med arbetstider och lön och andra förmåner. Det tycker jag är en självklarhet.

Anförande nr 15

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande och fullmäktige! Vi ställer redan i dag krav på bemanning när det gäller entreprenörer. Vi säger att när vi upphandlar en ny verksamhet får inte bemanningen och antalet huvuden minska i jämförelse med vad vi har haft inom kommunen. Varför då inte gå vidare och begära att man faktiskt har heltidsanställningar?

Det är precis denna kvalitet jag talar om, Sten. Jag tänker på brukarna i det här läget. Det handlar givetvis också om kvalitet för medarbetarna utifrån lön, men jag tänker främst på brukarna. Ska vi acceptera sämre kvalitet för de brukare som väljer en privat entreprenör än för dem som väljer en egenregiverksamhet? Det tycker jag är ett lite märkligt resonemang. Jag tycker att vi kan gå vidare och också börja diskutera heltidskraven om nu staden skulle gå vidare och upphandla, vilket jag önskar att man inte gör eftersom det är en så liten rest kvar i egen regi.

Sten! När den senaste verksamhetsberättelsen från äldrenämnden säger att vi har 21 procent kvar av den totala äldreomsorgen i egen regi och 75 procent hos entreprenörerna innebär det att det är en väldigt liten del. Däremot är det en stor del av våra äldre som har valt en entreprenör. Därför tycker jag att det är viktigt att man också begär att entreprenörerna kan heltidsanställa. Jag tycker inte att det vore fel. Är det någon lag någonstans som förbjuder detta får väl staden i så fall pröva det. Jag tycker att det är en viktig reform att göra detta om vi går vidare med att upphandla fler äldreboenden.

Anförande nr 16

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Som jag sade förut är det här för mig den absolut viktigaste jämställdhetsfrågan i den här staden. Jag ska läsa upp en mening som står i ditt svar, Sten: Lika viktigt är det att påtala att vi inte tvingar någon att arbeta heltid mot sin vilja. Inom äldreomsorgen är det möjligt att arbeta deltid, och för många är det en fördel.

Hade ni skrivit detta om det hade handlat om ingenjörer på stadsbyggnadskontoret? Oj, vad det hade varit trevligt att få jobba deltid, för vi vill ta hand om barnen! Så skulle ni aldrig ha skrivit. Jag menar att detta är så tydligt; det handlar om kvinnor som kan arbeta deltid och då inte få den lön som de kan leva på. Jag tycker att detta är väldigt allvarligt.

Det finns många bevis för att kortare arbetstid faktiskt ger högre produktivitet. Det har bevisats i Stockholm, och det har bevisats i Kiruna i ett långt försök under flera år. Det har också bevisats på många andra ställen. Om man nu, som du säger, är helt emot detta: Vad gör man då? Vad är ert alternativ när kvinnor inte orkar? Det är precis som Kommunal i Årsta skriver: Det är så många här som jobbar deltid för att de inte orkar med det här jobbet. Då säger ni: Nej, vi vill inte sänka arbetstiden. Vad vill ni då göra i stället, då? Vill ni anställa mer personal? Handlar det om friskvård? Inte vet jag, men det är ni som har ansvaret. Det är ni som måste komma med ett alternativt förslag. Det väntar vi på, Sten.

Anförande nr 17

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Jag tycker att det tar sig mer och mer i debatten. Det känns som att Sten Nordin verkligen funderar ordentligt på frågeställningarna. Egentligen skulle jag vilja att du, Sten, också funderar på det här med sex timmar kontra åtta timmar om det nu är så att man får fler händer i vården och kan öka kvaliteten med sex timmar jämfört med åtta timmar. Det är nämligen svårt att göra olika typer av scheman med åttatimmarspass. Åttatimmarspasset passade bra i det gamla industrisamhället när alla gick till jobbet samtidigt och gick hem från jobbet samtidigt. Men inom äldreomsorgen är det 24-timmarsservice som måste utföras på ett eller annat sätt. Det är helt andra arbetstider. Om man hittar en form som är bättre tycker jag att man ska ta sig en ordentlig funderare på om man inte ska övergå till denna form.

Vi talar om heltidsbetalt för heltidsarbete. Det jag är orolig över är att många kvinnor inom vården är överutnyttjade. Jag skäms lite grann, faktiskt. Jag tillhör politikerna här i Stockholms stad som ska ta ansvar för alla dem som är anställda i äldreomsorgen. Jag tycker att vi överutnyttjar dem. De jobbar mycket, mycket mer och kanske på en halvtaskig heltid, en så kallad gammaldags heltid. Det är inte bra. De kommer inte upp till någon pensionsålder. De är tvungna att sluta tidigare därför att de är slut i armar, ben, kropp och själ, i princip, långt innan dess att de blir 65 år. Det är ett jätteproblem, och det är någonting vi måste ta tag i. Om vi kan finna andra vägar ska vi göra det. Vi kan spara på dem varje vecka om de får jobba 30 timmar i stället för 40 timmar. Då kan de jobba ända upp till 65 års ålder och få en vettig pension. Vore det inte någonting att fundera på? Från Miljöpartiet tycker vi att det är jätte viktigt, och vi tycker att det är en jämställdhetsfråga utöver det vanliga. Det är även någonting som vi kommunala politiker kan påverka här och nu.

Jag hoppas att du kan fundera lite mer, Sten Nordin. Då kanske du tar ytterligare några steg när det gäller arbetstiderna inom äldreomsorgen för de viktiga personer och de kvinnor som orkar jobba länge i dag. Det är många unga som lägger av inom äldreomsorgen rätt så fort. Hur får vi dem att komma in? Man kanske kan köra 40 timmar för dem och sedan ta det lite softare för dem som har kommit upp över 50 år och ändå är kvar inom äldreomsorgen.

Jag tror att vi måste tänka över hela linjen för att kunna rekrytera fler till äldreomsorgen. Både du och jag vill ju ändå bli omhändertagna av dem som är hyfsat pigga och inte helt utslitna när vi blir gamla. Detta är en viktig framtidsfråga för en viktig framtidsbransch. Jag tror att vi kan göra mycket i Stockholm stad genom att ta till oss fakta från olika håll. Det är ett stort pussel, och det är komplicerat. Men jag tror att det går att lösa, och jag tycker att vi ska göra det.

Anförande nr 18

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Joakim Larsson får väl ordna ett äldreboende för politiker, så kan vi prata oss pigga på det stället!

Jag undrar lite grann varför Mirja Räihä, som är pigg i debatten, inte säger någonting om sex timmars arbetsdag. Varför lämnar du en vit lucka i den frågan? Det skulle vara spännande att höra vad en så engagerad debattör tycker om detta.

Vi har genomfört, och vi genomför, arbetstidsförkortning i Sverige. Man kan tycka att åttatimmarsdagen har varit norm länge. Men vi har infört arbetstidsförkortning på andra sätt som är viktiga genom föräldraledighet, rätt till ledighet för studier och så vidare. Om vi tittar på antalet arbetade timmar har detta påverkat den totala arbetstiden. Detta måste vi komma ihåg. Jag är verkligen inte främmande för att man i vissa avtal kan avtala om viss arbetstidsförkortning. Men som ett politiskt beslut tycker jag att det vore fel och helt orealistiskt.

Sverige behöver i framtiden inte färre arbetade timmar, utan fler. Det är något som Jimmie Åkesson och andra borde tänka på när de inte tror att vi ska ha andra människor som flyttar hit. Det är precis vad vi behöver, för vi behöver fler arbetade timmar i Sverige. Framför allt ska vi ha det genom fler människor som arbetar. Men vi som arbetar får nog också räkna med att åttatimmarsdagen kommer att vara rätt mycket norm även i framtiden. Det är min gissning. Det behövs för att vi ska få vårt samhälle att fungera. Om man sedan i vissa avtal, inom äldreomsorgen för personer som är över 60, kan införa lindringar i detta har jag ingenting emot det. Jag tycker att det är någonting som också hör till en modern och flexibel arbetsmarknad. Men vi ska vara försiktiga med att reglera alltför mycket från politiskt håll.

Jag ser inte vårt beslut om rätt till heltid som någon politisk reglering som vi gör. Det är vårt ansvar. Vi är ju också arbetsgivare – vi 101 som sitter här inne. Det är som arbetsgivare vi har tagit ett steg framåt i frågan. Vi har kanske gjort det på ett ovanligt sätt, för de flesta frågor löses och ska även i framtiden lösas vid förhandlingsborden. Det måste vara de anställdas organisationer och vi som arbetsgivare som diskuterar, möts och gör avvägningar. Men ibland kan det finnas skäl att sätta ned foten, och det har vi gjort i frågan om rätt till heltid.

Den mening som Ann-Margarethe Livh retade sig på kunde vi nog ha skrivit för alla och envar. Den är inte riktad till äldreomsorgen. Det var ju en del som poppade upp när vi fattade detta beslut och sade: Ska ni nu tvinga oss som vill jobba deltid av något skäl att inte göra det? Ska vi inte ha en chans att göra det? Nej, vi är inte lagda åt det hållet. Vi tvingar inte folk till detta. Det handlar däremot om att skapa möjligheter, och det är det som vi har gjort i budgeten. Vi kommer att genomföra detta.

Anförande nr 19

M i r j a R ä i h ä (S): Sten! Du ställde en fråga till mig, och jag ska svara på den. Men då måste jag förändra min roll och bli kommunalare. Kommunal har haft ett stort medlemsrådslag för inte alltför länge sedan. Man frågade då medlemmarna vad som är viktigt. Arbetstidsförkortning kom långt ned på önskelistan. Det som Kommunals medlemmar anger är lön, arbetstidens förläggning och rätten till heltid. Det är vad de anger som sina främsta mål. Den största delen av medlemmarna i

förbundet anger detta som avgörande skäl. Det är en orsak till att jag inte säger någonting om arbetstidsförkortning just nu. Det är det första.

Det andra är att interpellationen inte handlar om arbetstidsförkortning. Den handlar om rätten till heltid. Jag är så pass fyrkantig att jag vill tala om interpellationen och inte om någonting annat, Sten. Räcker det som svar?

Anförande nr 20

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Jag tackar för debatten, för jag tycker att den var bra på många sätt. Vi har lyft fram många tankegångar utifrån många olika perspektiv.

Men när jag talar med Kommunal är de för arbetstidsförkortning. Däremot tycker de att lönerna är låga inom kvinnodominerande områden. De har sagt att de prioriterar högre löner, men de har inte tappat tanken på att korta arbetstiden. De inser också att det är det som kommer att behövas i ett längre perspektiv, och det är det de vill.

Jag tror att vi lite grann ska fundera. Vi har ett stort ansvar; det känns. Det gör lite ont i mig att det är få som orkar ett helt arbetsliv inom en så viktig sektor som äldreomsorgen. Jag skulle vilja att det var mycket mer attraktivt att arbeta där. När vi har våra medborgarenkäter i staden är det rätt uppenbart att de som själva arbetar där tycker att det är ett oerhört viktigt arbete. Det är intressant, och det är många gånger ett roligt arbete. Jag tror att det är viktigt att vi försöker få ut också denna information.

Jag tror också att det kommer att behövas både heltider och deltid. Det kommer att behövas timvikarier. Det kommer att behövas ungdomssatsningar, som den som har gjorts i Stockholms stad. Det kommer att behövas rekrytera folk som i dag är arbetslösa och som kanske inte vet om att äldreomsorgen är en viktig del att satsa på. För att vi ska få en bra äldreomsorg i grunden krävs det att man har många olika typer av arbetstider. Det ska vara heltider med heltidslöner, som jag tror ska vara betydligt kortare än vad de är i dag. Men det kommer att behövas deltid i framtiden också. Det behövs timvikarier. Det kommer att behövas ungdomssatsningar och fler människor totalt sett inom äldreomsorgen om vi ska få den äldreomsorg som vi vill ha.

Det är oerhört viktigt att det är vettiga löner, och det har också Kommunal sagt. Man måste kunna leva på sin lön, och därför är det viktigt att man ser över detta också inom äldreomsorgen. Vi som arbetsgivare ska vara positiva till en bättre arbetsmiljö, till bättre arbetstider och till bättre löner inom äldreomsorgen.

§ 5 Interpellation om yrkesutbildningar (nr 2012:35)

Anförande nr 21

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det skriftliga utdelade svaret.

Anförande nr 22

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag har skrivit interpellationen med anledning av den oro som finns när det gäller bristande ansökningar till våra gymnasieutbildningar som är yrkesförberedande. Det handlar om länsstyrelsens rapport om brister som vi kommer att ha inom vissa områden år 2020. Framför allt handlar det om vård- och omsorgsprogrammet, men också om arbete med barn, exempelvis barnskötare.

Jag tar detta på fullaste allvar med tanke på den utveckling vi ser i Stockholms kommun, där det blir allt svårare att rekrytera unga, duktiga människor till våra verksamheter. Jag ser att våra yrkesutbildningar fyller en viktig funktion. Det handlar om att man direkt från grundskolan går till en yrkesförberedande gymnasieutbildning för att exempelvis bli barnskötare. Man kan arbeta några år i kommunen, till exempel med våra barn och unga, för att kanske senare utbilda sig på högskola och gå vidare till förskollärare. Man kan gå den vägen, eller så kan man jobba som barnskötare.

Oavsett vad måste vi se att detta kopplas ihop med att vara en attraktiv arbetsgivare. Vi ska kunna vara den arbetsgivare som attraherar unga att komma och jobba i Stockholms kommun och i våra verksamheter. Vi har också en annan oro. Den handlar om att de som vill gå yrkesinriktade utbildningar kanske söker sig utanför Stockholm. Det är inte någonting jag kan slå fast i statistiken i dag, men det som kan komma att ske är att det blir allt svårare att attrahera människor att komma och jobba här om de har studerat på annan ort. Vad gör Stockholm för att kunna rekrytera riktigt duktiga barnskötare till våra verksamheter?

Det är därför jag har ställt två frågor till borgarrådet. Det handlar om min oro för att intresset för yrkesutbildningarna minskar. Vi ser allt färre sökande. Det handlar också om vilka åtgärder vi ska vidta om vi nu tycker att vi ska vända denna trend. Hur ska vi kunna åtgärda detta för att kunna vara en bra stad även i framtiden där vi kan säkerställa att vi har duktigt folk som arbetar i våra verksamheter? Det var min fråga. Jag har delvis fått svar, men jag ser fram emot att få höra Lotta från talarstolen.

Anförande nr 23

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag tror att Karin Wanngård är en sanning på spåren när hon säger att det inte bara är viktigt vad vi erbjuder i gymnasieskolan till de blivande eleverna på yrkesprogrammen. Det handlar också om vad arbetsgivarna erbjuder och vilken bild man har av olika yrken. Det kan man såklart inte generalisera för alla yrken och alla yrkesutbildningar, men när det gäller till exempel vård- och omsorgsprogrammet har det varit en nedåtgående trend i många år. När jag själv gick på gymnasiet krävdes det en bra bit över 4,0 för att komma in på vårdlinjen, som det hette på den tiden. Sedan har det dalat, och jag tror att det mycket beror på bilden av yrket och hur det är att jobba inom vård och omsorg.

Där har vi mycket att göra, och därför är det vård- och omsorgscollege som vi nu har startat i Stockholm viktigt. Det byggs ut, och det verkar som att söktrycket ökar. Jag tror att detta är en nyckel – att arbeta nära branscherna. Sedan är det klart att det finns andra yrkesprogram där vi nästan tycker att det är bra att det verkar vara ett minskat söktryck. Det gäller till exempel frisörer, där vi har haft ett söktryck som vida har överstigit det antal jobb som faktiskt finns.

Jag tror alltså att man måste jobba på lite olika sätt för att möta problemen. Ett viktigt sätt är en nära samverkan med branscherna. Det finns några utbildningar där man har varit särskilt duktig på detta, bland annat Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium ute i Skärholmen. De har jobbat intensivt med branschen, och de kämpar hårt för det.

I övrigt finns det inga genvägar, utan det handlar om att erbjuda en god kvalitet i de utbildningar som vi har och att jobba med branscherna.

Jag vill lägga till något som inte framgår med det skriftliga svaret: Vi måste satsa mycket på studie- och yrkesvägledning både i grundskolan och i gymnasieskolan. Det är många elever i dag som hoppar runt mellan olika program och olika skolor. Ju mer man gör det, desto större är sannolikheten för att man också misslyckas. Där har skolan ett stort ansvar.

Anförande nr 24

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Jag vill tacka Lotta för detta. Jag vill i detta arbete skicka med det som du tar upp i slutet av svaret. Det handlar just om informationen i yrkesutbildningarna om rätten att läsa in grundläggande högskolebehörighet. Jag tror i min enfald att en orsak till den minskande andel som söker sig till yrkesförberedande program är att man tagit bort högskolebehörigheten på dessa program. Det är klart att man kan få läsa extra. Det fick man även när man gick ekonomisk linje, kan jag säga, men det attraherade väl inte alltför många elever att läsa extra på gymnasieskolan.

Jag anser fortfarande att högskolebehörigheten ska vara en del som ingår även i yrkesförberedande program. Det handlar också om mitt exempel tidigare: Om man utbildar sig till barnskötare och senare ser att man vill utbilda sig vidare till förskollärare ska man inte behöva ta en omväg. Man ska ha högskolebehörigheten redan när man är utbildad barnskötare. På det sättet kan man enkelt utbilda sig vidare i sina karriärval och gå vidare i livet.

Vi måste kunna göra mycket mer från Stockholms stad i och med att vi ser den anammade bristen inom yrken framgent där vi saknar yrkesutbildade gymnasister som inte fyller de tomma platser som vi har. Vi kommer att ha en ännu större mismatchning på arbetsmarknaden, och där måste vi politiker redan nu våga fatta de avgörande besluten för att komma vidare. Det handlar om att man ska kunna välja senare i livet vad man sedan vill göra. Man vill inte låsa fast sig. Man vill kunna utbilda sig på högskola, man vill kunna jobba inom ett yrke och man vill komma vidare. Där har inte Stockholm gjort tillräckligt med anledning av den nya gymnasie-reform där högskolebehörigheten saknas.

Anförande nr 25

K a r i n R å g s j ö (V): Nu talar vi om de viktigaste jobben som finns i Stockholm, och det är välfärdsjobben. Hur ska vi få fler ungdomar att dra i gång sin karriär genom att plugga på de linjerna på gymnasiet? Det är lite som Karin Wanngård säger. Är man ung i dag förflyttar man sig i livet. Det är väldigt få som tänker sig att stanna på en linje, utan man tänker sig att börja någonstans och sedan gå vidare. Då måste man ge de förutsättningarna på ett bättre sätt. Det borde kanske också regeringen ha tänkt på när den lade fram sin reform.

Det handlar också väldigt mycket om vilken status de här jobben har i dag. Hur många vet hur det fungerar. Vi måste ha en bättre yrkesvägledning. Hur fungerar det i dag att vara barnskötare? Vilka vägar kan man gå sedan? Hur kan man göra en karriär inom äldreomsorgen? Vi måste visa vad som finns och hur man kan gå vidare. Vi har någon form av kris när det gäller de här arbetena, och det är synd. Det finns ganska många unga i dag som är vilsna när det gäller vad de vill göra. De här arbetsplatserna skulle kunna vara en otroligt bra plattform för dessa unga människor när de sedan ska gå vidare i yrkeslivet. Jag tycker att vi tappar den möjlighet som fanns tidigare. Man kunde börja som barnskötare, sedan kunde man utbilda sig till förskollärare och sedan kunde man bli rektor.

Vi måste börja titta lite mer långsiktigt för att få input i de här utbildningarna. Man måste kanske också höja statusen på dem. Det här är ett jätteproblem. Om Stockholm ska växa måste det också finnas förutsättningar att härbärgera ungdomar och få dem att söka de här utbildningarna. De äldre ska känna att det finns folk som vill jobba inom äldreomsorgen, och föräldrar ska veta att det finns barnskötare i förskolan.

Anförande nr 26

Borgarrådet E d h o l m (FP): Jag tror att även Karin Rågsjö har en poäng när hon beskriver detta som ett problem som inte bara handlar om utbildningen utan också om yrkenas status. Det man tror att man ska bli, det man tror att man ska ägna en del av livet åt, ska vara ett yrke som man känner är intressant och givande. Det är självklart. Både skolväsendet och branscherna själva har en viktig roll att spela om man ska lyckas med detta.

När vi nu har startat lärlingsutbildningar i Stockholm har det varit mycket svårt att få ut lärlingar inom just äldreomsorgen. De har sagt att de inte vill ha de här unga människorna i sina verksamheter. Då kanske man inte heller kan vänta sig att unga människor vill gå på de utbildningarna. Det här håller på att ändra sig nu. Det vård- och omsorgscollege som vi har startat är en viktig del i detta. Men det har funnits ett visst avståndstagande. Branscherna har själva trott att de människor som ska arbeta i deras verksamheter ska komma någon annanstans ifrån och inte vara 18- eller 19-åringar som har gått en riktig utbildning. På det sättet blir det inte så många som vill gå de utbildningarna. Det kan vem som helst förstå.

Vad kan då vi i Stockholms stad göra, förutom att erbjuda en bra utbildning? Jag tror att det är jätteviktigt att vi erbjuder sommarjobb till tusentals ungdomar. Där är äldreomsorgen en del, och barnomsorgen är en annan del. Det ger en helt annan bild av hur det är att jobba i de verksamheterna än det som man kanske ser på tv, läser i tidningen eller får beskrivet för sig av andra. Jag tror att det är ett viktigt sätt att stärka statusen för de här yrkena.

Vi i Stockholm har ett särskilt program för barnskötare som vill bli förskollärare, och nu kan vi nu förhoppningsvis – jag säger förhoppningsvis, för vi vet inte riktigt – fördubbla antalet platser på den utbildning som vi själva erbjuder, men det hänger lite på hur många personer våra lärosäten klarar av att ta emot. Jag tror att det är jätteviktigt att öppna den möjlighet för många av de barnskötare som vi har, som är mycket duktiga men som vill komma vidare i sin yrkeskarriär.

*§ 8 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Mattecentrums ansökan*

Anförande nr 27

J a n V a l e s k o g (S): Det har varit en diskussion om Mattecentrum de senaste dagarna. De hjälper i dag ideellt 60 000 barn och unga med matte i räknestugor och via nätet. Deras kostnad för detta är ungefär 3 miljoner kronor per år. Samtidigt har, som ni alla vet, regeringen beslutat att avsätta ungefär 30 miljoner kronor per år för RUT-avdrag till läxhjälpföretag som framför allt nischer sig mot elever med ganska höga betyg, och det handlar om något tusental elever.

Mattecentrum har alltså lämnat in en ansökan, och förvaltningen har svarat dem två gånger att de inte kommer att få några pengar i bidrag. Det är en rimlig tolkning som förvaltningen gör utifrån majoritetens ideologiska syn på detta, att Mattecentrum med flera liknande organisationer konkurrerar med de här läxhjälpföretagen som finns och kanske några till som dyker upp. Därför har de fått ett nej.

Jag undrar hur borgarrådet ställer sig till den här ansökan. Ska de få några pengar eller inte?

Anförande nr 28

Borgarrådet E d h o l m (FP): Herr ordförande! Huruvida Mattecentrum ska få avslag eller bifall på sin ansökan vågar jag inte säga här i dag. Mattecentrum har bedrivit verksamhet i våra skolor under många år, och det är först nu som de har begärt ett särskilt bidrag. De har inga bidrag i dag, och det här är första gången som det har inkommit en ansökan. Vi har också haft en ganska strikt syn på bidragsansökningar i utbildningsnämnden. Det är ganska få organisationer som har fått det. FiSS, som är föräldraorganisationen i Stockholm, är en av de få som har fått sin ansökan beviljad. Vi får se hur det blir under våren. Vi får väl återkomma till det.

När det gäller detta med RUT-avdrag säger Jan Valeskog att förvaltningen har gjort en rimlig tolkning. Det tycker inte jag. Jag tycker att det är en helt orimlig tolkning. Först och främst har jag aldrig någonsin hört att ideella organisationer på något sätt skulle kunna vara konkurrenter till det privata näringslivet. Vi har mängder av verksamheter som är finansierade med skattemedel, och där vi har många ideella organisationer. Röda Korset finns till exempel i äldreomsorgen. När det gäller läxhjälp finns inte bara Mattecentrum utan också Stiftelsen Läxhjälp och Röda Korset. Det finns mängder av verksamheter där frivilliga organisationer är involverade på ett eller annat sätt. Jag tycker att det är mycket positivt, och vi ska vara mycket glada över det.

Varför någon på utbildningsförvaltning gjorde denna tolkning av lagstiftningen innan lagstiftningen ens hade trätt i kraft, innan ens ett beslut var fattat i riksdagen, vet inte jag, men jag delar inte den uppfattningen.

Anförande nr 29

J a n V a l e s k o g (S): Det gläder mig naturligtvis att borgarrådet tycker att det ska vara möjligt för en ideellt arbetande organisation som Mattecentrum – och det finns ju flera andra också – att få bidrag. Som jag sade omsätter de 3 miljoner kronor

per år och hjälper 60 000 barn. Dessa 30 miljoner kronor till RUT-avdragen skulle Mattecentrum rent teoretiskt kunna använda till att hjälpa 600 000 barn, om man räknar om vad pengar faktiskt innebär för sådana här organisationer.

Vi anser ofta att företag som får stöd av kommuner och landsting inte ska konkurrera med läxhjälpföretag. Det är helt klart att det kommer att bli en marknad där lärare som jobbar på skolor kommer att bli anställda. De kommer kanske också att undervisa på fritiden i samma skola som de jobbar i eller i närliggande skolor. Det är ett verkligt intressant perspektiv som visar sig framöver. Därför är det intressant hur borgarrådet ställer sig till detta.

Anförande nr 30

Borgarrådet E d h o l m (FP): Nu väcker Jan Valeskog en rad andra frågor, till exempel om man som lärare kan jobba i en annan verksamhet än den man är anställd i. Det är en mycket intressant fråga. Jag tycker inte att man kan extraknäcka som lärare på fritiden för samma elever som man undervisar i jobbet på dagen. Det tycker jag är helt oacceptabelt. Jag har heller aldrig hört talas om att det skulle förekomma, i alla fall inte i Stockholms stads skolor.

Jag tycker att det är viktigt med ideella krafter i skolan. Det är viktigt att de finns, att de kan verka och att de kan göra det på rimliga villkor. Det har också Mattecentrum gjort under ett antal år, liksom ett antal andra organisationer. Det nya nu är att de har begärt bidrag för att göra detta även fortsättningsvis och för att kunna utveckla verksamheten lite mer. Vi får titta på denna bidragsansökan under våren.

Jag tror också att vi behöver riktlinjer om detta med läxhjälp nu när vi har slagit fast i budgeten att läxhjälp ska erbjudas av alla skolor i Stockholm.

Anförande nr 31

J a n V a l e s k o g (S): Mattecentrum och liknande organisationer är mycket viktiga, framför allt med tanke på hur resultaten ser ut. Under den period när de rödgröna styrde låg andelen som nådde målen i nationella prov 7–8 procent högre än nu, och andelen som nådde målen i årskurs nio när det gäller betygen låg 2–3 procent högre. Det har skett en klar försämring. Jag kan förstå att det här behovet av ideellt arbetande organisationer finns. Därför tycker jag att det är märkligt om man inte har en positiv syn. Mattecentrum hjälper 60 000 barn med dessa 3 miljoner i dag. Det är ett fantastiskt effektivt sätt. Därför vore det rimligt om Stockholms stad hade en positiv syn på detta i stället för, som nu har skett, ge dem ett nekande svar på grund av att utbildningsförvaltningen ser framför sig att det kommer att bli en ny marknad med läxhjälpföretag som inte kommer att nöja sig med att få konkurrens från ideellt arbetande organisationer som får bidrag från staden.

Anförande nr 32

Borgarrådet E d h o l m (FP): Såvitt jag vet har Mattecentrum varken fått ett bifall eller ett avslag på sin ansökan, i alla fall enligt utbildningsförvaltningen. Jag vet inte om Jan Valeskog har några andra uppgifter. Den här bidragsansökan kommer att fortsätta att hanteras.

Vi har diskuterat resultaten många gånger. När Socialdemokraterna styrde fanns det inget krav på att man skulle göra nationella prov. Det fanns ingen uppföljning av hur

många elever som deltog. I dag är det betydligt många fler elever som deltar i de nationella proven än vad det var tidigare, och resultaten i de nationella proven förbättras samtidigt. Det inte orimligt att tro att många av de elever som ni socialdemokrater struntade i om de deltog i nationella prov eller inte tillhörde de elever som hade de största bekymren i bland annat matematik. Nu har vi slagit fast att alla elever ska delta i nationella prov i bland annat matematik, och resultaten förbättras faktiskt.

Fråga nr 2. Vad avser du att göra för att uppfylla ditt löfte att människor som känner sig otrygga ska bli placerade på särskilt boende?

Anförande nr 33

Å k e A s k e n s t e n (MP): Frågan löd alltså: Vad avser borgarrådet att göra för att uppfylla det här löftet som gavs i TV4 den 14 november? Det gavs efter det att den tv-stationen i omgångar tagit upp problemen inom äldreomsorgen. Du har tidigare lovat bra åtgärder, Joakim Larsson, men det gäller att man följer upp dem så att de också verkställs. Frågan är hur det blir den här gången. Vilka planer har du för att genomföra detta så att det blir verklighet ute i organisationen?

Anförande nr 34

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Tack för frågan, Åke! I ett mycket kort inslag fokuserades det på människor som faller emellan, det vill säga personer som känner att de inte har fått de insatser som de har önskat. Det handlade om en del överklaganden och annat. Jag har påpekat, vilket jag också gjorde under den femtonminuters intervju som gjordes, att Stockholms stad har ändrat på riktlinjerna. Regelverket säger i dag att man även måste väga in människors otrygghet i bedömningen när det gäller vilken typ av insatser de behöver. Därtill ska läggas det faktum att vi har ett antal nivåer inom hemtjänsten, 17 nivåer. Kostnaderna för de nivåer som kräver de största insatserna, 15, 16 och 17, tangerar kostnaderna för ett vård- och omsorgsboende.

Jag ville visa att om man har ett stort vårdbehov och är hemma ligger inte kostnaden lägre än om man är på ett vård- och omsorgsboende. Det är oerhört viktigt att den äldre känner sig trygg med det beslut som biståndsbedömaren fattar. Det handlar väldigt mycket om hur man ska resonera om de åtgärder som ska skapa trygghet för den äldre. Känner man en oro i det läget är det viktigt att det vägs in i bedömningen. Det står i våra riktlinjer, och jag är stolt över att vi gjorde den förändringen jämfört med tidigare då det inte fanns med i riktlinjerna.

Jag tycker att debatten om kvalitet, skyddsnät, god service och äldres möjligheter att påverka är alldeles för viktig för att vi ska hamna i en diskussion om enskilda punkter. Det viktigaste är att biståndsbedömarnas beslut är någonting som de äldre känner sig trygga med.

Anförande nr 35

Å k e A s k e n s t e n (MP): Hur ska man tolka detta? Det här är ett ordagrant citat av det du sade då. Det låter som om du inte är beredd att vidta några nya åtgärder för att se till att detta verkligen blir genomfört. Då är vi tillbaka till där vi var i början av november. Då gällde det du nämnde, vad jag förstår. Eller ligger det något nytt i detta? Jag tror inte det. Därmed blir det väl inte så mycket av detta.

Hemtjänsten kan ju vara väl så dyr som ett äldreboende beroende på vårdbehovet. Det är väl inte alltid så bra i hemtjänsten. Om man har ett stort vårdbehov och vill komma till ett servicehus eller ett vård- och omsorgsboende bör man få göra det i stället för att ha en massa tillfälligt spring av hemtjänsten. Det är inte någon långsiktig lösning.

Anförande nr 36

Borgarrådet L a r s s o n (M): Vi har infört nya åtgärder där vi, till skillnad från er, har gett erforderliga resurser till äldreomsorgen. När ni styrde den här staden var det 850 miljoner mindre till äldreomsorgen trots att det fanns fler äldre. När ni styrde hände ingenting när det gällde resurserna till äldreomsorgen. Vi har gett resurserna. Vi har tillfört särskilda medel som är allokerade till demensvården. Vi har sett till att vi har fler möjligheter att erbjuda. Det är skillnaden.

Men det som uppenbarligen inte alltid har fungerat i organisationen är att man skapar trygghet vid besluten. Det var det jag ville signalera. Jag beklagar att det har blivit så många missförstånd. Att alla över 65 skulle vara intresserade av att bo på ett vård- och omsorgsboende faller på sin egen orimlighet, som du säkert förstår.

Anförande nr 37

Å k e A s k e n s t e n (MP): Jag vet inte vem som har sagt det sista. Det verkar mycket konstigt. Det är i alla fall inte jag. Cheferna i äldreomsorgen anser tydligen inte att det går att genomföra det du har sagt. Vi har ju sett deras kommentarer i medierna. De säger att pengarna inte räcker. Sedan kan du inte jämföra pengar för 2006 med pengar för 2013. I budgetförslagen för 2013 har alla tre oppositionspartierna mer pengar till äldreomsorgen än vad ni i Alliansen har. Eller hur?

Anförande nr 38

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag tror att det är viktigt att man tittar på vad som händer när man styr staden, Åke Askensten. Jag talar om perioden mellan 2002 och 2006. Då låg den ekonomiska utvecklingen i äldreomsorgen stilla. Det var det vi talade om under budgetdebatten. Det var det jag och Sten Nordin skrev om i Dagens Nyheter för ett par veckor sedan. Jag rekommenderar den artikeln. Den beskriver hur man prioriterar. Sedan 2006 har vi ökat resurserna till äldreomsorgen med 850 miljoner. Det är pengar som behövs i äldreomsorgen. Det är ingen tvekan om det. Men det är också viktigt att man har klart för sig att de personer som ligger i de högsta nivåerna när det gäller hemtjänst inte kostar mindre för samhället. Vi gör stora insatser i hemmen. De kostar lika mycket som vård- och omsorgsboenden. Om man inte blir beviljad vård- och omsorgsboende har man uppenbarligen inte känt sig trygg om man överklagar. Man måste följa överklagandena, och det gör vi också.

Fråga nr 3. Det uteblivna bidraget till Mattecentrum

Anförande nr 39

A n n M a r i E n g e l (V): Jag hörde dig nyss säga att ingenting var klart, Lotta. Nu kan man faktiskt läsa hur det här har gått till på Mattecentrums hemsida. De lämnade in sin ansökan den 14 februari. Sedan dess har de otaliga gånger bett om att få besked och också tre gånger fått besked om att den är avslagen. Det har inte fått det skriftligt men muntligt.

Jag vill fråga dig hur du ser på den här hanteringen av en ansökan i staden. Själva motiveringen, att de på något sätt skulle konkurrera med privata företag, är befängd, och det lät som om du också tycker det. Det är väl någon som har sagt detta på förvaltningen. Hur ser du på hanteringen av en sådan här ansökan som är inlämnad i februari och där de får åtskilliga besked om att de inte ska få bidrag, och sedan när saken kommer upp i pressen svänger man, får lite kalla fötter och säger att man inte har fattat något besked.

Anförande nr 40

Borgarrådet E d h o l m (FP): Herr ordförande! Jag tycker att hanteringen är utomordentligt usel. Man ska inte behöva vänta på besked så länge. Vad jag förstår beror det första halvårets väntan på att ansökan på något sätt kom bort i hanteringen på utbildningsförvaltningen. Det ska inte heller kunna ske. Jag tycker inte heller att de muntliga besked som Mattecentrum har fått har varit korrekta. Förvaltningen äger självfallet sin fulla rätt att pröva olika typer av bidragsansökningar som kommer in. Man måste undersöka kvaliteten och se till att man inte hamnar i en situation där man kan anklagas för att gynna en enskild till exempel. Det finns mängder av olika frågetecken som måste rätas ut innan man eventuellt beviljar ett bidrag.

Mattecentrum har funnits i många år i Stockholms stads skolor men har aldrig tidigare sökt bidrag. Det har såvitt jag vet inte heller andra organisationer som jobbar på ett liknande sätt, till exempel Stiftelsen Läxhjälpen, gjort. Det är en grannlaga uppgift, men det ska absolut inte ta så lång tid som det har tagit.

Anförande nr 41

A n n M a r i E n g e l (V): Då är frågan vad du tänker göra nu. Den 5 december fick de reda på att beslutet var fattat och att de skulle få ett skriftligt besked. Detta upprepades den 6 december. Nu har man, om det nu är efter diskussioner med politiker, backat och sagt att det inte finns något skriftligt besked. Vad tänker du göra åt saken nu? Kan du ge oss ett besked här om när Mattecentrum kommer att få detta besked?

Anförande nr 42

Borgarrådet E d h o l m (FP): Nu kommer utbildningsförvaltningen att ta fram ett ärende till utbildningsnämnden. Det handlar om principer för läxhjälp över huvud taget. Vi har slagit fast i budgeten att alla skolor ska erbjuda detta framgent. Det behövs principer för detta. Till syvende och sist handlar det om att den organisation som ytterst är ansvarig för att ge läxhjälp är skolan. Sedan tar skolan hjälp av en mängd olika aktörer. Hur man ska lösa detta nu när vi har slagit fast att alla skolor ska erbjuda läxhjälp kommer att tas upp i form av ett ärende i utbildningsnämnden efter helgerna. Det har utbildningsförvaltningen jobbat ganska mycket med ända sedan budgeten presenterades.

Anförande nr 43

A n n M a r i E n g e l (V): Men om det handlar om någon sorts principbeslut, varför har då denna ansökan legat sedan den 14 februari. De har också kontaktat dig vid flera tillfällen och bett om ett besked. Nu kan de tydligen fortfarande inte få ett besked, för nu ska det bli en principfråga och hanteras tillsammans med all annan läxhjälp. De kommer alltså inte att få något besked. De får inget svar på sin ansökan i år.

Anförande nr 44

Borgarrådet E d h o l m (FP): Jag är djupt rörd över Vänsterpartiets engagemang i denna fråga. Det är nog första gången som Vänsterpartiet har ställt sådana rörande frågor om enskilda organisationer. Det är inte direkt så att Vänsterpartiet brukar tycka att ideella organisationer ska arbeta i den offentliga verksamheten, men det är gott så. Jag tycker att det är toppen av Vänsterpartiet nu tycks ha ändrat uppfattning.

Mattecentrum kommer självfallet att få besked. Utbildningsförvaltningen måste se över sina rutiner, för så här ska det inte gå till. Men Ann Mari Engels fråga implicerar att jag på något sätt har varit ansvarig eller inblandad i detta. Det har jag inte.

Fråga nr 4. Byggnationen av Slussen

Anförande nr 45

Borgarrådet R u d i n (S): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Frågan är föranledd av förra veckans besked att mark- och miljödomstolen upphäver kommunfullmäktiges beslut om en ny detaljplan. Jag vill få reda på hur finansborgarrådet ser på den ekonomiska analysen av detta om nu mark- och miljödomstolens besked ligger fast. Vad jag förstår faller i så fall ekonomin i projektet. Den försämras ytterligare beroende på att de två tomter som annars skulle ha genererat intäkter till projektet inte går att exploatera. Då blir det ytterligare en i raden av finansieringar av det här projektet som faller bort.

Först föll statens bidrag till vattenreglering, sedan avstod Mälarkommunerna, sedan försvann gallerian och sedan har också intäkterna från landstinget lyst med sin frånvaro, och nu har vi det här beskedet. Jag undrar helt enkelt: Hur står det till med ekonomin?

Anförande nr 46

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Tack för frågan, Tomas Rudin! Frågan om hur det står till med ekonomin på grund av mark- och miljödomstolens dom är lite tidigt väckt. Våra jurister granskar den nu. Med rätt stor sannolikhet kommer vi att begära prövning av den delen eftersom det var den enda delen av detaljplanen som underkändes.

När det gäller de andra frågorna vill jag säga att vi fortfarande sitter i förhandlingar med Stockholms läns landsting. Jag är helt övertygad om att vi kommer att komma till en överenskommelse med landstinget när det gäller bussterminalen. I frågan om Mälarens vattenreglering är det väl känt att ett antal kommuner har varit mindre intresserade av att medfinansiera denna. Staten har dock via Trafikverket lovat medfinansiering. Vi fortsätter de här samtalen. Nu senast har vi via kommunstyrelseordförandemötet, där jag tror att Tomas var med, på Kommunförbundet Stockholms län sagt att den här frågan måste diskuteras vidare. Det var ingen kommun som motsatte sig det. Jag tror att varje kommun innerst inne inser att en vacker dag kanske man själv är i den sits som Stockholms stad är nu, det vill säga att man har ett projekt inom sitt område som också berör andra. Då är det rimligt att man hjälps åt med finansieringen.

Jag har inte kastat in handduken i den här frågan, Tomas. Vi jobbar vidare med detta. Det gäller för Slussenprojektet att hålla sig inom kommunfullmäktiges uppsatta ramar. Det är dyrt nog ändå.

Anförande nr 47

Borgarrådet R u d i n (S): Vilket också var förklaringen till att gallerian åkte ur projektet eftersom staden gjorde bedömningen att det blev för dyrt att iordningsställa handelslokaler i det läge som detaljplanen föreskriver. Där försvann intäkter och en användning. Det har ju kallats för en mötesplats i olika sammanhang i interndokumentationen som har redovisats. Mötesplats Slussen skulle vara en möjlighet. Nu blir det suckarnas gång där i stället i de lokaler som skulle ha varit handelslokaler.

Dessutom är dessa handelslokaler placerade där en bussterminal skulle kunna ansluta till tunnelbanan på ett utmärkt sätt, vilket alternativ B, som är en diskussion som förs på staden nu, föreslog. Jag undrar om du har satt dig in i det förslaget, det vill säga alternativ B, Sten. Det är kostnadseffektivt. Enligt de ekonomiska analyser som de själva har gjort hamnar det på ungefär halva kostnaden jämfört med stadens förslag. Och det är framför allt tidseffektivt. Det skulle kunna gå att genomföra på halva tiden. Men det bästa argumentet av alla är att kollektivtrafikresenärerna får ett bättre läge än i stadens förslag.

Anförande nr 48

Borgarrådet N o r d i n (M): Som vi har påpekat här någon gång har Slussen utretts i 20 år. Alternativ B, utan att säga att jag kan detta i detalj, handlar i huvudsak om att riva den gamla Slussen och återställa den. Det är inget nytt. Det var ett av de första alternativen som prövades. Men man landade på, bland annat jag själv som på den tiden inledningsvis tyckte att det var lite synd att Slussen som en fantastisk konstruktion skulle försvinna, att om man ändå måste riva borde vi bygga en sluss för 2020-talet och inte den sluss som var en gång i tiden. Där står jag fast. Vi har gjort ett grundligt arbete om detta och en grundlig detaljplan som har klarat sig igenom prövningen på alla punkter utom en. Det är en delvis ny princip som vi tolkar det, och den behöver därför få sin prövning, inte minst för stadens fortsatta växande.

Anförande nr 49

Borgarrådet R u d i n (S): Man kan nog inte säga att det är en ny princip. Mark- och miljödomstolen slår fast att den fastighetsägare som finns där i dag drabbas mycket hårt genom att fastighetens värde sjunker om man genomför stadens exploatering av området. Då ska vi kompensera för det. Det är därför ekonomin kommer att bli så skadad av det här beskedet. Jag gör den bedömningen att Mark- och miljööverdomstolen kommer att göra samma bedömning. Vill man då genomföra förslaget får man väl antingen exproprieras det hus som står där i dag eller kompensera fastighetsägaren ekonomiskt så att det inte går att hävda att den lider stor ekonomisk skada.

Men jag går tillbaka till frågan om andra alternativ. Det som är fiffigt med plan B, oavsett om man följer det förslaget eller andra förslag som har samma inriktning, är att den ryms inom gällande detaljplan. Det är alltså bara ett enda bygglov bort att genomföra en lösning som innebär att bussresenärerna får en direkt anslutning till tunnelbanan i det läge där gallerian annars skulle ha legat. Nu är gallerian borta. Dessutom har vi fattat beslut om att vi ska få en tunnelbana till Nacka. Är det inte nu

läge att ge bussresenärerna det bästa läget, Sten, och dessutom till halva kostnaden mot det som staden tidigare har bestämt?

Anförande nr 50

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Hela Slussenprojektet handlar om att skapa en bra och väl fungerande punkt för kollektivtrafiken. Slussen är en kollektivtrafikpunkt. Det har arbetet gått ut på i mycket hög grad. Sedan ska det också vara en väl fungerande passage för fotgängare, cyklister, bilar och så vidare. Och vi vill nå det som Slussen tyvärr inte är i dag. Det är inte en mötesplats. Det är inte en plats man skyndar till utan en plats man skyndar ifrån. Även om gallerian, handelsplatsen, nu har försvunnit ur det hela ser jag framför mig att även framtidens Slussen kommer att ha handel, kultur och nöje. Det ska bli en mötesplats. Den reformeringen av stadsrummet tycker jag är mycket viktig, och jag är inte beredd att släppa den.

Fråga nr 5. Snöröjning

Anförande nr 51

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Med anledning av det senaste snöfallet här i Stockholm och de svårigheter som det har lett till för många stockholmare frågar jag naturligtvis borgarrådet på vilket sätt man skulle kunna ha förberett lite bättre för att de här problemen helt enkelt inte skulle ha uppstått i Stockholms stad.

Anförande nr 52

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Herr ordförande! Tack för frågan, Christopher! Vi var medvetna om att detta skulle inträffa. Men lika lite som jag tror att Swedavia förberedde sig på att stänga både Bromma och Arlanda kunde vi förbereda oss fullt ut på hur mycket det skulle snöa just det här dygnet. SMHI har konstaterat att det är det värsta snöoväder som har drabbat Stockholm sedan 1961. Den förberedelse som fanns var naturligtvis att se till att entreprenörerna skulle vara ute och börja jobba så snabbt som möjligt, vilket de också gjorde. Problemet vara bara att det var 12–15 sekundmeters vindhastigheter som gjorde att en timme efter det att man hade plogat på huvudgatorna hade de blåst igen.

Man hade i princip samma problem i hela länet. En del har hävdade att staden borde ha tagit i mera resurser under de senaste veckorna. Det finns faktiskt inga lediga resurser att tillgå. Allting är uppbokat. Man har fått jobba så mycket som möjligt för att så snabbt som möjligt hålla framför allt kollektivtrafikgatorna rena från snö. Ungefär ett dygn efter det att det här snöfallet kom hade vi i alla fall hyfsad framkomlighet på bussgatorna i innerstaden. Men det är ingen som kan vara nöjd med det resultat som vi ser i dag.

Anförande nr 53

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Då kan man fundera över på vilket sätt man kan hantera det här bättre i framtiden. Stockholm är en viktig stad i Sverige och en viktig motor när det gäller ekonomi, näringsliv och så vidare. Det är viktigt att människor har möjlighet att ta sig till sina arbeten, att barnen kommer i tid till sina skolor och att även äldre och funktionshindrade har möjlighet att gå ut och handla det de behöver. Jag tycker att det finns anledning att fundera på hur man ska organisera detta. Frågan är: Hur lång tid ska man till exempel vänta på att en gata ska bli snöröjd? Det finns många som säger att det tog över ett dygn innan man fick gatorna

plogade. På stadsdelsnämnds nivå lyckades man ändå ploga parkstråken, men hur länge ska man vänta på att de stora gatorna och trottoarerna blir plogade?

Anförande nr 54

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Det beror på omständigheterna. Det var ju, som sagt var, det kraftigaste snöoväder som har varit i Stockholm sedan 1961, enligt SMHI. Bussgatorna och kollektivtrafikgatorna lyckades man hålla rena ganska snabbt. Sedan har man fått fokusera på att rensa resten. Det har framför allt tagit mycket lång tid att lassa bort snö från många av de smalare gatorna som finns runt om i ytterstadsområdena. Det gör att väldigt mycket av de resurser som man skulle ha kunnat använda för att ploga snabbt går åt till att lassa bort snö som har legat kompakt på gatorna. Det har varit olyckligt och gjort att det har tagit mycket längre tid än vad det brukar göra när det är ett rimligare snöoväder.

Anförande nr 55

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Så sent som i dag kan man konstatera att många av de ställen dit man har skyfflat snön har varit trottoarer på många mindre gator runt om i Stockholm. Jag tycker nog att det behövs en annan strategi för hur vi ska handha snöröjningen i Stockholm för att staden ska kunna fungera. Det finns många som kommer från mindre orter som säger att det har fungerat hos dem. Där har man snöröjt både trottoarer och gator och hållit staden öppen. Stockholm är en stor stad. Det är klart att det är ett större projekt att hålla gatorna rena, men det finns all anledning att fundera på hur man ska göra det här i framtiden. Med tanke på klimatförändringar och så vidare kan det mycket väl vara så att vi får mer nederbörd, och det betyder mer snö i Stockholm. Då finns det ytterligare anledning att fundera på hur vi ska hantera detta i framtiden.

Nu har det gått några dagar, och det är problem att ta sig fram i Stockholm. Det är jättesvårt för många människor att ta sig fram i dag. Jag tror att vi måste fundera flera varv på detta.

Anförande nr 56

Borgarrådet H a m i l t o n (M): En storstad som Stockholm är mycket mer sårbar än någon annan ort runt om i landet när det kommer ett sådant här snöoväder. Det illustreras också nu. Vi blir ännu mer sårbara av det faktum att det finns så mycket regelverk som omgärdar hur man kan hantera snön i en storstad. I en intervju som jag gjorde i helgen i Svenska Dagbladet illustrerades detta genom att det finns alldeles för få platser som vi kan lägga snön på i ytterstadsområdena. Vi har nästan inga markdepåer. De markdepåer som vi har räcker inte till. De har dessutom varit så vattensjuka under den senaste veckan att man inte har kunnat köra och lossa snö där eftersom lastbilarna har riskerat att fastna. Det här är ett jätteproblem. Det innebär att man tyvärr måste använda en del områden i gatumiljön till snöupplag på ett sätt som jag tror att många stockholmare inte har någon förståelse för. Det är inte dålig snöröjning, utan det handlar helt enkelt om att det inte finns någon annanstans att lägga snön.

Fråga nr 6. Snöröjning

Anförande nr 57

K a r i n R å g s j ö (V): Den 5 december snöade det otroligt kraftigt. Det var historiens kraftigaste snöfall sedan 60-talet. Det kom 50 centimeter. Dagen efter var det fortfarande ganska svårt att gå på trottoarer och vägar. Det kan man kanske ha all förståelse för. Den 7 december var det ungefär samma sak. Äldre, funktionshindrade och föräldrar med barnvagnar kunde glömma att gå ut. De fick stanna hemma. 7 000 klagomål kom in. Det måste vara all time high. Och Peab säger att de är i kapp. Det kan man inte tro.

Nu har det gått ganska många dagar. I går var jag i Bandhagen. Trottoaren på den ena sidan av gatan var inte rörd sedan den 5 december. Den andra trottoaren var som en lite fjällstig, Ulla. Kebnekaise nästa! Det är väldigt svårt att gå. Vad säger du till de äldre som inte kan gå ut? Vad ska vi säga till de funktionshindrade och de som har barnvagn? Det här är inte okej.

Anförande nr 58

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Nej, det är klart att man inte kan vara nöjd när det inte är bra snöröjt. Det framförs också till entreprenörerna. Men det handlar också om enorma volymer. En kubikmeter snö är tio sådana här lådor. I hela Stockholms stad har vi hittills fraktat bort 5 miljoner sådana här lådor. Det är ungefär lika mycket som ryms på lastbilar som står efter varandra från vår kära stad till söder om Norrköping, och vi har fortfarande nästan lika mycket snö kvar i Stockholm. Jag tycker att det illustrerar hur mycket som faktiskt har kommit. Jag tror att det är väldigt många som inte förstår vilka volymer det handlar om.

Det är ingen ursäkt för att man inte har hanterat det på en gång, men det illustrerar vilken enorm utmaning det är att få bort snö ungefär motsvarande två fulla Globen på några dagar, vilket Karin Rågsjö föreslår här. Det handlar om 157 mil infrastruktur som ska det ska fraktas bort ifrån. Det finns inte så många arbetsfordon att man kan fixa det på två dagar, en vecka och säkert inte heller på två veckor. Det visar problemet. När det kommer så här mycket måste man göra så gott man kan, och man kan inte alltid fixa det omedelbart. Men det är ingen som ligger på latsidan, utan alla jobbar verkligen hela tiden. Man kan säkert organisera det på ett bättre sätt, och det får vi diskutera. Det finns många exempel på att det har fungerat dåligt. Vi måste diskutera hur vi kan göra det bättre.

Anförande nr 59

K a r i n R å g s j ö (V): Jag tror att det börjar bli dags att sätta sig ned och diskutera det här i vinter och inte till hösten. Det här känns ganska angeläget. Vi här i Stockholm borde ha förutsättningar att göra någonting av snön, ploga och se till att människor kan komma fram. När inte stadens äldre och funktionshindrade vågar gå ut kan det bli problem. I Norrbotten är det mindre städer, men man kanske kan lära sig någonting. Man kan väl åka upp på studiebesök och fundera lite på strukturen. Det är någonting med detta som ger känslan: Oj, vad det snöar. Vad gör vi nu?

Skulle det snöa så här en gång till kommer vi att bli något slags Rovaniemi tomteland. Vi måste ha en bättre beredskap. När Peab säger att de är nöjda, och de

samtidigt säger att vi inte följer avtalet och vi vet det, undrar jag hur man ska kunna följa upp det här på ett vettigt sätt. Bolagen har inte gjort det de ska göra.

Anförande nr 60

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Peab är mycket olyckliga över att de har blivit citerade på det sättet, för de är inte heller nöjda. Det kan de inte vara. De ser ju själva att det är massor med problem. Det ska trafikkontoret och Peab diskutera också framöver när det kommer till betalningen, vilket jag också har kommenterat i medierna.

Jag tror inte att man egentligen förstår vilken utmaning det är i en storstad. Vi kan inte åka till någon annan stad i Sverige. Det finns ingen annan stad som har samma förutsättningar som vi har i Stockholm med 3 600 gator och 30 000 bilar parkerade längs med kantstenar. Vi har också en situation där man, av lätt insedda skäl, försöker bli av med så mycket snö som möjligt från taken. Synkningen mellan plogning av trottoarerna och taksrottning har över huvud taget inte fungerat den här vintern. Det gör att man skottar ned på nyplogade trottoarer, och sedan tror alla att ingen har varit där och plogat.

Anförande nr 61

K a r i n R å g s j ö (V): Då får vi väl åka till Helsingfors och Oslo och kolla hur de gör. Det kan inte vara så att det ser ut som om man har kommit till yttersta fjällvärlden när man kommer till Bandhagen. Det är inte bra. Det är små vallar som är som små berg där barnen kan åka ned på gatan. Det är perfekt för pulkaåkning. Det är glashalt och stora pucklar här och där. Det finns möjlighet att ta bort det. Det måste det göra.

Det har kommit 7 000 klagomål. Det är någonting som inte är rätt här. Det blir till slut diskriminerande. Det handlar om äldre som inte vågar sig ut. Ska de få komma ut till våren? Det gäller även de funktionshindrade och dem som kör barnvagn. Det är uppenbart att det här inte funkar.

Jag skulle vilja att man satte sig ned och gjorde någonting av det. Jag fick ett mejl i dag. Där står det så här: Tyvärr är det så i dag att vägen från Årsta till Rågsved fortfarande inte är plogad enligt upphandlingen. Det är så illa att telefonnumret, 651 00 00, dit man kan ringa och klaga inte ens fungerar i dag. Jag ringde det här numret. Det är tydligen något slags journalnummer. Det verkar vara insnöat.

Anförande nr 62

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Varken Helsingfors eller Oslo har de miljöbestämmelser som vi har i Stockholm. Vi betraktar snö som avfall, vilket gör att man inte kan lägga någonstans. Har man väl lyft upp snön och ska lägga ned den någon annanstans måste man ha tillstånd för att lägga ned den. Det är samma sak med dispenser för sjötippning av innerstadssnön. Många av de regelverk som finns runt detta gör att det blir mycket mer komplicerat att hantera snön i en storstad som Stockholm. Det beklagar jag. Jag pratar gärna med regering och riksdag om just den typen av problem tillsammans med Karin Rågsjö.

Sedan kan man också konstatera att Stockholm nog är ungefär dubbelt så stort som Helsingfors och Oslo. Därför har vi inte så mycket hjälp av dem heller. Vi har egna

problem, och vi måste försöka hitta bra lösningar på dessa. Vi måste jobba med entreprenören och hitta bra lösningar så att vi kan göra av snön någonstans. Det är det som är det stora problemet i dagens läge.

Fråga nr 7. Allhuset i Hässelby

Anförande nr 63

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag har en fråga som berör Allhuset i Hässelby gård. Förra veckan lämnades det in över 2 000 namnunderskrifter för bevarandet av Allhuset i Hässelby. Det är lokaler i Hässelby gård. Det är mest ungdomar som befinner sig i dessa lokaler. Nu är fastigheten såld, och den nya ägaren vill inte ta ansvar för Allhuset i Hässelby.

Då är min fråga till Joakim Larsson: Är du beredd att ta ansvar för den verksamhet som i dag finns i Allhuset i Hässelby även i fortsättningen?

Anförande nr 64

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Tack för frågan, Karin Wanngård! Jag rekommenderar att du genast åker ut till Allhuset och tittar var det ligger. Det ligger i centrum. Det inleddes med ett bidrag från den dåvarande fastighetsägaren Boultee, och den nuvarande fastighetsägaren, FastPartner, har fortsatt med detta genom att låta dem vara i lokalen gratis. Mig veterligen var det sedan Svenska Bostäder som för ett par år sedan valde att sponsra verksamheten. Stockholms stad har alltså inte stött den här verksamheten på annat sätt. För att historieskrivningen ska bli korrekt vill jag tala om att det var just bostadsbolaget och fastighetsbolaget, som nu är FastPartner, som gjorde detta.

Den här verksamheten inkom med en ansökan. Om jag minns rätt var det den 5, 6 eller 7 december, hit till Stadshuset. Den behandlas nu på stadsledningskontoret. De har sökt pengar från de ytterstadsutvecklingspengar som vi har. Vi har ännu, och det är inte så konstigt eftersom det inte är så länge sedan den lämnades in, inte fått ett förslag efter att den har beretts. Man ska ha klart för sig att stadsdelen har haft en mycket nära kontakt med Allhuset under hösten och försökt titta på om stadsdelen vill ha den här typen av verksamhet inom sina egna ramar. Man har kommit fram till att det är väldigt mycket pengar. Det handlar om 2 ½ miljon till den här verksamheten som man skulle kunna använda på lite olika sätt i stadsdelen. Därför rekommenderades uppenbarligen den här föreningen att höra av sig till Stockholms stad centralt. Den ansökan ska behandlas.

Anförande nr 65

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag har varit i Allhuset i Hässelby gård ett flertal gånger. Jag stöder den verksamheten till fullo. Jag konstaterar att ni försöker trycka ut ansvaret på stadsdelsnämnden. Jag har full förståelse för att de inte har tackning för 2 ½ miljoner i sin budget eftersom de har mycket stora problem i Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde. Här fyller Allhuset en oerhört viktig funktion genom att ungdomarna ha någonstans att gå. Vi vet ju vad som händer med en stängd ungdomsgård, med ungdomar som hellre hittar på något annat när de inte har de lokaler som staden borde se till att våra ungdomar har. Jag har fortfarande inte fått svar, Joakim Larsson. Är du beredd att ta ansvar för den här verksamheten?

Anförande nr 66

Borgarrådet L a r s s o n (M): Den här sista frågan är ganska intressant. Karin Wanngård vill uppenbarligen att jag och Stockholms fullmäktige ska behandla bidragsansökningar. Det visste jag inte. Det är en ny metod. Jag måste nog titta på er budget en gång till. Det är tydligen så att bidragsansökningar till föreningsverksamhet ska upp till fullmäktige. Det har jag aldrig någonsin hört att ni har föreslagit.

Gången är sådan att man lämnar in en ansökan till den man vill ha pengarna ifrån. Den här ansökan behandlas nu på stadsledningskontoret, och det får vi nog ha full respekt för både du och jag.

När vi pratar om ytterstadsutveckling i dag fokuserar vi på områden som behöver särskilda insatser. Hässelby-Vällingby ingår i detta. Vi kommer att lyssna väldigt mycket på vad just stadsdelen vill att vi ska gå in och satsa på i området med de resurser som är avsatta centralt. Det kan till exempel vara feriearbete och andra verksamheter för ungdomar.

Anförande nr 67

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Som ansvarig politiker kan man delegera mycket, men ansvaret kommer alltid tillbaka till den som är högst ansvarig, Joakim Larsson. Sten Nordin är högst ansvarig, och han i sin tur utser borgarråd och delegerar ut på nämnder och organisationer. Men du kan inte på något sätt fransäga dig ditt ansvar för att svara på huruvida du vill ha en sådan viktig verksamhet som Allhuset i Hässelby gård. Sedan får du gärna delegera själva beslutanderätten, men det är du som är politiskt ansvarig. Det är du som är ansvarig för ytterstaden. Det politiska ansvaret måste du ta. Vi har en ungdomsgård som kommer att få stänga den sista december i år på grund av att man inte får något svar. Det är du som är ansvarig, Joakim Larsson. Vad vill du med verksamheten?

Anförande nr 68

Borgarrådet L a r s s o n (M): Det finns fortfarande något som heter att man ska bereda ärendet, Karin Wanngård. Eller du kanske tycker att några socialdemokrater ska bereda ärenden, och sedan ska man fatta beslut. Är det så du vill styra den här staden? Det fungerar inte så. Vi har tjänstemän som bereder frågorna. Vi fick in den här ansökan för åtta arbetsdagar sedan. Jag tror att den inkom på torsdagen, eller möjligen fredagen, för två veckor sedan. SLK tittar på ansökan och jämför den med de riktlinjer som kommunstyrelsen har antagit. Det är oerhört viktigt att vi har bra verksamheter i hela staden. I Hässelby-Vällingby arbetar man intensivt för att få i gång visionsarbetet. Man lyssnar in vilken typ av verksamheter vi ska ha för att utveckla området i enlighet med de boendes villkor. Jag är övertygad om att verksamheter för ungdomar kommer att ha en mycket hög prioritet i det arbetet.

§ 13 Valärenden, fyllnadsval (skrivelse 9 och 10)

Anförande nr 69

J o n a s N i l s s o n (MP): Fru ordförande! Lars Björk föreslås som suppleant i styrelsen för bolaget Fastighets AB Pendlaren 1 i stället för som ledamot.

§ 15 Uppföljning av budget 2012 - Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti 2012 med beslut om finanspolicy

Uppföljning miljöprogram, dnr 303-1316/2012

Renovering och ombyggnad av fastigheten Beridarebanan 10, Hötorgshallen, reviderat genomförandebeslut, dnr 305-1116/2012

Ändring av felaktig karta över alkoholförtäringförbudsområde i Fruängens centrum, dnr 667-1498/2012

Sammanställning av uppföljning av vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet, i samtliga regiformer, samt stadens uppföljning av ramavtal om enstaka platser, för år 2011, dnr 327-943/2012

Överenskommelse för verksamheter som drivs i egen regi, dnr 327-1134/2012

Beslut med anledning av införande av värdighetsgarantier för äldreomsorgen i Stockholms stad, dnr 327-1127/2012

Ickevalssystem i hemtjänst för Stockholms stad, dnr 327-1439/2012

Införande av ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, dnr 327-928/2012

*Handlingsplan för 2013-2018, Landstings, regioners och kommuners samarbete inom eHälsoområdet, dnr 325-1019/2012
(utl. 2012:150)*

Anförande nr 70

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Den ekonomiska utvecklingen i Stockholm har varit tämligen stark. Vi har en skattetillväxt som vi kan glädjas åt tillsammans. Vi har goda förutsättningar att investera i kunskap och utveckling nu när konjunkturen blir sämre. Men vi ser förlorade möjligheter med den moderatledda politiken i Stadshuset. Det gäller kunskapsresultaten, jobben och bristen på bostäder. Det görs för lite. Det byggs för lite, vi har för få förskollärare och efter detta beslut har vi ett lotteri i hemtjänsten. Var finns det politiska ansvaret? Politik är att vilja. Politik är att orka se, orka förändra och vilja förändra. Men kombinationen av goda förutsättningar och förlorade möjligheter symboliserar Moderaterna i Stadshuset.

Jag är oroad. Ni försöker styra med måluppfyllelse, och det är klokt att styra med måluppfyllelse. Men ni lägger in ett begrepp som heter ”delvis uppfyllt”. Det är ”delvis uppfyllt” när verksamheterna går sämre. Då får man beteckningen ”delvis uppfyllt”. Antalet startade företag är färre det här tertialen än förra året. Det är färre nystartade företag i år. Då blir det ”delvis uppfyllt”. Det här är obegripligt även för den som är väl insatt i målstyrd verksamhet.

Politiken ansvarar för att skapa förutsättningar för fler jobb. Politiken i Stockholms stadshus ansvarar för att vi ska kunna leverera förutsättningar för tillväxt så att vi får fler jobb till Sverige och Stockholm. Men då kommer Alliansen med tomma ord. Ni

säger i ärendet att ni fokuserar på arbete och sysselsättning. Ni fokuserar på jobben i Stockholm när nyföretagandet sjunker och ungdomsarbetslösheten biter sig fast. Ni lyckas inte få ned arbetslösheten. Ni kanske ska byta fokus, för då kanske det går bättre för Stockholm.

Andelen elever som klarar grundskolan är lägre i dag än när mätningarna infördes 1998. 14 procent av dem som går ut nionde klass har inte uppfyllt kraven för behörighet till gymnasiet. Varför görs det så lite? Är ni så måna om att få detta tudelade samhälle att ni inte vill? Skolan är en viktig förutsättning för att det ska gå bra senare i livet. Vi måste se till att varenda unge, oavsett valet av föräldrar, klarar utbildningen.

Det är därför jag yrkar bifall till det socialdemokratiska förslaget när det gäller T 2:an.

Anförande nr 71

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag lyssnar gärna till Karin Wanngård. Nu kan jag invända mot det hon sade också.

Vi lägger fram en tertialrapport. Det är ett delårsbokslut som återigen bekräftar styrkan i ekonomin i Stockholms stad. Jag brukar höra oppositionen rätt ofta säga: Nu har ni regerat i sex år, så nu får ni ta ansvar för tillståndet i staden. Det gör vi, och vi tar också det fulla ansvaret för stadens starka ekonomi och tillväxten. Tillväxt är inget som kommer av sig självt. Det är en rad olika aktörer som står för den. Men vi här sitter på en hel del av redskapen som antingen kan främja eller bromsa tillväxten. Det gör skillnad vem som har det politiska ansvaret.

I den här tertialrapporten kan vi för andra året i rad – det är unikt – säga att vi inte lyfter någon utdelning från bolagssektorn, utan den kan ligga kvar där och användas till de investeringar vi behöver göra i framtiden när det gäller bostadsbyggande, renovering av äldreboenden och inte minst nybyggnad av skolor. Det är bra att vi har en stark ekonomi i bolagssektorn eftersom vi har en rad områden där det behövs investeringar.

I en sådan här tertialrapport gör vi det vi alla egentligen tycker är ganska självklart, nämligen att lägga ut mer pengar för ökade prestationer i förskola, skola och på andra områden. Det är inte verkligheten i andra kommuner i landet. Där får man ofta klara hela året. Även om antalet barn har blivit högre måste man klara sig året ut. Sedan kan man hoppas på att ha råd att fylla på till nästa år. I Stockholm har vi sedan länge givit verksamheterna stabila och förutsägbara förutsättningar, och det är mycket viktigt. Det är viktigt för hela kvalitetsutvecklingen, och det är viktigt för stabiliteten i kvaliteten i Stockholms stad.

Som Karin Wanngård inledde med är det en stark ekonomi och en stark tillväxt i Stockholm även nu när vi ser kärvare tider framför oss. Vi vet att 2013 blir ett år då vi måste fokusera ännu mer på jobben för dem som har svårast att komma in på arbetsmarknaden eller står längst från arbetsmarknaden. Det gör vi i den budget som vi antog här i fullmäktige för några veckor sedan. Där är jobbfokuset mycket starkt, och det kommer att vara ett fokus under 2013 för majoriteten och Alliansen.

Mina kolleger Lotta Edholm, Joakim Larsson och andra kommer säkert att kommentera och berätta om sina ansvarsområden, men jag kan säga att det vi kommer att visa upp, och redan i dag visar upp, i Stockholm är en mycket bra förskola och skola. Titta på de mätningar och brukarundersökningar som görs! Sedan finns det saker som vi ska förbättra, och vi är också mycket tydliga i budgeten med att vi ska förbättra dem och gå vidare med dem. Jag kan försäkra att vi kommer att göra det.

Karin Wanngård oroad sig för antalet nystartade företag. Det är en viktig fråga. Jag gläder mig åt att Karin tar upp ett sådant nyckeltal. Det är viktigt. Ulla Hamilton har alltid mycket bättre koll på siffrorna än vad jag har, och hon viskade i mitt öra att det fortfarande är 35 nystartade företag per dag i Stockholms stad. Det har inte raderats ut, utan det visar tvärtom på en styrka i Stockholm även när det gäller nystartade företag. Vi ska vara ödmjuka inför detta och se vad vi kan göra för att lägga grunden för att detta ska kunna fortsätta. Och det handlar inte bara om att företag ska startas, utan de ska också finnas kvar och helst också kunna växa. Det är ett otroligt starkt uppdrag som vi har inför 2013. Finansministern har så sent som i dag talat om att 2013 sannolikt blir ett år då vi verkligen ser lågkonjunkturen. Svenskt Näringsliv kom med en rapport i dag, och jag tror att det också gällde Ekonomistyrningsverket. Vi har anledning att följa utvecklingen, men det är bra att staden har en så stark ekonomi att stå på.

Något som jag har sagt många gånger, som är mycket viktigt för mig och för hela Alliansen, är att våra verksamheter, förskola, skola och äldreomsorg, inte är dragspel i olika konjunkturer, utan det finns en långsiktig, stabil ekonomi. Tack vare den ekonomiska skötseln sedan 2006 kan vi garantera att vi har möjlighet att lyfta verksamheterna över lågkonjunktursvackor.

Fru ordförande! Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 72

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Fru ordförande, fullmäktige! Jag tror att det är lugnande för stockholmarna, som nästan varje dag ser rapporter på tv på om ett krisande Europa, att inte bara ekonomin i deras land utan också i deras stad är robust. Det är ingen garanti att det alltid ska vara så. Därför krävs det ett ekonomiskt ansvarstagande och en ständig effektivisering av de kommunala verksamheterna. Det är någonting som Alliansen arbetar med i varje budget. Det kan vara tufft, och ibland får vi kritik av er för det, men det är också nödvändigt. Målet måste alltid vara att få ut maximal nytta för stockholmarna för varje skattekrona, och det handlar inte bara om nytta för en själv utan också för medmänniskorna, för varandra. Jag tycker att det är en god politik. Jag tycker att det är kärnan i det politiska uppdraget.

Det finns många områden i stadens budget som är viktiga och som vi kommer att diskutera och följa här, men Centerpartiet prioriterar miljön och bostadsbyggandet. Det är områden som vi känner att vi får gehör för i årets och nästa års budget och som vi också tycker syns i Alliansens arbete utåt.

I det här ärendet vill jag också uppmärksamma kommunfullmäktige på att uppföljningen av det förra miljöprogrammet finns med. Jag hoppas att vi kan diskutera det också. Det finns nämligen anledning att säga några ord om miljöprogrammet för åren 2008–2011. Först och främst finns det en hel del lärdomar att dra. Det här var det

första miljöprogrammet som fullt ut integrerades i stadens lednings- och styrsystem. Det har varit mycket positivt. En annan lärdom som vi har dragit är att uppföljande nämnder som har hög rådighet också får hög måluppfyllelse.

Om vi tittar på vad miljöprogrammet har åstadkommit och nämndernas bedömning ser vi att 12 av 27 delmål uppfylls helt, 14 delmål har delvis uppfyllts och 1 delmål har inte uppfyllts. Bland de mål som har uppfyllts kan man nämna att energianvändningen i stadens egna byggnader och anläggningar ska minska med 10 procent. Det blev 12 procent när vi tittade på programmet. Målet att staden ska verka för att andelen som åker kollektivt, cyklar och går ökar uppfylls helt. Där ser vi bland annat en stor ökning av antalet cyklister i staden. Målet att staden ska verka för att andelen miljöfordon och andelen förnybart bränsle ökar har vi också uppfyllt helt. Det mål som inte har uppfyllts handlar om trafikbuller utomhus. År 2007 tyckte 15 procent att de kände sig störda av bullret. År 2010 var det 16 procent som kände samma störning.

T 2:an innehåller även en uppföljning av det nu gällande miljöprogrammet, och det är också intressant eftersom det är det första året som det gäller. Där ser vi att det finns en stor måluppfyllelse bland de indikatorer som har direkt beröring med stadens klimatmål. Det tycker jag är mycket positivt.

Stockholms stad visar att vi kan bedriva en ansvarsfull ekonomisk politik samtidigt som vi ställer höga miljökrav. Vi kan alltid bli bättre på de här sakerna i Stockholm. Det är förstås målet, men vi har absolut ingenting att skämmas för, varken när det gäller ekonomi eller miljö i Stockholms stad.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 73

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Man skulle kunna sammanfatta tertialrapport 2 med att Stockholm är tryggt och stabilt. Vill man skulle man i dessa jultider kanske kunna travestera Erik Gustaf Geijer och säga att Stockholm visserligen är en ensam farkost, men den är inte särskilt bräcklig, på ett europeiskt och internationellt hav. Stockholm har en god ekonomi. Vi ska vara mycket stolta och glada över det. Har man en ekonomi som år efter år går med överskott finns det en och annan stockholmare som ifrågasätter det och tycker att man kunde satsa de pengarna på verksamheterna eller använda dem för att sänka skatten ännu mer. Men det är viktigt att ha en stabil och bra ekonomi också för framtiden. Det ger oss rådighet och möjlighet att satsa på områden som kanske har varit åsidosatta. Det ger oss möjlighet att kompensera när det inträffar saker som vi själva kanske inte hade räknat med tidigare, till exempel en ökad arbetslöshet. Det ger oss framför allt möjligheter att slippa göra nedskärningar i verksamheter som vi tycker är viktiga.

Den här verkligheten delar vi inte många andra kommuner. Många av våra kolleger i kommunerna runt om landet sitter nu i oerhörda trångmål och funderar på hur de ska få sina budgetar att gå ihop. Är man i ekonomiska trångmål är det nästan omöjligt att inte skära i äldreomsorg, förskola och skola eftersom det är de verksamheterna som verkligen kostar i en kommun. Men Stockholms stad har ett helt annat läge, och det ska vi vara mycket glada och stolta över.

Låt mig säga några ord om skolans resultat. Socialdemokraterna hävdar med en dåres envishet att resultaten sjunker. Ja, på en punkt sjunker det, och det är jag djupt bekymrad över. Det gäller andelen behöriga till gymnasieskolan. Den har sjunkit. Man kan visserligen hänföra en del av den försämringen till att vi i dag ställer betydligt högre krav på eleverna när de ska gå på gymnasiet än vad Socialdemokraterna gjorde. Man kan också säga att de elever som kommer till Sverige från utlandet i dag kommer betydligt senare än vad de har gjort tidigare. De är äldre, och många av dem har en betydligt sämre skolbakgrund än vad de elever som kommit från utlandet tidigare har haft. Detta är icke desto mindre ett stort bekymmer.

Tittar vi däremot på resultaten i de olika ämnena kan vi se en kunskapsförbättring i våra skolor. Vi kan se den sedan 2006. I engelska och svenska förbättras resultaten i de nationella proven. Vi kan också se en förbättring när vi jämför över tid på det hårda sättet som vi i Stockholms stad gör och inte på det mer slappa sättet som Skolverket gör. Resultatmässigt förbättrar sig våra elever, men vi måste jobba stenhårt med behörigheten till gymnasieskolan.

Anförande nr 74

K a r i n R å g s j ö (V): Du är ganska nöjd, Lotta. Man har gjort en brukarundersökning med föräldrar i den här tertialrapporten. Där kan man se en minskad nöjdhet med både trygghet och säkerhet, och det gäller också utveckling och lärande. Det är kanske inte så bra. Det är den ena kommentaren.

Den andra kommentaren gäller att vi har en galopperande kunskapssegregering i Stockholm. Det ser man när man tittar ut över staden. Då fordras mer rejäla tag, annars kommer den här staden att glida isär fullständigt när det gäller kunskap och möjligheter för barn och unga att ta sig vidare, exempelvis till högskolan.

Anförande nr 75

Borgarrådet E d h o l m (FP): Att andelen behöriga till gymnasieskolan har sjunkit är vår absolut största utmaning. Det är en extra stor utmaning att det sker i socioekonomiskt utsatta områden. Men man måste komma ihåg att det också finns förklaringar till detta. De elever som kommer utomlands ifrån kommer senare än de har gjort tidigare. Att tro att en elev, som kommer till våra skolor i fjortonårsåldern med mycket svaga kunskaper, på ett eller två år ska kunna bli behöriga till gymnasieskolan är fel. Därför ser jag fram emot det förslag som regeringen nu lägger fram om att förlänga skolplikten för de elever som har mycket grunda kunskaper och som har kommit sent till Sverige. Allting annat är att lura dessa elever. Men Karin Rågsjö har helt rätt i att vi måste sätta in betydligt mer kraft mot de skolor där eleverna misslyckas i större grad än vad vi har gjort hittills. Det finns också förslag på detta i verksamhetsplanen för nästa år.

Anförande nr 76

Borgarrådet R u d i n (S): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Det här är ett av de tillfällen på året då man utvärderar hur saker och ting går och hur väl fögderiet i Stockholm sköts. Det är därför som majoriteten också lägger ned så mycket möda på att beskriva verkligheten i så skön dager som möjligt. Jag tror att det är viktigt att se igenom det. En fråga som diskuteras väldigt mycket bland stockholmarna i dagarna är frågan om framkomligheten på Stockholms gator, torg och trottoarer. Man undrar helt enkelt om man kommer till jobbet eller inte på mornarna,

om man som gammal över huvud taget kommer ut utanför dörren med sin rollator eller om man som funktionsnedsatt har möjlighet att röra sig i Stockholm.

Då är det intressant att läsa ett dokument som detta därför att här står det till exempel under rubriken Framkomligheten ska öka: Stadsledningskontoret prognostiserar att målet uppfylls helt under 2012. Sammantaget bedöms att utvecklingen i staden går i en riktning som ökar framkomligheten och att tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ökar.

Min fråga till majoriteten är: Håller ni verkligen med om det mot bakgrund av vad som har hänt under de senaste veckorna när det gäller snöröjningen?

I denna förträffliga skrift står också att det är ett mål att stockholmarna ska vara nöjda med städning och renhållning. Under den rubriken stoltserar majoriteten med indikatorn att andelen identifierade sårbarheter som ska förebyggas och minimeras under året uppnås till 100 procent. Man är 100 procent nöjd med att man har identifierat sårbarheter, och målet bedöms uppfyllas helt. Jag undrar om majoriteten vidhåller detta. Det gäller också frågan om stockholmarna är nöjda med städningen.

Jag är den första att medge att detta var ett extremt stort snöfall. Men jag vill också påpeka att det har varit fler snöfall sedan det första snöfallet, och det har fungerat lika dåligt hela tiden, åtminstone för oss som bor i förorterna. I innerstaden ser det hyfsat ut på de stora väglederna. Ulla Hamilton har i olika sammanhang försökt föra fram att detta är en fråga om prioriteringar, men det är också en fråga om resurser. Hade vår budget gällt för innevarande år hade vi haft 38 miljoner kronor mer till snöröjning. Vi hade avsatt tillräckliga resurser. Vi sade redan för ett år sedan att ni inte var tillräckligt förberedda. Vi har ställt upprepade frågor i den här salen om vilka erfarenheter ni har dragit från de två senaste vintrarna inför den tredje vintern. Och ni har varit gång sagt att ni har tillräcklig beredskap. Håller ni fortfarande fast vid det? Eller är ni, liksom vi, så missnöjda med detta att ni ser att verksamheten måste organiseras om?

Vi måste få ett decentraliserat ansvar för uppföljningen så att vi kan hjälpa folk med funktionsnedsättningarna som har svårt att komma utanför dörren. Vi måste sätta av mer pengar till snöröjningen. Det behövs fler plogbilar, och när det kommer kraftiga snöfall över hela Stockholm får vi inte bli förvånade utan börja skotta och skotta i tid.

Anförande nr 77

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Tomas Rudin kanske inte var i salen när jag beskrev hur mycket snö som faktiskt har skottats bort från Stockholm. Det handlar om lastbilar stående kofångare mot kofångare från Stockholm till söder om Norrköping. Att påstå att man inte har skottat någonting är inte helt korrekt. Jag tycker också att det är lite lustigt att man mäter framkomligheten på basis av en tvåveckorsperiod då vi har haft ett av de värsta snöfallen som har inträffat de senaste femtio åren.

Tomas Rudin säger att man har 38 miljoner kronor mer än vad vi har i vår budget för snöröjning. Grattis! Det hade inte räckt speciellt långt, kan jag säga. Det handlar inte om pengar, Tomas Rudin. Sten Nordin berättade just att vi har avstått från att ta ut

1,8 miljarder från Stadshuset. Det handlar om att det inte finns mer resurser att tillgå. Allting är uppbokat när det blir ett sådant här snöoväder. Hela Sverige är faktiskt snötäckt, Tomas Rudin, om du inte har upptäckt det.

Anförande nr 78

Borgarrådet R u d i n (S): Om du inte har upptäckt att det inte går att komma fram i förorterna, Ulla Hamilton, beror det på att du inte vistas där lika mycket som jag. Det går inte att flytta bilarna i det finkalibriga gatunätet. Där kommer inte 92-åringar ut över huvud taget eftersom deras infarter är igenplogade. Att det efter tre veckor fortfarande inte finns tillräckligt med fordon och att du ännu så länge inte har tagit tillfället akt att kalla till dig fastighetsägare som sitter på plogfordon överallt i våra förorter och be dem om hjälp att ploga inte bara sina egna innergårdar utan också ta trottoaren utanför betyder bara att du inte förstår problemets vidd. Att du dessutom inte har vänt dig försvaret och frågat om de kan hjälpa till tycker jag är bristfälligt. Att du inte efter tre års misslyckande inte har lyckats ta upp frågan om hur många fordon vi behöver för att ploga Stockholms gator i god tid tyder på att du är alldeles för laid back. Du har tröttnat på ditt jobb, och du ägnar dig åt att planera för blidvintrar i stället för att förbereda för Stockholms framkomlighet. Vi hade avsatt mer resurser. Vi såg problemet förra vintern. Vi är beredda att göra någonting åt det. Du bara pratar om att allting är så gott som det kan vara.

Anförande nr 79

E w a S a m u e l s s o n (KD): Vilken tur att vi har Tomas Rudin som är överallt och ingenstans och kan tala om för oss andra hur det ser ut i Stockholm.

Jag tänker säga att Stockholm anses som en god förebild för många, inte minst ute i Europa. Ekonomin står stark samtidigt som vi ser att det finns en stor oro på många andra håll. Inte desto mindre är det förstås viktigt med ett fortsatt ansvarstagande. Stockholm har en växande befolkning, och då gäller det att kunna uppfylla de krav som kommer att ställas.

Men vi kan känna tillfredsställelse med att vi till mycket stor del har kunnat uppfylla det vi har planerat att genomföra. Vi fortsätter med planerade satsningar. Jag som kristdemokrat är förstås glad över att värdighetsgarantier nu ska implementeras inom äldreomsorgen. Det handlar om ett perspektivskifte där det än mer poängteras att varje enskild äldre ska vara i centrum och att behoven ska tillgodoses.

Men tyvärr finns det några områden som oroar mig. Det handlar om bostäder med särskild service och gruppboendestäder som saknas i alldeles för stor utsträckning. Stadsdelsnämnderna måste ta sitt ansvar. Precis som när de med ljus och lykta söker nya lokaler och möjliga byggnader för förskolor måste de också färdigställa boenden för personer med funktionsnedsättning. I budgeten för 2013 fastslår vi också att när vi planerar för nya bostadsområden ska 5 procent planeras för bostäder med särskild service. En annan viktig sak är arbetssituationen för personer med funktionsnedsättning. När vi lyckas erbjuda många andra personer fler arbeten, bland annat genom jobbtorgen, är det i dag flera personer med funktionsnedsättning som är arbetslösa. Detta är två områden som blir en stor utmaning under 2013.

Vi kan också glädjas över att i den budget som vi redan har antagit gör vi i Alliansen stora satsningar för 2013 när det gäller området funktionshinder, och det behövs verkligen.

Sammanfattningsvis har vi alltså en hel del att vara nöjda över, men det finns stor utvecklingspotential inom några områden, och det gäller just de områden där det finns personer som inte alltid är lika högljudda.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 80

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande, fullmäktige! Debatten om kvalitet, eget val, inflytande, service och den goda äldreomsorgen får en märklig eftersmak när man hör Karin Wanngårds inledning här i dag. I stället för att tala om kvalitet börjar Socialdemokraterna tala om organisatoriska förändringar och möjligheten att välja ett visst system och kallar det ett mormorslotteri. Det tar nog priset i transighet. Jag finner inte ord, fru ordförande. Jag är nödgad att förklara vad detta åsyftar.

Ni diskuterar över huvud taget inte kvalitet. Vi har haft ett system i denna stad med en icke-valsalternativ. Den som inte aktivt väljer kommunen, den som inte aktivt väljer en viss aktör måste, om man har blivit biståndsbedömd att få hemtjänst, också få hemtjänst. Ett icke-valsalternativ har då varit möjligt att genomföra genom att vi har upphandlat en särskild aktör som har täckt hela Stockholm. Med det system som vi nu föreslår vill vi förenkla det hela. Vi vill se till att de aktörer som finns i närområdet också ska ha möjlighet att vara det här icke-valsalternativet. Så fort någon äldre person som får hemtjänst vill ha kommunen som utförare, Karin Wanngård, ska man få det. Då är det detta som är valet. Vill de ha en annan aktör ska de naturligtvis få det. Men ibland tycker många att det kvittar. De har valt ett system som innebär att vi kommer att ta de aktörer som finns i närområdet och se till att dessa kan vara just icke-valsalternativet. Kommunen kan också vara ett sådant. Det är viktigt att man kan se till att en äldre person har möjlighet att byta. Det ska vara enkelt att byta om man inte är nöjd.

Dess bättre ser vi i brukarundersökningarna hur allt fler blir nöjdare med hemtjänsten och allt fler blir nöjdare med äldreomsorgen. Vi kan konstatera att allt fler blir nöjda med den service och den omsorg som finns i Stockholms stad, och det tack vare att det är många olika som bedriver äldreomsorg i denna stad.

Fru ordförande! Med de orden vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 81

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag och socialdemokratin kritiserar att ni inför valtvång. Ni inför ett system där man lottas ut till olika utförare i staden om man inte väljer. Vi har kollat upp de här utförarna. Jag vågar påstå att ungefär 50 procent av dem saknar kollektivavtal och de arbetsrättsliga förmåner som finns för anställda inom hemtjänsten. Dessa ska brukaren lottas ut till. Jag hoppas att hemtjänsten blir bättre, Joakim Larsson. Vi befinner oss på ungefär 275:e plats i en ranking av hemtjänsten. Den placeringen lyckas nog även du förbättra till nästa år, Joakim Larsson.

Anförande nr 82

Borgarrådet L a r s s o n (M): Ni lyckades uppenbarligen inte eftersom ni inte tillförde tillräckligt med medel till äldreomsorgen under den period som ni styrde. Vi har sett till att det har varit en konstant ökning av resurserna, och vi har sett till att hemtjänstens personal och de som får hemtjänst har kunnat påverka vilken hemtjänst man ska få. I praktiken kan man i dag välja mellan olika utförare. Det skulle man inte kunna göra om Socialdemokraterna fick hantera den här staden. Vi kan konstatera att de äldre gör ett mycket aktivt val. Det är fler som är nöjda i dag än tidigare under din företrädares tid.

Men de som inte väljer måste också ha ett alternativ, och det är dem som den här frågan handlar om. Det är inget lotteri. Vi tänker faktiskt pröva det här förslaget. Det vore väldigt bra om vi använde rätt ton om de olika organisatoriska frågorna.

Anförande nr 83

S t e f a n N i l s s o n (MP): Fullmäktige! Miljöpartiet har gjort ett särskilt uttalande med synpunkter på hur vi tycker att Stockholms stads verksamheter sköts av Moderaterna med flera partier i staden. Vi tycker att det är oroande att skillnaderna mellan Stockholms skolor ökar. Stockholms stad klarar inte av att ge alla elever det stöd som behövs för att klara målen. Varje elev har rätt till ett fungerande stöd tidigt under skoltiden. Vi vill att Stockholms stad satsar på sådant som vi, med stöd i aktuell forskning, vet fungerar för att stimulera lärandet också hos elever som har det svårast. Vi tycker att det är jätteviktigt med mer specialpedagogik, mer tvåspråkig undervisning, ett verkligt lyft för fritidshemmen och en elevhälsa som är tillgänglig och finns där för eleverna.

Vi noterar att staden, enligt tertialrapporten, ska prioritera klimatfrågan. Det är en prioritering som vi också har. Detta är en av de största utmaningarna för såväl Stockholm som världen i övrigt. Världsbankens nya rapport förutspår en temperaturökning på fyra grader, vilket skulle få katastrofala konsekvenser. Minskningen av utsläppen av växthusgaser går alltför långsamt i Stockholm, och det hänger ihop med att ni i majoriteten har satt alldeles för låga mål. För att minska utsläppen av växthusgaser måste staden ha som mål att minska biltrafiken och fatta beslut om konkreta åtgärder som leder i den riktningen.

Dessutom bör staden satsa hårt på att producera el från solceller och vindkraft för de egna verksamheterna.

Utöver det finns det en enorm potential i att öka insamlingen av matavfall för att producera biogas. Stockholm ligger långt efter de flesta av landets övriga kommuner i det avseendet.

Något som vi tycker är allvarligt är att staden inte lever upp till EU:s miljökvalitetsnormer för partiklar och kväveoxid. En ny studie från KI gjord på barn visar lungförändringar ändå upp till åtta års ålder, och risken finns att symtomen blir livslånga. Stockholms stad måste enligt miljöbalken vidta de åtgärder som behövs. Länsstyrelsen har gett Stockholms stad skarp kritik för att det görs för lite för att förbättra luften, och Sverige har dessutom dömts av EU-domstolen för att ha överstigit gränsvärden för partiklar i Stockholm och andra städer. För att råda bot på detta vill vi ha dubbdäcksförbud inom hela den zon som omfattas av trängselskatt.

Det kan införas enkelt utan omfattande utredningar eller lagstiftning. Det behövs också andra åtgärder, till exempel justerade och utvecklade trängselavgifter och möjlighet att inrätta miljözoner för kväveoxidutsläpp från lätta fordon.

Anförande nr 84

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Jag kunde inte låta allt detta passera obemärkt. Nu får vi höra Stefan Nilsson säga att när vi når de mål vi har satt upp är målen för lågt satta. Jag tror inte att Stefan Nilsson har speciellt bra koll på hur vi arbetar i den här staden. Vi gör seriösa analyser av vad vi kan nå upp till. Vi gör konsekvensanalyser av det. Sedan blir de målen styrande, vilket innebär att stadens förvaltningar ska förhålla sig till de målen och se till att de uppnås. De är tufft satta från början. Att de uppnås är inget bevis för att de skulle vara för lågt satta.

Sedan nämner Stefan Nilsson ett antal åtgärder som vi allihop har i budgeten för nästa år. Ni pratar om matavfallet. Det är någonting som kommer att jobba med under nästa år. Ni pratar om förnybara energikällor. Det är någonting som kommer att utredas under nästa år och leda till åtgärder. Ni pratar om dubbdäcksproblematiken. Där har vi nu fått regeringen att agera och utreda en dubbdäcksavgift. Vi levererar.

Anförande nr 85

S t e f a n N i l s s o n (MP): Jag håller inte alls med om det, i alla fall inte när det gäller exempelvis biogas och produktion av miljövänlig energi. Stockholm samlar in ungefär 10 procent av matavfallet. Västerås, som är en av de bästa kommunerna i Sverige, samlar in 70 procent. Vi anser att vi ska ha 70 procent som en målsättning. Ni har också en målsättning som ligger hyggligt högt en bit fram i tiden. Men ni har styrt staden i sex sju år nu, och ändå ligger ni på 10 procent insamlat matavfall. Jag tycker inte att det är att leverera.

Anförande nr 86

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Ordförande! Vi är alla i den här salen rörande överens om att den här tertialrapporten visar att Stockholm är en rik stad. Vi är inte rörande överens om hur vi ska använda de här rikedomarna. Jag tror att det mest är vi på den här sidan som anser att de här rikedomarna är mycket snedfördelade. När man läser tertialrapporten och andra rapporter från staden får man intrycket att det viktigaste är att leverera ett överskott till staden och inte att fördela överskottet rättvist.

Det vi ser i vår stad som inte kommer fram i tertialrapporten, mina vänner, är en ökad kommersialisering. Den här ökade kommersialiseringen leder till ökad segregation. 61 procent av äldreomsorgen är till exempel privatiserad. Man ska ha en mycket tjock plånbok om man ska bo i en del av trygghetsboendena. Vi har inte inspektörer som räcker till för att undersöka alla de privata skolorna eller förskolorna.

Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Ibland känner jag mig som om jag bor i aktiebolaget Stockholm och inte i kommunen Stockholm. Det här aktiebolaget marknadsförs av marknadsföringsbyrån Kreab. Det är nämligen oerhört svårt att välja i Stockholm i dag om man inte är ung, frisk och väldigt påläst. Om man är

gammal, sjuk och inte har en massa tuffa anhöriga befinner man sig i en mycket svårare situation.

Jag skulle vilja haka upp mig på en sak i tertialrapporten där det är mycket tydligt att ni har misslyckats. Det är koncernen Stadshus AB som bedömer att målet att det ska byggas många bostäder i Stockholm inte har uppnåtts. Det är en kraftig ökning av antalet bostadsrätter vars andel av lägenhetsbeståndet har ökat i 124 av 132 stadsdelar. Jag skulle vilja säga till er i Alliansen att ni bygger för lite och ni bygger fel. Det folk i den här staden efterfrågar är hyresrätter med överkomliga hyror, och ni bygger bostadsrätter som folk inte har råd att köpa.

Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att man ska lyssna på Vänsterpartiet som faktiskt har föreslagit att vi ska inrätta en kriskommitté för hyresrätten. Är det någonting vi behöver i den här staden så är det hyresrätter med överkomliga hyror. Sätt i gång och bygg det, Alliansen!

Anförande nr 87

K a r i n R å g s j ö (V): Det finns någonting som tickar på i tertialrapporten och det är den ökade ojämlikheten i staden, de ökade skillnaderna på olika sätt. Vi kan se det när det gäller arbetslösheten som definitivt är en klassfråga. Vi kan se det på vilka som är arbetslösa. På jobbtorgen är det 40 procent som inte har gått ut grundskola eller gymnasium. Då kan man tycka att staden på något sätt måste svara upp till det. Vi är oroliga för detta. Vi är oroliga för att behörigheten till gymnasiet skiljer sig så mycket åt när man jämför stadsdelarna. Jag ska ta ett exempel, och vi kommer att komma tillbaka under våren med massor av exempel. I Rågsved har 71,2 procent behörighet, och i Stureby har 97,6 behörighet. Man kan förstås göra detta till en etnicitetsfråga, eller också kan man göra det till en klassfråga. Vi vill nog göra det till en klassfråga.

Kunskapssegregeringen i Stockholm och Sverige är mycket allvarlig, men det är också allvarligt när förskoleinspektörerna rapporterar om stora kvalitativa skillnaderna mellan förskolorna och brukarundersökningen visar minskad nöjdhet och minskad trygghet och säkerhet.

Man har ett mål på 41 procent förskollärare. Det nås bara av fyra stadsdelsnämnder. Det är väl inte riktigt på topp. Barnomsorgsgarantin klaras av till priset av att vi får alltför stora barngrupper. Om man tar bort taket för gruppstorlekarna i förskoleplanen, som ni har gjort, och tar bort indikatorer i budgetuppföljningen signaleras också att gruppstorleken är lite mindre viktig. Det tycker vi är lite märkligt.

Kunskapssegregeringen är mycket allvarlig, som sagt. Alla ska ha möjlighet att göra en klassresa och göra vad man vill med sitt liv genom kunskap och genom skolan. Så är det inte i dag. Det är inte så i Sverige, och det är definitivt inte så i Stockholm.

Kommer man inte in i gymnasiet via grundskolan får man väldiga problem. Man blir dessutom arbetslös. Jag tycker ibland att ni tar lite för lätt på detta. Med det enorma plus på kontot som ni har skulle ni kunna göra så mycket mer för dem som behöver så mycket mer.

Jag vill yrka bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 88

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Är det en klassfråga eller en fråga om etnicitet, frågar sig Karin Rågsjö när det gäller den alltför låga andelen som är behörig till gymnasieskolan. Jag tycker att den frågan är helt ointressant. Det intressanta är hur vi ska se till att fler elever från socioekonomiskt utsatta områden ska bli behöriga till gymnasieskolan. Jag tror att vi måste göra ett antal omtag. Vi måste se till att de eleverna får mer undervisningstid. Jag tror att vi måste se till att alla skolor erbjuder läxhjälp alldeles oavsett om de gör det själva eller i någon annans regi. Jag tror att vi måste bli duktigare på att se vilka bakgrundsfaktorer de här eleverna har när de kommer till Sverige. Vi vet att de elever som kommer i dag är äldre än tidigare, och många av dem har en sämre skolbakgrund än vad de har haft tidigare. Detta måste vi relatera till på något sätt. Jag tror att vi måste göra helt om i några avseenden.

Anförande nr 89

K a r i n R å g s j ö (V): Det låter väldigt bra att ni ska göra helt om, Lotta. Ni har ju myntat begreppet utanförskap. Ni pratade om att utanförskapet ökade i valrörelsen 2006. Är det någonting som känns befast så är det att utanförskapet har ökat vansinnigt i Stockholm för en viss grupp människor, och det är de som står längst bort från jobb och utbildning.

Anförande nr 90

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, fullmäktige, kära majoritet! Er politik har faktiskt sina komiska poänger om den inte skulle få så sorgliga resultat. Vi har redan pratat om detta att hitta på "delvis uppfyllt" i stället för att säga att man misslyckats. Det finns många ganska roliga saker här. Ni skriver till exempel att målet som KF har satt för antalet medarbetare som vet vad som förväntas av dem i deras arbete ska vara 80 procent. Man kan undra varför inte 100 procent ska veta vad de ska göra på jobbet.

Sedan hittar ni på något nytt, och det är att skapa förutsättningar för 5 000 nya bostäder. Det är inte så att ni bygger några bostäder. Bostadsbyggandet ligger på en mycket låg nivå. Det framgår på flera ställen i rapporten. Det är till och med lägre än 2011. Förklaringen skulle vara bristande efterfrågan. Det tycker jag närmast är komiskt. Men om man tittar närmare är det inte någon bristande efterfrågan på hyresrätter. Det handlar om bristande efterfrågan och betalningsvilja, och då är det bostadsrättsköparna det handlar om. Man kan fråga sig varför ni inte sätter i gång och bygger lite hyresrätter om det nu inte efterfrågas någonting annat.

Ni redovisar bara hur många markanvisningar som har gjorts. Det är redan det alldeles för lågt. Jag tror att ni själva har konstaterat ett antal gånger att man inte kan bo i en markanvisning. Man kan inte bo i en detaljplan heller. Jag skulle gärna vilja veta hur många av era markanvisningar som leder till färdiga bostäder.

En annan av era språkliga nyskapelser tycker jag är upphandling av icke-val. Jag skulle tro att de flesta som inte väljer att välja en speciell utförare tror att de ska få en kommunal utförare, men så är det ju inte. Förra året skulle ni upphandla icke-valet, och nu är det avtalet uppsagt. I stället ska man lotta dem som inte har valt. Vinnare i det här månatliga lotteriet blir olika bolag. Man får väl gissa att förlorarna är de äldre som ska skjutas runt mellan olika bolag. Jag tror inte riktigt att det var så folk tänkte

när de aktivt valde att inte välja bland de här olika aktörerna. Joakim sade förut att man alltid kan välja en kommunal utförare. Det kan man inte alltid för det finns inte i en del stadsdelar. Att upphandla ett icke-val tycker jag är den yttersta språkliga beteckningen för hur ni tycker att man ska sköta den här staden genom att inte ta ansvar för verksamheterna utan skjutsa ut dem på olika privata bolag.

Jag skulle gärna vilja ha ett svar av Sten eller Joakim på frågan: Exakt hur många färdigställda lägenheter har de markanvisningar som ni gjorde tidigare lett till? Hur stor procent av markanvisningarna leder till färdiga lägenheter?

Anförande nr 91

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Jag börjar med den sista frågan, nämligen bostadsfrågan. Vi har haft en mycket hög andel markanvisningar till hyresrätter också. Det är inte mindre än hälften som har varit just till hyresrätter. Från det att man får en markanvisning tar det förvisso många år innan man ser en färdig bostad. Men jag är helt säker på att det höga tryck vi har nu också matchar efterfrågan när det gäller bostäder. Vi kommer att klara de 20 000 lägenheterna under de här mandatperioderna fram till 2030.

Jag vill också ta upp frågan om icke-valet, som du också tar upp. Kvaliteten måste vara avgörande. Vill man ha kommunen som utförare kommer man att kunna få det. Man räknar detta regionalt. För er är det alltid viktigast att det finns en kommunal aktör i varje liten stadsdel. Men det viktigaste är att det finns aktörer i varje stadsdel. Om man vill ha kommunen som utförare kommer man att kunna få det i det här systemet också.

Anförande nr 92

A n n M a r i E n g e l (V): Om det ska vara en valfrihet tycker vi att det ska finnas en kommunal utförare. Jag förstår inte att kvaliteten ska kunna avgöras genom ett lotteri. Det är ett resonemang som jag inte förstår.

En stor majoritet av era 20 000 bostäder är ju fortfarande bostadsrätter samtidigt som det står att det är en bristande efterfrågan på bostadsrätter. Det var då jag i all stillsamhet menade att det kanske vore smartare att bygga lite fler hyresrätter. Siffrorna på s. 100 i det här ärendet visar att det är betydligt mycket färre markanvisade och ännu mycket färre påbörjade hyresrätter. Man kan göra många markanvisningar, men om bara en femtedel av dem leder till någonting blir det i alla fall inte någonstans att bo.

Anförande nr 93

I n g e r S t a r k (V): Ordförande, fullmäktige! Ni är mycket nöjda på den här sidan. Jag tycker egentligen inte att ni skulle vara det. Ni borde oroas över er oerhört över till exempel läget i socialtjänsten. Det går inte att säga att vi har en socialtjänst i världsklass. Efter flera år av nedskärningar skulle jag vilja kalla den för en socialtjänst i djup kris. Det skulle krävas ökade resurser under flera år i rad för att socialtjänsten skulle närma sig världsklass. Stockholm är en rik stad. Det kan vi bland annat se på överskottet. Vi skulle verkligen ha råd att ha en socialtjänst som fungerar. Det gör den inte nu.

Inom området individ och familj, barn och ungdom, skulle jag vilja påstå att läget är katastrofalt. I Rinkeby-Kista slår man larm om brist på resurser och strategier för att kunna ge alla utsatta barn och ungdomar de insatser som de behöver. I Enskede-Årsta-Vantör har socialtjänsten 29 försenade eller icke förlängda barnavårdsutredningar. Det beror på brister i myndighetsutövningen. Orsaken är för få socialsekreterare, för hög personalomsättning och alldeles för hög arbetsbelastning. Socialsekreterare i staden tvingas bryta mot socialtjänstlagen på grund av denna resursbrist. Det är fullständigt oacceptabelt och mycket allvarligt.

Ewa Samuelsson tog upp bristen på gruppboheter. Ja, och bristen ökar. Den är mycket stor och den ökar. Beräkningen är att det bara blir 29 nya omsorgslägenheter jämfört med 35 förra året. Hur kan det komma sig? Varför har man inte en plan för detta? Varför har man inte skaffat sig en plan för utbyggnaden för länge sedan?

Dessutom är det brist på familjehem i staden. Det fattas ca 50–60 stycken. Det får till följd att utplacerade barn och ungdomar får vara alldeles för länge i jourhemmen. Det kan vi självfallet inte acceptera.

Dessutom har vi alla dessa upphandlingar som görs inom socialtjänsten där funktionshindrade faktiskt inte själva får bestämma, utan det handlas bara upp.

Det är faktiskt så att socialtjänsten befinner sig i en djup kris, och det måste man snabbt göra något åt.

Jag vill yrka bifall till Vänsterpartiet reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 94

Borgarrådet L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Ordförande, ledamöter! Jag tycker att Inger Stark ger en helt felaktig bild. Vi har en väldigt bra socialtjänst i Stockholms stad. Vi har väldigt många fantastiskt duktiga medarbetare därute.

När vi hade vårt budgetmöte stod jag stod och pratade om hur socialtjänsten kommer att bli under 2013, och vi kan se att det är en budget som väldigt mycket är inriktad mot barn och unga. Individ och familj över staden förstärks med drygt 80 miljoner kronor. Vi gör fantastiska insatser för de hemlösa, inte minst för de EU-medborgare som vi ser runt i staden i vinternatten.

Tiden räcker inte till för att räkna upp allting vi gör, men vi har en väldigt bra socialtjänst i Stockholms stad, och den kommer att bli ännu bättre under 2013.

Anförande nr 95

I n g e r S t a r k (V): Då har nog inte Marie varit ute i stadsdelarna och sett hur läget faktiskt är. Rinkeby-Kista har alltså kommit med den här larmrapporten. Det är fullständigt uppenbart att det är problem där, med till exempel Enskede-Årsta-Vantör som inte klarar av alla ärenden och socialsekreterare som vittnar om att de tvingas bryta mot socialtjänstlagen.

Jag säger inte annat än att socialsekreterarna är fantastiska. De är fantastiska som över huvud taget klarar av den här situationen. Det är mycket allvarligt, och det går inte att slå sig för bröstet.

Anförande nr 96

E w a L a r s s o n (MP): Vi är olika partier, och vi har olika prioriteringar. Miljöpartiet prioriterar barnen.

Jag tycker att Alliansen borde titta lite grann på vad Skolinspektionen säger, även om man inte lyssnar på Miljöpartiet och prioriterar barnen som vi gör. Det vore ju det bästa.

Skolinspektionen säger att det finns stora brister i Stockholms förskolor, att barngruppernas storlek måste minskas och att personaltätheten ska öka.

Nu har vi sett här i fullmäktige att Alliansen går från att diskutera barngruppernas storlek till att mer diskutera antal barn per anställd. Här ser vi stora skillnader. Östermalm har till exempel som årsmål att ha 4,45 barn per anställd medan vi i Skarpnäck har 5,2. Det är de egna årsmålen. Sedan har vi i budgeten för 2013 fått acceptera att man ökar från 4,8 till 4,9 förskolebarn per anställd. I stället för att göra som Skolinspektionen säger, det vill säga öka personaltätheten, har vi i budgeten alltså fastslagit att vi ökar antalet barn per anställd.

Så vill vi i Miljöpartiet inte ha det. Vi säger att förskolan ska ge barn och unga vad de behöver för att må bra, lära och utvecklas i en global värld. Borgarrådet Nordin säger att förskolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas. Skillnaden här tycks vara att Miljöpartiet också vill att barnen ska må bra.

Jag tänker också säga ett par ord om snön, Ulla Hamilton. I de områden där Svevia är entreprenör fungerar snöröjningen, trots att det snöat mycket. Till exempel i Hässelby och Tensta har det fungerat från dag tre. Där PEAB har upphandling däremot, bland annat i söderförort, till exempel i Farsta och Skarpnäck, fungerar det inte. Efter tre veckor, alltså sedan snön föll, har man ännu inte veckoplogat.

Vi måste tala om vad vi gör för upphandlingar, men det är en annan diskussion.

Anförande nr 97

Borgarrådet E d h o l m (FP): Det kommer väl knappast som en nyhet att även Folkpartiet tycker att barnen ska må bra, inte minst i våra förskolor. Många här i salen tycker likadant, hör jag.

Stockholms stad har bland de minsta barngrupperna i Sverige. Vi har särskilda mål för hur många barn som ska finnas i grupperna: 14 respektive 18 barn beroende på om det är små eller stora barn. Det tycker vi är viktigt. Det är också väldigt viktigt att mäta personaltätheten i våra skolor, och det gör vi också.

Skolinspektionen har inte sagt att vi behöver sänka barngruppernas storlek generellt i Stockholm. De har sagt att vi behöver bli betydligt bättre på att se till att barngruppernas storlekar är adekvata i förhållande till vilka barn man har. Det är en helt annan sak. Om det vore så att vi generellt sett skulle sänka barngruppernas storlek ännu mer skulle man nog behöva fundera över vilken kritik andra kommuner kommer att drabbas av, för Stockholm har som sagt bland de minsta barngrupperna i Sverige.

Anförande nr 98

Ewa Larsson (MP): Även borgarrådet Nordin talade i sitt inledningsanförande om hur bra vi är i Stockholm jämfört med övriga Sverige, så jag förstod att borgarrådet Edholm skulle ta upp den frågan.

Säger man att man ska vara i världsklass, då ska man också vara i världsklass. Alliansens mål är i och för sig inte som Miljöpartiets mål, för vi tycker att det ska vara 12 barn i småbarnsgrupperna. Alliansen tycker 14, så vi är olika där. Men sätter man upp egna mål ska man också hålla dem, och det gör vi inte i Stockholms stad. Ungefär hälften av förskolorna når målen. De andra gör det inte. En del har egna uppsatta mål, trots att Lotta Edholm har sagt att det får man inte ha.

Nu pratar vi om hur många förskolebarn det ska vara per anställd. Det är det nya vi ska prata om här. Då ser vi att även här finns det egna mål i de olika stadsdelarna. Nu ska vi öka normen till exempel jämfört med 2006 när vi bestämde i den här staden, för då var det 4,6 barn per anställd.

Anförande nr 99

Stellan Hamrin (V): Ska man vara en stad i världsklass kan jag tycka att man åtminstone ska uppnå sina egna mål. På miljösidan har man 29 delmål. Tio mål har man uppnått, och av dem är det bara två som är kvantitativa. Det vill säga, när det gäller de åtta andra räcker det att det bara ökar lite grann så har man fixat det.

Samtidigt konstaterar man väldigt generellt att målen är svårsmätbara och svåra att utvärdera. Det tycker vi att man borde ha tänkt på tidigare, vilket vi har påpekat i vårt miljömålsarbete.

De övriga målen har man delvis uppnått, precis som Karin påpekade. Detta är ett häpnadsväckande sätt att hantera en utvärdering. Regeringen gör inte så när det gäller sina miljömål. Dem antingen uppnår man eller uppnår inte. Vattendirektivet bygger på precis samma sak. Där får man god ekologisk status om allt uppnås, annars blir det ingenting alls.

Domstolarna gör likadant med Slussen, vilket ni kanske har erfarit nu. Där måste allt godkännas för att det hela ska vara okej. Det var det inte där heller.

Ni har alltså inte uppnått att stadens bilpark till 100 procent ska bestå av miljöbilar.

Ni har inte uppnått att staden ska verka för att utsläppen från trafiken minskar.

Ni har inte uppnått att utsläppen av miljö- och hälsoskadliga ämnen från varor och byggnader ska minska.

Ni har inte uppnått att andelen ekologiska livsmedel som staden köper in ska vara minst 15 procent.

Ni har inte uppnått att under perioden ska två bostadsprojekt miljöprofileras – där har man dessutom olika uppfattning i nämnderna om man nått detta delvis eller inte.

Ni har inte uppnått att utsläppen av växthusgaser från energianvändning ska minska med 10 procent per stockholmare. Det har faktiskt ökat, och i det andra fallet har det

förändrats. Man har infört nya mätmetoder, och då har det också ökat. Ändå säger ni att det delvis har minskat.

Ni har inte uppnått att stockholmarna har god tillgång till variationsrika mark- och vattenområden. Man kan verkligen fråga sig hur man ska mäta det.

Ni har inte uppnått att staden ska verka för att park- och naturmarkernas biologiska mångfald värnas. Hur man mäter det är det flera av nämnderna som frågar.

Ni har inte uppnått att mängden avfall från stadens verksamheter ska minska. Man konstaterar att det är svårt att mäta.

Ni har inte uppnått att mängden avfall som nyttiggörs från stadens verksamheter ökar.

Ni har inte uppnått att andelen farligt avfall som samlas in ökar. Det kan man inte heller mäta.

Ni har inte uppnått att mängden avfall per stockholmare minskar, samtidigt som mängden avfall som nyttiggörs ökar.

Ni har inte uppnått att antalet personer som besväras av hälsoproblem orsakade av inomhusmiljön i stadens egna byggnader minskar.

Anförande nr 100

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Stellan Hamrin har som vanligt läst på ordentligt. Det uppskattar jag förstås. Jag fick inte tid att gå igenom alla de punkter som han radade upp här, men däremot kan jag säga så här: Jag sade inte i mitt inledningsanförande att vi har uppnått alla mål och alla delmål. Det gjorde jag inte, utan jag gav en korrekt redovisning av hur många vi har uppnått, hur många vi delvis har uppnått och dessutom det mål som inte har uppnåtts alls, vilket var trafikbuller utomhus.

Däremot kan man säga att det är väldigt många delmål – 29 stycken. Vissa har varit svåra att mäta, vilket Stellan Hamrin påpekade. Det tycker jag var en klok synpunkt, och det är just den typen av synpunkter som vi tar med oss till det framtida arbetet med miljöprogram. Självklart ska det vara lätt att mäta de mål som finns. I programmet ser vi att under de år som har gått har vissa av målen varit svåra att mäta.

Allt det här och det som Stellan Hamrin diskuterar står i det offentliga materialet, så det står var och en fritt att läsa det och kunna bedöma gråzonerna själva.

Anförande nr 101

S t e l l a n H a m r i n (V): Då tycks vi nästan överens om att det här faktiskt inte är riktigt bra utan faktiskt ganska dåligt. Man har uppnått 10 av 29 delmål. Det kan ju inte ens ni tycka är acceptabelt.

Min allvarligaste kritik är ändå att man sätter upp egna mål, och så uppnår man dem inte. Det är dåligt, tycker jag, men det är också dåligt att man på något sätt försöker dölja det genom att säga att man delvis har uppnått dem när man faktiskt inte har uppnått dem. I vissa fall kan det vara så att man har deldelmål, och då skulle man möjligen kunna resonera på det viset om en del deldelmål inte har uppnåtts. Men det

är inte kutym att göra det. Den svenska regeringen gör det inte, så jag tycker inte att ni ska göra det heller. Har man inte uppnått delmålen, då har man inte uppnått dem, och då tycker jag att man ska konstatera det.

Man kan också notera att två av bullermålen har ni inte heller uppnått. I något fall beror det på att mätinstrumentet var trasigt. Det kanske man skulle kunna fixa till.

Anförande nr 102

M i k a e l M a g n u s s o n (S): Jag vill bara fortsätta där Stellan Hamrin slutade. Han gjorde en lång uppräkningslista på allt som inte hade uppnåtts i miljöprogrammet 2008-2011. Jag vill addera att mycket av det som uppnåddes gjordes tack vare de satsningar som vi socialdemokrater och övriga oppositionspartier gjorde tidigare med miljömiljarden och med klimatinvesteringsprogram. Precis som tidigare talare säger nådde ni bara 12 av 29 delmål, där många av dem dessutom var väldigt lågt satta.

Jag ansluter till vad borgarrådet sade om att gå in och titta och läsa, för det är lite rolig läsning hur man kan få ”delvis uppnått” på en lång rad områden där det helt enkelt är så att man inte har uppnått målen.

Jag hade knappt tänkt gå upp, men i Per Ankersjös inledningsanförande fanns en liten försåtlig passus som säkert få av oss noterade, och det handlade om hur vi går vidare för att nå kommande mål. Då säger Per Ankersjö att han är stolt över effektiviseringen, och så passerar han det lite snabbt.

Vad han menar men inte säger är att nu planerar miljöförvaltningen för rejäla neddragningar inför 2014. Nedmonteringen av miljöförvaltningen börjar redan nu, vilket kan försvåra måluppfyllelsen framöver. Det är på rätt många procent av verksamheten. Man planerar väl från upp till 10 av netto 8 miljoner, så där kan det bli svårigheter.

Summa summarum: De mål ni uppnådde var i stor utsträckning tack vare satsningar som vi satte i sjön. Ni misslyckades med stora delar av dem och hade kreativ bokföring. Nu skär ni ned ytterligare, så nu kommer vi få ännu svårare att uppnå de mål som vi har satt upp för den här perioden.

Anförande nr 103

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Det var mycket på en gång. Det var för låga mål. Målen uppnås inte. I den mån de inte var för låga så var det era mål, och till syvende och sist har vi Socialdemokraternas maktinnehav i staden för en massa herrans år sedan att tacka för dem. Och allt som var dåligt var förstås vi.

Jag tänker inte gå in på alla dessa felaktigheter, utan jag ska bara säga att när det gäller uppdelningen i uppnådda mål, delvis uppnådda mål och inte uppnådda mål så står allt i materialet. Jag tycker att det är intellektuellt hederligt att faktiskt redovisa allting som vi har gjort och faktiskt också visa på att ibland finns det saker mitt-emellan där det inte är tydligt om det är uppnått eller inte. Det tycker jag är viktigt att redovisa. Det står i materialet, så det är bara att läsa det själv.

Vi får också höra att det tydligen ska nedmonteras på miljöförvaltningen. Då kan jag bara konstatera att budgeten för miljöförvaltningen och miljöverksamheten i

Stockholm har ökat under flera år i rad och även för nästa år i den budget som vi stod här och debatterade i kommunfullmäktige för någon månad sedan.

Jag tycker samtidigt att det är viktigt att säga, och det sade jag i mitt inledningsanförande, att all verksamhet i staden hela tiden ska sträva efter att vara så effektiv som möjligt. Det verkar som om Socialdemokraterna inte tycker det, och då tycker jag att det ska komma fram i debatten på ett tydligare sätt att ni inte tycker att man ska värna om skattebetalarnas pengar.

Det väsentliga är ju vad vi gör för pengarna, och det åstadkoms väldigt mycket miljöarbete för pengarna i Stockholm. Dessutom ser vi rejäla höjningar för flera år som har gått och även för nästa år när det gäller miljöbudgeten för Stockholms stad. Dels är det en höjning på själva miljöförvaltningen, dels miljöpengar som ligger på stadsmiljørådet och en massa miljö-satsningar som ligger på andra nämnder och förvaltningar i staden, eftersom vi numera arbetar på ett holistiskt sätt i staden. Miljöarbetet genomsyrar därför det mesta av verksamheten.

Jag tror att jag kan vara ganska trygg i detta. Dessutom vet jag att vi har många som kommer till Stockholm och tittar på vårt miljöarbete som är ett internationellt föredöme. Det är egentligen bara oppositionen i den här salen som tycker någonting annat.

Anförande nr 104

M i k a e l M a g n u s s o n (S): Allt är inte Socialdemokraternas förtjänst men faktiskt rätt mycket. Vi har rätt långa ledtider på miljö- och energiområdet, så det innebär att det är tidigare satsningar som i stor utsträckning slår igenom. Det oroar inför decennierna framöver.

När det gäller effektivisering ska vi naturligtvis sträva efter att ta vara på varenda skattekrona, men miljöförvaltningen är själva väldigt oroliga, för man fick stora nedskärningar i sin budget när ni tog över 2006 vilket gjorde att man räknar med att i princip all effektivisering är bortpressad. Det kanske finns vissa saker man kan göra på intäktshöjningar.

Förvaltningen är orolig, och det borde Per Ankersjö också vara.

Anförande nr 105

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Nej, jag är inte orolig, och det är förstås av det skäl jag angav, att vi faktiskt höjer budgeten över tid och även för nästa år, och inte bara miljöbudgeten på miljöförvaltningen utan också budgeten för miljöarbete i staden rent allmänt som ligger på flera ställen.

Jag håller med när Mikael Magnusson säger att det är viktigt med kontinuitet, och vissa satsningar ser vi också utslag av över tid. Jag brukar faktiskt stå här i talarstolen och säga att Stockholms stad har båda sidor att tacka för ett progressivt miljöarbete. Jag tänker alltså inte säga emot Mikael Magnusson där, men jag ska också vara väldigt tydlig med att det miljöarbete som har skett under de borgerliga åren också är väldigt progressivt. När det gäller detta har jag medhåll från internationella bedömare som kommer hit för att titta på vad vi gör.

Sedan förstår jag inte riktigt varför det ska vara så fult att effektivisera. Det som det handlar om är ju att vi tar ansvar för stockholmarnas pengar och ser till att vi får så mycket verksamhet som möjligt för varje krona. Kan vi då visa att det kostar mindre men ger lika mycket eller mer miljöarbete för pengarna så kan jag inte förstå att Socialdemokraterna tycker att det är dåligt på något sätt. Det är bra! Det är bra för stockholmarna, och det är bra för miljön.

Anförande nr 106

S t e l l a n H a m r i n (V): Jag ska hålla mig kort. Det var en sak jag inte hann med.

Det gäller det här med att stadsbyggandet ska vara långsiktigt hållbart, vilket man konstaterar i den här redovisningen att det är. När man bedömer det hänvisar man tillbaka till planer som staden har gjort, sannolikt med andra mål än dem vi har nu, och konstaterar att arbetet följer dessa planer och därmed är långsiktigt hållbart.

När det gäller bland annat klimatarbete och stadsbyggande tycker jag att man bör gå efter de internationella vetenskapliga bedömningar som finns och ha det som mål. Att då konstatera att det är långsiktigt hållbart när takten uppenbart är sådan att vi till exempel inte är fossilfria ens till 2050 som det ser ut just nu med byggandet, även om det säkert kan förbättras, så tycker jag att det är tveksamt att ha detta som en utvärderingsnorm. Man bör när det gäller dessa frågor ändå gå efter de vetenskapliga bedömningar som finns och de energibedömningar och annat som vi har numera.

*§ 17 Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Storstockholms brandförsvaret
(utl. 2012:152)*

Anförande nr 107

K a r i n R å g s j ö (V): Vi har lagt en reservation i detta ärende. Vi tycker att det fanns stora brister i budgeten för brandförsvaret 2013 och att det var ganska oklart hur man skulle fixa de här försäljningarna för 25 miljoner. Vi hittade inte det i det ärendet.

Vi har också fått signaler om att bemanningen på brandstationerna börjar inskränkas. Det tycker vi inte var så bra.

Under rådande omständigheter tycker vi därför att det var direkt provocerande att höja arvodena så pass mycket som man har gjort i den nya föreslagna direktionen. Vi är också i grunden emot den här organisationen, eftersom vi anser att samtliga partier bör sitta med i direktionen. Det finns nämligen ett demokratiskt värde i att alla har insyn. Men nu blir det inte så.

Jag vill yrka bifall till Vänsterpartiets reservation.

§ 18 Fördelning av medel för B A Danelii stiftelsen (utl. 2012:153)

Anförande nr 108

Borgarrådet R u d i n (S): Ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare! Det här ärendet borde egentligen inte föranleda någon diskussion, eftersom detta är en stiftelse som Stockholms kommun har förvaltat i decennier. Vi har aldrig haft något bekymmer egentligen med fördelning av medel från B A Danelii stiftelse.

Nu har det utbrutit ett storskaligt politiskt munhuggande i beredningen kring denna stiftelse. Det gäller Svenska Läkare Mot Kärnvapen som har sökt medel för att resa en staty för att hylla alla de kvinnor som har arbetat och arbetar för fred och kärnvapenedrustning.

Detta har efter en konstig beredning – jag nöjer mig med att säga det – slutat med att majoriteten i den beredning som består av presidiet hävdar att man inte kan bevilja detta anslag, eftersom det står i strid med stiftelsens ändamål.

Under resans gång, ska sägas, har det förts många diskussioner i presidiet om hur man kan handlägga frågan så att det skulle vara möjligt att ge pengar till detta mycket goda ändamål. Alva Myrdal fick för övrigt fredspris bland annat för sina insatser i kärnvapenfrågan.

I avslagsmotiveringen står det att anslaget uppfyller ej stiftelsens ändamål. Går man då till urkunden och tittar på vad stiftelsens ändamål är så blir man ännu mer förskräckt över att presidiets ordförande ägnar sig åt att politisera stiftelsen. I den mycket korta ändamålsbeskrivningen som är inlämnad till länsstyrelsen finner man nämligen att ändamålet för denna stiftelse är att bevilja anslag som medverkar till befolkningens höjande i intellektuellt hänseende och motverka de strävanden som från socialdemokratiska eller andra kretsar göres att klavbinda arbetarbefolkningen i fackföreningar där dess medlemmar förföljas om de av en eller annan anledning bryta mot dessa fackföreningars drakoniska föreskrifter och påbud.

Vi har alltså suttit i decennier och förvaltat den här stiftelsen, och hade jag fått kännedom om detta tidigare hade jag omedelbart yrkat på att vi lämnar den. Men när nu stiftelsens ändamål har blivit kända kommer vi naturligtvis att återkomma till frågan gällande stadens förvaltning av dessa medel. Självklart ska inte staden ägna sig åt denna typ av historiska fördumningar. Det skulle vara lika korkat som om vi lyfte bolsjevikiska texter och hävdade dem gentemot majoriteten.

Ändå tillställer sig kommunfullmäktiges ordförande rätten att hävda dessa stadgar gentemot föreningen Svenska Läkare Mot Kärnvapen som vill resa denna kvinnostaty i staden. Nu vill jag ha en förklaring! Jag vill höra från er i majoriteten: Står ni bakom den här hanteringen, eller är ni beredda att återremittera ärendet för en annan behandling? Detta är nämligen helt sjukt!

Anförande nr 109

A n n M a r i E n g e l (V): Jag kan instämma med föregående talare. Det här är ett bisarrt ärende att få upp i fullmäktige.

Det handlar om 1 125 000 kronor som brukar fördelas av presidiet efter ansökningar. Det bereds av förvaltningen. I förvaltningens förslag fanns att man ville tillstyrka anslag till Svenska Läkare Mot Kärnvapen som vill sätta upp en staty på Djurgården över kvinnor som har kämpat för fred. Det är tillstyrkt av Djurgårdsstiftelsen. Det är tillstyrkt av Konstrådet. Det är alltså ingen privatstaty, utan den är godkänd.

Då går presidiet in och flyttar dessa pengar från det föreslagna ändamålet. I stället ökar man pengarna till exempel till Föreningen för den Beridna Högvakten som vill köpa in en häst till. Jag tycker så här: Är det fredssträvandena den beridna högvakten som ska bli symbol för Stockholm? Det här ska ju gå till förskönande av staden. Jag skulle vara väldigt glad om majoriteten ville vara snäll att förklara detta val.

Vi kan konstatera att när det gäller offentlig utsmyckning och statyer fattas det statyer över kvinnor. Det är ett stort underskott både när det gäller gatunamn och offentliga statyer och utsmyckning. Det har vi konstaterat många gånger i den här salen. Här har man en jättebra möjlighet att tillstyrka ett sådant förslag som har tagits av en väl etablerad organisation som ingen kan ifrågasätta, Svenska Läkare Mot Kärnvapen, och som dessutom är konstnärligt utformad och godkänd. I stället vill man gärna se ytterligare en häst i den beridna högvakten.

Anförande nr 110

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det är väldigt beklagligt att vi har den här debatten. För mig personligen som socialdemokrat känns det väldigt olustigt. Det är en ändamålsparagraf som har kommit till vår kännedom som har till syfte att ge avslag så fort en socialdemokrat kommer i fråga.

Det här handlar om en staty på Djurgården som Svenska Läkare Mot Kärnvapen vill sätta upp. På sockeln på denna staty ska det vara reliefer. Där ska Alva Myrdals namn få stå. Där ska Inga Thorssons namn få stå. Alva Myrdal som var chef för FN:s avdelning för sociala frågor i USA, som var chef för Unescos socialvetenskapliga avdelning, som var ambassadör i Indien. Hon var även socialdemokratiskt statsråd och socialdemokratisk riksdagsledamot. Men hennes engagemang och dagliga drivkraft var att arbeta för nedrustning. Hon är en känd kärnvapenmotståndare som fick Nobels fredspris 1982.

Inga Thorsson var expert vid ILO i Genève. Hon var socialborgarråd i Stockholm. Hon var ambassadör i Israel. Hon var FN-ambassadör och sakkunnig vid UD. Hon arbetade varje sekund av sitt liv. Hon var en känd kärnvapenmotståndare.

De här två namnen ska inte få stå på en sockel, eftersom de var socialdemokrater. Detta måste med kraft återremitteras. Vi vill att Svenska Läkare Mot Kärnvapen ska få sätta upp sin fredsstaty på Djurgården. Två socialdemokratiska kvinnonamn ska få stå på sockeln. Det här är kränkande!

Anförande nr 111

Borgarrådet N o r d i n (M): Jag har det stora nöjet att vara föredragande borgarråd för B A Danelii stiftelse. Jag har faktiskt varit med och reserverat mig en gång. År 2004 reserverade oss Kristina Axén Olin, jag och Jan Björklund och yrkade på återremiss. Det har hänt ibland att man har varit lite oense om det här.

Fast de här tonerna, Karin Wanngård, var kanske lite överdrivna ändå. Det är ju inte så att man tittar på den här urkunden. Den var inte okänd för mig. Jag tror att den har varit uppe tidigare. Vi lider av detta även i andra stiftelser som vi har i staden, med för vår tid helt absurda ändamålsparagrafer. Nu är det ett antal stiftelser som vi går till länsstyrelsen med för att kunna upphäva och föra samman. Vi skulle väl önska att det kunde finnas en möjlighet att ändra och modernisera ändamålsparagrafen hos fler.

Jag tror inte att Socialdemokraterna behöver känna sig förföljda som parti i den här frågan. Det handlar inte om det. Stockholm saknar heller inte socialdemokratiska minnesmärken, om man säger så. Jag tror därför inte att ni har någon anledning att ta i så mycket.

Nu har det varit en beredningsprocess. Det är väldigt ovanligt att kommunstyrelsen skulle ändra på den, trots det olyckliga i att presidiet inte har blivit eniga till sist. Men jag vet att presidierna många gånger har haft ganska mycket problem med det här. Det är olika bedömningsfrågor helt enkelt, hur man med en ganska dålig ändamålsparagraf ska bedöma stiftelsen.

Hur fördelas pengarna om man avslår? Ann Mari Engel undrade över detta och tog naturligtvis upp sitt favorithatobjekt den beridna högvakten. Jag förstår att det sticker i ögonen, men det är inte destinerat särskilt dit, utan reglerna säger att avslår man ett av de här så fördelas det på de andra. Det är alltså alla de andra ändamålen. Där har man bara följt det regelverk som råder.

Jag kan också tycka att det här är någonting som lämpar sig ganska illa för kommunfullmäktige, och det har väl visat sig nu i kväll. Jag kommer att ta initiativ till en översyn av hur vi hanterar den här stiftelsen.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 112

Borgarrådet R u d i n (S): Det blir inte dugg bättre av att Sten Nordin säger att han hade kännedom om ändamålen sedan tidigare. Det blir heller inte ett dugg bättre när han säger att det inte är lämpligt för fullmäktiges behandling efter att det har blivit en så famös hantering av ansökan från Svenska Läkare Mot Kärnvapen från presidiets sida. Det är väl alldeles utmärkt att fullmäktige hanterar frågan då.

Det vi begär är helt enkelt att vi tar tillbaka ärendet till en beredning som gör det möjligt för Svenska Läkare Mot Kärnvapen att få det här anslaget. Allt annat är helt sjukt, som jag säger.

Det som står i beslutsmotiveringen i det ärende som Sten Nordin är föredragande för är att avslaget bygger på att det ej uppfyller stiftelsens ändamål. Sten Nordin ska stå här och försvara sitt förslag till beslut – ingenting annat. Inte något om vad han tycker om den beridna högvakten eller huruvida något är lämpligt eller inte eller att vi socialdemokrater inte behöver vara oroliga för vad som står i texterna. Sten Nordin ska försvara vad han har ställt upp som förslag till beslut, och det är i strid med inte bara Svenska Läkare Mot Kärnvapen utan i strid med svensk demokrati

uppfattning om vad en fullmäktigeförsamling borde ägna sig åt. Att han försvarar den här hanteringen är som jag sade helt sjukt!

Anförande nr 113

A n n M a r i E n g e l (V): Som sagt var, Sten Nordin, det blir ju inte bättre av att du kände till det här. Men då får ni väl begära en permutation eller vad det heter av stiftelsen så att man kan ändra och slå ihop den på något vis.

Nu handlar det om den här frågan och inte om vad som kommer att hända framöver. Det handlar om en ansökan från Svenska Läkare Mot Kärnvapen som har lämnats in till stiftelsen, och då ska de få ett rimligt svar. Hur kan Sten Nordin då förklara detta svar, att det står i strid med stadgarna, för det man har anfört? Man brukar inte precis läsa upp de här stadgarna för de är ju inte så roliga, utan det brukar vara att man ska bidra till Stockholms förskönande.

Jag har inget hatobjekt i den beridna högvakten. Det var förr i världen som de slog ned fackföreningarna, så det kan man väl glömma när det hänger ihop med just de här stadgarna. Men problemet är hur beslutsformuleringen stämmer med att man säger nej till den här statyn om det inte handlar om socialdemokrater, vilket inte står i ärendet. Det har jag inte sagt, och jag vet inte om det är så. Men är det så är det ju ännu mer anmärkningsvärt. Det vore bra om Sten Nordin kunde förklara det här beslutet nu och tala om vilket besked Svenska Läkare Mot Kärnvapen kommer att få i stället för att prata om vad ni ska göra i framtiden med dessa stiftelser.

Anförande nr 114

M a t s B e r g l u n d (MP): Det är ett lite märkligt ärende, det här. B A Danelii stiftelse brukar vara ett icke-ärende som klubbas utan debatt, både i kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige.

Nu är det inte riktigt så, och det har att göra med att förvaltningen har lagt fram ett förslag till presidiet som har berett ärendet inför kommunstyrelsen och då ändrat i förvaltningens förslag till beslut. Det är det som är så märkligt, inte minst med tanke på de ganska många debatter som jag har tagit med kulturborgarrådet i den här salen i den här talarstolen om huruvida politiker ska gå in och ändra i beslutsärenden vad gäller fördelningen av pengar till kulturlivet, föreningslivet och så vidare. Vi brukar ju prata om armlängds avstånd.

Jag skulle gärna vilja få en bättre förklaring från Sten Nordin eller från Moderaterna om vad ni menar med armlängds avstånd. Madeleine Sjöstedt står på talarlistan efter mig, så hon kan också gärna få förklara vad hon menar med armlängds avstånd.

Miljöpartiet vill i alla fall inte att politiker ska gå in och peta i bidragsgivning på det här sättet. Därför går vi med Socialdemokraterna och yrkar på återremiss på detta ärende.

Anförande nr 115

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Kära fullmäktige! Ibland tror man att ni har vaknat helt upp och ned. Jag är ordförande i kulturnämnden. Där har vi ofta diskussioner om olika procedurer, hur vi bestämmer hur staden ska förskönas, vem som bestämmer, vad som ska stå var och så.

En helt grundläggande princip i detta är att vi i kulturnämnden inte bestämmer vem som får en skulptur över sig, hur den ska se ut eller ens vilken konstnär som gör skulpturen. Så går det till i kulturnämnden. Vi kallar det armlängds avstånd, och jag tog för givet att detta liksom var grunden för det avslagsyrkande som man gjorde från presidiets sida i den här frågan. Jag tyckte att det är helt rimligt att varken presidiet, kulturnämnden och allra minst kommunfullmäktige ska bestämma vilka som ska stå staty i Stockholms stad, utan det sker i en process som sker genom Stockholm Konst och det följer helt vanliga riktlinjer. Det tror jag att flera stycken av de här människorna som har varit uppe och som faktiskt sitter i kulturnämnden mycket väl vet.

Jag förstod dock så småningom att hela poängen med detta var att vi var tvungna att bifalla det här därför att det var socialdemokrater det skulle handla om. Det är ju fullkomligt uppochnedvända världen! Och sedan kommer ni och säger att vi politiserar – när det enda argumentet för att frånga precis den princip som vi alltid har för att sätta upp statyer är att de är socialdemokrater.

Vi har för få statyer över kvinnor; det är alldeles sant. Vi borde verkligen göra något åt det, men det kan inte vara den här församlingens uppgift att bestämma vilka som ska få en staty uppkallad efter sig, och det kan inte vara så att bara för att människor går och samlar in pengar för att resa en staty så ska vi säga ja till det. Det tycker jag är ett orimligt förhållningssätt. Det har vi aldrig haft förut, och det tycker jag inte att vi ska ha i framtiden.

Jag förstår att kvinnor, fred och kärnvapen är ett oemotståndligt litet paket. Om man också hade haft barn med i det hade det ju inte gått att säga nej över huvud taget. Men jag förstod först i den här debatten att vad det handlar om för er är dessa kvinnors partifärg. Det är därför de ska få en staty. Detta tycker jag är fullkomligt förkastligt. Vi ska följa de principer vi har, och vi ska återgå till den ordning som vi alltid har haft i stadshuset vad gäller bestämmande av statyer.

Anförande nr 116

Borgarrådet R u d i n (S): Madeleine Sjöstedt har i kväll gett ett utomordentligt bevis på hur dåligt insatt man kan vara i ett ärende. Hon har uppenbarligen ingen som helst aning om vad det här ärendet handlar om.

Lyssna nu! Den 19 september kom ärendet för första gången upp för beredning i presidiet. Då hade förvaltningen skrivit fram bifall till att föreningen Svenska Läkare Mot Kärnvapen skulle få det anslaget.

Då lade sig kommunfullmäktiges ordförande Margareta Björk i debatten och hävdade att detta inte var möjligt mot bakgrund av att ändamålsparagrafen är skriven på det här negativa sättet mot socialdemokrater.

Hon krävde därefter att förvaltningen skulle återkomma med ett annat förslag till beslut – som också återkom den 25 oktober. Då utbröt den politiska striden om detta. Det var alltså efter att presidiet hade lagt sig i handläggningen av detta. Hur får Madeleine Sjöstedt detta att stämma med armlängds avstånd som hon står här och pratar om? Hon borde yrka på vår återremiss.

Anförande nr 117

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Men nu råkar det vara så, Tomas Rudin, att presidiet bestämmer över den här frågan. Det är de som...

(Borgarrådet R u d i n (S): Nej, det gör vi! Vi bestämmer det!)

Jag tänker inte ta debatten med någon som står och skriker. Jag har svarat.

Anförande nr 118

A n n M a r i E n g e l (V): Madeleine, du sade att det här var upp och ned. Det är så jag tycker att du hanterar den här frågan också. Det är just så att det finns en ansökan om att få sätta upp den här statyn. Jag tycker inte att man ska bevilja alla, men både Konstrådet och Djurgårdsförvaltningen har tillstyrkt detta. Nu handlar det om finansieringen. Då har man sökt pengar från en fond som staden har och som ska gå till försköning av staden. Förvaltningen tyckte att de skulle ha pengarna.

Sedan tyckte några politiker att av politiska skäl, på grund av partifärgen, skulle man inte tillstyrka detta. Det är det som är problemet, inte att vi säger att den ska finnas på grund av en viss partifärg. Madeleine brukar säga att politiker inte ska lägga sig i. Jag är inte överens med dig om det. Jag tycker att politiker ska styra, men man kan ju tycka att de lägger sig i på fel sätt och att de bestämmer fel saker.

Vi tycker att beslutet är fel att inte ge Svenska Läkare Mot Kärnvapen de här pengarna för skulpturen och i stället ge dem till andra. Vi tycker att det är fel, och därför vill vi återremittera ärendet. Madeleine kan tycka annorlunda, men hon kan inte tycka att vi inte får säga att beslutet är fel.

Anförande nr 119

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Det är ju inte så att Konstrådet har tillstyrkt just den här statyn, att den ska ha pengar. Det är inte så beslutet har gått till. Det enda jag säger är att det som finns är de stiftelser vi har. Vi ska tolka dem. Många av dem är väldigt konstiga. Det finns regler om att anslag bara ska beviljas till kvinnor, till män, till människor som har vissa inkomster – vi kan försöka se över dem alla, och det borde vi absolut göra, men faktum är att presidiet har att uttolka de regler som finns. Ert argument hittills, det enda som jag har hört, för varför just den här insamlingen till just den här statyn av de här människorna ska tillstyrkas är att de är socialdemokrater. Det tycker jag är ett oerhört irrelevant skäl, och att ni står och skriker att det är odemokratiskt, famöst, fördummande och helt sjukt är fruktansvärda överord när man försöker hitta en väg i detta.

Det enda jag säger är att vi har former för att göra det här, och det går varken via presidiet eller kommunfullmäktige. Jag tycker att det är ett rimligt förhållningssätt.

Anförande nr 120

M a t s B e r g l u n d (MP): Jag kan försäkra Madeleine om att för Miljöpartiets del handlar det i alla fall inte om socialdemokrater. Vi skulle kunna rösta för statyer på liberaler också, eller miljöpartister.

Vad det handlar om är att ärendet har blivit politiserat, och vi tycker inte att bidragsgivning ska bli politiserad, för vi stöder tanken om armlängds avstånd.

Ärendet blev politiserat när presidiet på politiska grunder gick in och ändrade i det förslag som de hade förelagts. Det är det som är problemet. Det verkar råda något slags språkförbistring här, och då kan ni väl gå med på en återremiss. Om ni menar allvar med armlängds avstånd och allt det pratet måste du, Madeleine, faktiskt gå med på återremiss här, annars är du inne och politiserar ett bidragsärende.

Anförande nr 121

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Presidiet har skrivit fram ett förslag till beslut där det inte finns något som antyder att det är just den paragrafen i statuterna som gör att man ger ett avslag på frågan, utan det är en mer allmän hållning att det inte stämmer med statuterna. Det finns ju massor med olika förutsättningar i statuterna.

Det finns inget som pekar just mot detta, men Socialdemokraterna är uppe och säger att det är helt sjukt att vi inte beviljar det här därför att det är två socialdemokrater som ska ha det. Den synpunkten delar inte jag. Jag tycker att de vanliga förhållnings-sätt som vi har här är rimliga att följa.

Anförande nr 122

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! För det första beskrevs det nästan som om det vore kriminellt att jag kände till ändamålsparagrafen. Det är något överraskande. Jag både känner till den och ogillar den. Men vi kan inte ändra den här typen av saker själva, för det råder vi inte över.

För det andra har man under ett antal år gjort en tolkning som *inte* är tolkningen att det inte får vara socialdemokratiskt anknutna saker. Jag har varit med om att i full enighet ge anslag till ABF som fick bidrag till att försköna sin lokal med nya draperier eller något sådant som var väldigt dyrt och som man hade ansökt om anslag till. Det blev ja till det. Det var ett exempel. Det finns säkert andra saker att leta fram, så försök inte riva upp mer damm än nödvändigt i den här frågan. Det handlar inte om att socialdemokratin är utsatt för någon mobbning.

Det har skett en bedömning omkring hur det går till och om Stockholms förskönande och annat som har gjorts och som har lett fram till det här förslaget till beslut. Om man tycker att vi alltid ska gå på tjänstemännens förslag, då måste man ju göra om det här. Då kan vi inte ha den här beslutsprocessen, för då blir den lite lätt löjlig. Det där får man titta på. Jag har redan beslutat mig, och min uppfattning är att vi ska se över det här för att inte hamna i den här typen av diskussioner. Även om vi strök punkten om just den här statyn är jag nämligen övertygad om att bland de här 101 ledamöterna, om vi verkligen började diskutera de olika anslagen, så skulle det kunna finnas kanske inte 101 uppfattningar, men ganska många. Det blir lite ohanterligt.

I den delen finns det anledning att fundera, men det är inte säkert att vi kan göra om det här. Jag är inte så insatt i hur mycket stiftelseurkunden styr i detta och vad vi kan få ändra på. Så ligger det till.

Återigen: Det har blivit olika uppfattningar hur man ska fördela medlen. Det har ingenting att göra med Socialdemokraterna.

Anförande nr 123

M a t s B e r g l u n d (MP): Det här med att vi ska gå på tjänstemännens förslag ska man inte skriva in i statuterna, utan det ska vara politiker som tar ansvar för besluten. Men problemet här är att man gått in och ändrat i tjänstemännens förslag till beslut på politiska grunder. Det är klart att det kan man ju göra, men rimligt är då att man ser till att få med sig hela den politiska församlingen så att det inte bara är majoriteten som avspeglas i en sådan grej, och det ska vara ganska hårresande problem i majoritetens förslag till beslut.

Sedan kan politikerna diskutera det här och så vidare, men att gå in och politisera ett förslag till beslut vad gäller stöd till kulturliv, föreningsliv och så vidare är väldigt problematiskt, och det är där vi brukar använda begreppet armlängds avstånd. Jag uppfattar det som att Sten Nordin inte stöder begreppet armlängds avstånd utan tycker att det är helt okej att politiker kan gå in och överpröva beslut från förvaltningen på politiska grunder. Jag tycker att det är förvånande.

Anförande nr 124

Borgarrådet R u d i n (S): Nu ska vi reda ut Sten Nordins ansvar i det här. Du, Sten, är föredragande i den här frågan. Du skriver fram beslutet till dagens fullmäktige. Det har redan påpekats hur hanteringen gick till, men du är ansvarig för det som sker här i kväll.

Det är klart att det finns möjlighet att fatta ett annat beslut än det som är framskrivet här i dag, men Sten Nordin hävdar att det är precis det här vi ska genomföra i fullmäktige. Det baserar sig på, som du säger, uttolkandet av stiftelsens ändamålsparagraf. Då vill jag göra klart för Sten Nordin och Madeleine Sjöstedt att det här är inte en paragraf av flera. Det är den enda paragraf som finns i den här stiftelsen ändamålsstadga. Jag har papperet här. Det är den enda paragraf en som finns, och den uttrycker explicit att man inte ger medel till sådant som främjar socialdemokrater.

För första gången under de decennier som vi har hanterat den här stiftelsen har fullmäktiges ordförande, moderaten Margareta Björk, hävdad det ändamålet mot Svenska Läkare Mot Kärnvapen. Anser du att det här är en rimlig hantering, Sten Nordin? Efter i kväll blir det här ditt beslut och din förberedelse och inte någon annans.

Anförande nr 125

A n n M a r i E n g e l (V): Det som står i ärendet om ändamålet är att pengarna ska användas till huvudstadens förskönande, förbättrande av dess hygien eller befolkningens höjande i intellektuellt hänseende. Det kanske vi skulle ta till oss här i fullmäktigesalen.

I alla fall är det så att förvaltningen har föreslagit att man ska tillstyrka denna ansökan, bevilja den för stadens förskönande. Det problematiska är sedan inte att politiker lägger sig i och tycker utan att de har avslagit det och hänvisat till stadgarna.

Då vill jag veta vad det är i detta som strider mot stadgarna om det inte är politiskt grund, som Sten Nordin säger. På vilket sätt strider det här mot stadgarna? Det är ju

det det handlar om, eftersom politikerna har gått in efteråt och gjort en annan tolkning än förvaltningen och sagt att vi tycker att detta strider mot stadgarna.

På vilket sätt, Sten Nordin, skulle ett bidrag till Svenska Läkare Mot Kärnvapen strida mot dessa stadgar?

Anförande nr 126

Borgarrådet N o r d i n (M): Madeleine Sjöstedt redogjorde väl för vårt synsätt på hur beslutsprocesser omkring statyer som kommer upp i staden ska gå till. När vi har bedömt detta till kommunstyrelsen har vi i den delen inte delat uppfattningen och bedömningen i det här ärendet. Så enkelt är det.

Anförande nr 127

Borgarrådet R u d i n (S): Jag tror inte att Svenska Läkare Mot Kärnvapen trodde att deras insamling av en halv miljon kronor skulle föranleda en sådan här politisk diskussion när de föreslog att man skulle hylla, som det står i deras bidragsansökan, alla de svenska kvinnor som har kämpat mot kärnvapen. Man hade dessutom pratat med Djurgårdsförvaltningen och funnit en plats för att ställa upp den här sköna statyn. Man kom in med ansökan, och på sockeln ska det stå inte bara dessa två kvinnors namn som vi har diskuterat här i kväll utan en hel uppräkningslista av duktiga kvinnor som har engagerat sig i kärnvapenfrågan genom 1900-talet.

Det är en fantastiskt fin sak som Svenska Läkare Mot Kärnvapen tar initiativ till här. Insamlingen av medel har tagit energi. Mycket folk har engagerats i detta. Konstnärer har anlitats. Platsen har som sagt var ordnats med Djurgårdsförvaltningen.

Ärendet går in för beredning. Stadens olika förvaltningar säger att det här är utmärkt. Det är ett fantastiskt bra och förskönande bidrag till Stockholm. Förvaltningen som skriver fram ärendet säger att det är jättebra och att det ska genomföras, för det är något som kommer att komma både Djurgården och stockholmarna till gagn, inte minst att vi i enlighet med Svenska Läkare Mot Kärnvapens vilja kan hylla och uppmärksamma alla de svenska kvinnor som har jobbat mot kärnvapen under 1900-talet.

Då lyfter moderaten sitt finger och säger: Vänta nu! Ursäkta mig! Hur står det till med det här ärendet? Det står två namn på den här sockeln som är socialdemokrater. Det är inte förenligt med den här stiftelsens stadgar.

Detta hände den 19 september. Då kan man undra varför vi blir så upprörda över detta. Lite av upprördheten beror säkert på att jag känner mig kränkt som socialdemokrat men kränkt också å konstens vägnar och å Svenska Läkare Mot Kärnvapens vägnar och å alla de kvinnors vägnar, de som skulle ha hyllats med den här statyn för att de var engagerade mot kärnvapen, detta för att en moderat tar tillfället i akt att lyfta en stadga som är säkert 100 år gammal och hävda att detta inte står i förening med stiftelsens stadgar.

Då, när vi behandlar frågan och har möjlighet att avgöra frågan här i dag, går kulturborgarrådet upp och pratar om vikten av armlängds avstånd.

Jag skulle vilja höra vad Svenska Läkare Mot Kärnvapen har att säga i kväll om principen med armlängds avstånd när det enda som har varit felaktigt i det här ärendet enligt vad de sökte pengar för var att de råkade sätta två socialdemokrater på sockeln.

Jag tror att ni i kväll har bevisat allt vad överklassen har att säga om socialdemokrater och om kultur i den här staden, och det är inte till ert förskönande.

Anförande nr 128

A n n M a r i E n g e l (V): Den här debatten är onekligen bisarr, men den är ganska avslöjande.

Jag vill först säga att Madeleine tillvitade mig en rad åsikter som jag aldrig har framfört. Jag har aldrig någonsin sagt att den här statyn ska upp *därför att* det är socialdemokrater på sockeln. Vi har tvärtom försökt hävda att det är ett väldigt dåligt argument att den *inte* ska upp för att det är socialdemokrater på sockeln.

Jag tror att det var Sten Nordin som sade att det finns ju gott om socialdemokratiska statyer i den här staden. Det är inte det frågan handlar om här. Jag tycker naturligtvis att man som politiker kan ha rätt att ändra på ett förvaltningsförslag, annars skulle man ju inte vara folkvald. Men man måste ha ett skäl, och det anges inget giltigt skäl.

Tidigare sades det att det skulle strida mot stadgarna. Nu, plötsligt, säger Sten Nordin att det är för att det är fel sätt att sätta upp statyer. Det har inte sagts ett ord om det i ärendet. Det är en efterkonstruktion, och det är väl självklart att misstanken infinner sig, eftersom man har hanterat det på det här viset och eftersom man har hänvisat till den här paragrafen som är riktad mot fackföreningsrörelsen och socialdemokratien, att det är ett politiskt skäl. Det tycker jag är illa nog. Jag tycker att det är väldigt underligt att ni på den borgerliga kanten inte skäms när ni ser hanteringen av det här, att man faktiskt inte kan behandla ansökningar på det här viset.

Det finns starka känslor kring det här, men jag tycker fortfarande inte att jag har fått någon förklaring till varför man gick in och ändrade på förslaget och sade att det inte överensstämde med stadgarna. Det som står om stadgarna i ärendet är ju bara det där som jag läste upp, om förskönande och höjande i intellektuellt avseende, och det kan ju inte finnas någonting problematiskt med det.

Däremot kan man väl säga att en del av de här andra ändamålen kanske är lite mer perifera. Det kanske är lite mer svårförklarligt på vilket sätt ångbåten, högvakten och schackklubben skulle försköna staden och höja det intellektuella anseendet.

Det fanns som sagt ett förslag, och det är inte så att det är ett nytt sätt att sätta upp statyer. Det förekommer väldigt ofta – senast förekom det väl med Söderbergstatyn i Humlegården – att det görs en privat insamling, och sedan ansöker man om att få sätta upp den. Det måste självklart godkännas av staden.

Nu är det tillstyrkt av staden men avstyrkt av presidiet som inte tycker om ändamålet, och det är det vi tycker är så otroligt bedrövligt. Jag kan inte se att vi har fått någon vettig förklaring av någon från den borgerliga sidan i kväll, tyvärr.

Jag yrkar naturligtvis bifall till vårt förslag till återremiss.

*§ 19 Detaljplan för fastigheten Orgelpipan 6 m.m. i stadsdelen Norrmalm
Dp 2010-18583-54 (utl. 2012:146)*

Anförande nr 129

Borgarrådet K e v i u s (M): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! I dag ska vi behandla detaljplanen för Orgelpipan 6. Det är det nya stationshuset för Citybanan. Citybanan är ett av de viktigaste infrastrukturprojekten någonsin i Stockholm. På samma vis som Centralstationen byggdes som en symbol över hur västra och norra stambanan knöts samman 1871 kommer Citybanans nya stationsbyggnad att få göra avtryck i dagens Stockholm. På Vasagatan kommer det att byggas en toppmodern stationsbyggnad med intressant arkitektur. Den nya byggnaden ger en direkt koppling via rulltrappor och hissar till både Vasagatan och Klarabergsgatan och hållplatser för bussar och taxi.

Här kommer också ett hotell med 400 rum och 20 lägenheter att byggas. Det är förstas positivt för hotellverksamheten att den får nya lokaler, men det som jag som stadsbyggnadsborgarråd är gladast över är att det blir många bra funktioner för stockholmare. Det kommer att finnas butiker, restauranger och lägenheter. Vi är glada för att vi har fått in bostäder i projektet. Alla dessa funktioner i ett toppmodernt nytt stationshus kommer att bidra till att området blir mer levande och urbant. Det kommer framför allt att bli tryggare för oss att vistas där, exempelvis nattetid. Arkitekturen är djärv och nytänkande och visar att vi vill, vågar och kan tillföra nya byggnader i Stockholms hjärta.

Gudarna ska veta – och stockholmarna ska veta – att vi har haft mycket dialog i projektet. Vi har haft mycket dialog med länsstyrelsen. Vi har haft otroligt mycket dialog om vad som passar här. Vad är stort nog? Skulle man till exempel kunna få bygga Stadshuset i dag? Nej, det skulle man nog inte. Vad är stort, egentligen? Vad är mastodont? Är det här stort? Är det litet? Jag tycker att det är viktigt att kolla på byggnaderna intill. Därför har man brutit upp byggnadskroppen i fyra mindre delar och låtit dem variera i höjd just för att kunna hantera olika situationer – stationsplan, Vasagatans nivå, Klarabergsgatans nivå, vyerna mot Ferdinand Bobergs posthus – och allt detta med stor respekt för Klara kyrka, som är Skandinaviens näst högsta kyrka.

Kära stockholmare! Det är inte fråga om ett speciellt högt hus. Den högsta delen, det vill säga en av de fyra delar som sticker ut, är mer än tio meter lägre än ett Hötorgshus. Klara kyrkas torn är nästan dubbelt så högt som den högsta delen av detta hus. Stadshustornet är 106 meter, och enbart tornets tegelmur i det fantastiska hus som vi befinner oss i är 70 meter. Vi talar om en ny stationsbyggnad som kommer att vara modern och fantastisk och framför allt funktionell. Den högsta delen, mina vänner, kommer att vara 61 meter.

Citybanan är viktig för Stockholm. Den kommer att vara färdig 2017. Det är viktigt att vi fattar beslut om detaljplanen. Det är viktigt att det blir en ny stationsbyggnad med hotell och med lägenheter. Men framför allt är det bra för oss stockholmare att kunna byta mellan pendeltåg och tunnelbana på ett bra och tillgängligt sätt. Det nya stationshuset kommer att bli riktigt bra för Stockholm, men framför allt för stockholmarna.

Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 130

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Herr ordförande, fullmäktige! Centerpartiet har under många år engagerat sig för det växande Stockholm – inte bara för *att* det växer utan också för *hur* det växer. Vår poäng är att vår generation politiker har ett särskilt ansvar, för vi vet att Stockholm nu är inne i en fas då vi ökar invånarantalet radikalt på några år. Vad vi gör med denna kunskap visar vilket ansvar vi tar för stadsmiljön och för den hållbara utvecklingen av Stockholm. Av detta skäl arbetar Centerpartiet för att det ska bli möjligt att bygga mer på höjden för att spara parker och grönområden. Men lika viktigt är det att minska klimatutsläppen genom att minska bilberoendet. När vi bygger tätare blir det lättare att gå, cykla och åka kollektivt till och från jobbet.

Utifrån detta är det fullkomligt obegripligt att Miljöpartiet envisas med att bekämpa höga hus, särskilt när det nu föreslås ett något högre hus än normalt mitt i hjärtat av kollektivtrafiken i Stockholm och med cykelavstånd till det mesta. Miljöpartiet har en bedräglig strategi där de påstår att de är positiva till högre bebyggelse. Men vi får aldrig se detta i konkret handling. Miljöpartiet har nämligen gjort sitt val. I detta fall konstaterar vi att kulturbevarandet är viktigare än en resurseffektiv markanvändning för Miljöpartiet.

Centerpartiet har verkat för att huset ska bli högt. Vi hade gärna sett att det hade blivit ännu högre med ännu mer intressant arkitektur. Nu blir huset ännu en kompromiss, med de fortfarande starka intressen som verkar för att stoppa utveckling av Stockholm som miljonstad och som miljöstad. Vi måste som politiker i Stockholm våga ta debatten med dessa intressen. Nu blir huset definitivt någonting som vi kan leva med. Det finns betydligt värre exempel på kompromisser – helt klart. Jag skulle vilja ge en eloge till er i de andra partier som ändå har vågat ta detta steg. Förhoppningsvis är det början på en något större skala i Stockholms arkitektur framöver. Det vore önskvärt både utifrån mångfaldsaspekter och förstås också hållbarhetsaspekter när Stockholm växer.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 131

Å k e A s k e n s t e n (MP): Herr ordförande, ledamöter! Man kan ha en rad synpunkter på arkitekturen i detta fall. Jag ska ta det senare i mitt anförande.

Vad vi vill göra här är en smärre justering. Det är ingen stor grej, men vi vill ha en återremiss och rätta till en del av detta, vilket också framgår av den text som vi har lagt fram i kommunstyrelsen. Det är inget konstigt med det.

Anförande nr 132

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Jag har läst texten, och det är därför jag står här och håller detta anförande. Ni har ett problem i Miljöpartiet, och det är att ni har två falanger. En värnar kulturbevarandet och en, som jag vet att några yngre miljöpartister är för, vill bygga högre och tätare. De har sett den senaste forskningen, som nu inte är så ny längre utan ungefär tio år gammal. Den visar att vi måste bygga tätare städer med inslag av att också tillåta att vi bygger på höjden. Ni har denna

motsättning, och den har ni inte hanterat i Miljöpartiet. Jag tycker att det är tråkigt, för den här staden behöver lite progressivitet när det handlar om att bygga på höjden. Vi är ganska ensamma i Centerpartiet om detta, men jag känner att debatten har gjort att alltfler vågar göra detta ställningstagande. Men dit har ni i Miljöpartiet inte kommit, och jag tycker att folk ska få veta om det.

Anförande nr 133

S e b a s t i a n W i k l u n d (V): Höga hus, säger du, och att det leder till en tätare bebyggelse. Det skriver jag inte helt och hållet under på. I detta fall handlar det i så fall om fyra våningar som det blir lägenheter av. Det är lägenheter och bostäder som det råder konflikt om i City. Om vi sänker byggnaden 20 meter såsom den ser ut i dag skulle vi säkert klara de fyra våningarna. Annars är det kontor, eller i det här fallet hotell, som i så fall också skulle kunna få plats i ytterstaden, eller hur det nu skulle kunna se ut.

Det handlar också om den smala trottoaren. Du talar om cyklisterna. Var ska cyklisterna ställa sin cyklar när de ska gå in till Citybanan?

Anförande nr 134

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Om jag börjar med den senare delen har vi i budgeten för 2013 skrivit att vi ska bygga en större cykelparkering i Järnvägsparken. Det kommer nog att komma fler cykelparkeringar i området.

Om vi nu tittar på frågan om huset och arkitekturen, som är huvudfrågan här, går det visst att bygga tätt på olika sätt. Men vi är alla överens om att höjden självfallet är en viktig parameter när det gäller att bygga tätt. Något annat vore konstigt. Det måste ju byggas på någon ledd, antingen på bredden eller på höjden eller kanske både och.

Om det är någonstans man ska bygga tätt och högt så är det just här. Det är här marken är mest värd, det är här vi har tillgång till alla olika former av kollektivtrafik och det är här vi har tillgång till cykling. Det är inte ute i skogen någonstans eller vid kommungränsen man ska bygga högt. Då blir det fula hus, och det blir hus som kanske inte går runt ekonomiskt. Det är perfekt att bygga högt mitt i centrala Stockholm. Det är där det betalar sig, och där kan vi också ställa höga krav på arkitektonisk utformning. Vi kan också bygga högt som man gör i London, till exempel. Man bygger högt, och med tusentals arbetsplatser kanske man samtidigt anlägger fyra fem parkeringsplatser. Det räcker, för folk åker dit kollektivt.

Anförande nr 135

A b i t D u n d a r (FP): Förra mandatperioden satt jag i stadsbyggnadsnämnden. Detta ärende och själva processen började då. Folkpartiet är mot detta. Vi ser det hela utifrån de unika kulturhistoriska värden som Stockholm har. Den enhetliga höjdska- lan i Stockholm utgör grunden för innerstadens stadsliv och silhuett. Kyrkor med höga torn har medvetet placerats på höjdparter sedan 1800-talet. Stockholm har i en internationell jämförelse stora unika värden med den kulturhistoriska stadsplan- strukturen. Det liggande förslaget strider mot de unika värden som Stockholm har och har haft. Om man läser själva ärendet ser man att även en samlad expertis uttrycker just denna påverkan på den kulturhistoriska stadsplanstrukturen.

Det handlar inte om att vi är emot höga hus. Vi tycker att höga hus ska finnas där de utgör en nyckelfunktion. Å andra sidan är det oerhört viktigt att vi inte betalar det pris detta innebär. Stockholm har fantastiska och unika världen internationellt sätt. London är ett dåligt exempel. Londonpolitiker i dag ångrar vad de har gjort med stadsplaneringen. Man har beskrivit de olika höghusen utan det perspektiv som Stockholm har haft.

Jag blir därför lite förvånad och ledsen när det gäller Stockholm. Så länge jag har varit politiker har det alltid funnits en konsensus i dessa frågor. Socialdemokraterna har så länge jag vet hållit sig till denna konsensus. Men i dag väljer de tyvärr en helt annan väg. Det tycker jag är tråkigt. Jag blir ännu mer orolig när jag tänker på vad nästa projekt kan bli som förstör de unika värden som Stockholm har. Det är en fråga.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 136

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag i kommunstyrelsen, som innebär återremiss. Vi är naturligtvis för stationsbyggnaden, Citybanan och allt detta, men vi har en del synpunkter.

Vi ser bland annat att man bör göra någonting åt Vasagatan, som är en passage mellan Orgelpipan och Centralstationen. Den är dessutom en passage åt olika håll. Nu är biltrafiken prioriterad. Kollektivtrafikanterna kommer i andra hand och likaså cyklister och gångtrafikanterna. Vi tycker att man ska se över detta.

Det måste till en ordentlig cykelparkering. Det måste ordnas. Om det blir i Järnvägsparken hoppas jag att den inte kolliderar med den plats för konstutställning som vi hoppas ska bli av där.

När det gäller byggnadshöjden kan man tycka mycket om huset och hur det blir utformat. Vi tycker att det är i största laget med tanke på det känsliga läget, med kyrkan framför allt. Därför vill vi ha några justeringar. Det är inte några stora saker, men detta är för känsligt. Annars kan vi mycket väl tänka oss höga hus, men man måste besinna sig lite grann och tänka på var någonstans de ska vara.

Det blir förhoppningsvis grönska uppe på taken, men det vet vi inte säkert. Det skulle ha varit väldigt spännande för detta trots allt lite tråkiga hus om det hade varit grönska på fasaderna också. Då hade det blivit lite av en attraktion. Men det verkar inte som det blir det.

Vi hoppas i övrigt på att allting kommer att fungera så att kollektivtrafikresenärerna får det enklare att komma fram nu än vad de har haft tidigare. Det har varit ganska sorgligt med Centralstationen och hur lång tid det tar att transportera sig. Det är viktigt att det blir rulltrappor som fungerar och sådana saker.

Jag återgår till arkitekturen. Jag är lite förvånad över vad Regina Kevius skriver i sitt yttrande. Hon påstår att byggnaden håller en hög arkitektonisk kvalitet. Jag håller inte riktigt med om det, även om detta hus är bättre än det förra. Så är det naturligtvis. Hon skriver också att detta visar att det går att tillföra nya byggnader i

Stockholms hjärta i samklang både med Ferdinand Bobergs centralposthus och med Klara kyrka. Jag håller inte med om att det finns en samklang där.

Anförande nr 137

Borgarrådet K e v i u s (M): Åke Askensten! Vad tycker du om att stadshustornet är 106 meter? Du som gillar historia – jag vill påminna om att Klara kyrka var mycket lägre fram till Helgo Zettervalls renovering 1884–1886. Då hade kyrkan ingen tornspira, utan bara en huv. Så valde man att bygga tornspiran. Jag är troende, men jag tycker inte att en storstad bara ska ha kyrktorn i sin silhuett. Tycker inte du att det även finns plats för annan, högre bebyggelse än kyrktorn?

Anförande nr 138

Å k e A s k e n s t e n (MP): Jo, det tycker jag verkligen. Det sade jag också förut: Vi är inte motståndare till höga hus. Du jämför med Stadshuset. Skulle du vilja bygga Orgelpipan eller en motsvarande byggnad här invid Stadshuset? Aldrig i världen, Regina.

Anförande nr 139

B j ö r n L j u n g (FP): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Orgelpipan är inget annat än ett groteskt exempel på byggnation i ett känsligt läge. Den ligger mitt emellan den vackra Centralstationen och Klara kyrka. Hur vi i denna församling här i dag kan fatta ett beslut av detta slag övergår mitt klena förstånd.

Byggnaden är nästan lika hög som en Hötorgsskrapa. Det är det i särklass högsta huset på Vasagatan. När man nu har chansen att göra någonting åt den förfulade Vasagatan åt detta håll ersätter man det med någonting som är lika fult som det andra som finns på Vasagatan – möjligen något bättre, bara.

Huset kommer delvis att skymma Klara kyrka. Jag tycker att ett kyrktorn, Stadshustornet och många andra äldre och vackra byggnader är betydligt vackrare än till exempel Stockholm Waterfront. Det är ett annat exempel som jag tycker är bedrävligt, och jag ångrar att jag var med och fattade beslutet om detta. Jag gillar inte Waterfront, och jag gillar inte förslaget till Orgelpipan. Jag kommer inte att gilla det.

Jag tycker att utformningen av Orgelpipan är som en omvänd rivning av Klarakvarteren. Det vi gör i dag är att fatta ett historiskt beslut om att tillföra någonting till de gamla Klarakvarteren som är lika illa som att vi rev mycket av det gamla och vackra som kunde ha bevarats där. Allt kunde inte bevaras. Mycket var bedrävligt, tyvärr. Men vi kunde ha bevarat en del. Nu har vi chansen att göra någonting – någonting som tillför stadsmiljön i Stockholm något positivt. Och vad gör vi? Jo, vi bygger något som i stort sett är en skyskrapa på Vasagatan. Det tillför inte något till Stockholms unika skönhet.

När det gäller höga hus i övrigt är det helt okej. Låt oss bygga dem på platser där de passar. Marieberg är ett sådant exempel. Vi har också nordvästra Kungsholmen och Alvik. Bygg gärna i Värtahamnen och i Norra Djurgårdsstaden! Men att bygga höga hus mitt i de känsliga Klarakvarteren tillför ingenting till Stockholm.

London är ett mycket sämre exempel på arkitektonisk planering än till exempel Paris. Paris stadskärna värnar man. De höga husen lägger man i utkanten. Låt oss göra det i Stockholm också.

Bifall till Folkpartiets förslag i kommunstyrelsen!

Anförande nr 140

Borgarrådet R u d i n (S): Björn! Jag vill bara säga något när det gäller arkitekturen i förslaget. Vi har fått se flera stycken förslag passera. Det har varit flera behandlingar av hur det ska komma att se ut. Jag måste säga att den lösning som vi har fått i den sista versionen är en byggnad som inte bara kommer att vara intressant utan som också kommer att hålla hög arkitektonisk kvalitet.

Det är lite orättvist att jämföra den med andra byggnader, till exempel Stockholm Waterfront. Det är en byggnad där man inte alls lade ned någon möda på att skapa någon form av intresseväckande karaktär på den hotellbyggnad som ligger bakom kongressbyggnaden. Här har vi en byggnad som kommer att sätta märke. Jag tycker att den håller hög arkitektonisk kvalitet.

Anförande nr 141

B j ö r n L j u n g (FP): Märkesbyggnad, sa Bill. Sätta märke, sa Bull. Ja, det är precis vad det kommer att göra! Vi kommer att sätta ett oförlömligt märke i en känslig del av Stockholms stad mitt emellan den vackra Centralstationen och Klara kyrka. Där kommer det att sättas ett märke.

Det här är ett hus som kommer att låta tala om sig under många år. Hur kommer det sig att politikerna år 2012 kunde fatta ett beslut som får detta resultat? Jag har sett många exempel på utformning av hus på denna plats som stationsbyggnad för den nya Citybanan. Inget av dessa hus har varit tillräckligt bra i denna miljö. Jag tycker att det är stort misslyckande från den som ska bygga huset, den som har beställt det och de som har berett det. Det är också ett misslyckande från er sida – ni som kommer att fatta beslut om det i dag. Det är trist, och det är framför allt trist för Stockholm.

Anförande nr 142

S e b a s t i a n W i k l u n d (V): Jag håller med om mycket av det som Folkpartiet säger i dag. Jag är också för höga hus, om de inte är så höga att det blir ohållbart av klimatskäl. Jag är för dem om de tillför något arkitektoniskt till omgivningen. Jag kan inte motivera höga hus med en tätare stad, för jag vet att det inte stämmer. Jag kan inte heller motivera höga hus med att det blir mer praktiskt och billigare, för vi vet att inte heller det stämmer. Jag är emot höga hus om de byggs av statusskäl. Jag är emot höga hus om de låter de offentliga ytorna försvinna till förmån för de privata.

Orgelpipan blir ett högt hus. Det är inget jättekliv. 61 meter kan jämföras med Hötorgsskraporna på 73 meter. Den arkitektoniska utformningen har förbättrats. Det är inte lika blaffigt som det var tidigare. Trots detta är det här inte en byggnad som borde stå på denna plats. Det borde vara något bättre. Det verkar som om man har kompenserat det hela med att bygga högre. Det är synd. Det är synd att det arkitektoniska konceptet har förändrats nu. Höjden på huset måste sänkas till en höjd liknande det som det nuvarande hotellet har.

Staden måste förändras; det förstår vi alla. Men till er som säger att det är dags att sätta Stockholm på kartan och att vi ska bygga högt säger jag: Tänk om! Stockholm finns på kartan. Stockholm är känt, och Stockholm har redan flera arkitektoniska värden. Bygg vidare på det! Ingen tror väl att vi sätter Stockholm på kartan genom att bygga Orgelpipan.

Jag måste ta tag i frågan om problemet i vår stad där man hela tiden naggar de offentliga utrymmena i kanten. I detta fall handlar det om trottoarerna, som är väldigt smala. De måste bli mycket bredare. Det känns lite som att man har glömt bort detta i detaljplanen. Här måste det finnas möjligheter för folk att mötas. Här måste det bli grönare, och här måste det finnas plats för gång- och cykeltrafikanter och kollektivtrafikanter.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 143

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Det är många höga toner i detta ärende. Vi kristdemokrater bejakar och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Vi har inga problem med höjden i förslaget. Det var ännu högre från början, men detta är nu ett kompromissförslag.

Jag tror att detta blir en fantastisk stationsbyggnad med hotell och bostäder. Det blir en mötesplats som man på många sätt kommer att ha glädje av vare sig man är stockholmare eller bara på genomresa för att utnyttja alla de servicefunktioner och verksamheter som ska finnas där. Man kommer att kunna ta sig till detta hus och byggnaden på flera olika sätt. Det blir många entréer och passager som sammanbind-er entréerna. Det ska vara öppet mellan Citybanan och tunnelbanan. Detta kommer också att öka tryggheten i området.

Om lösningen nu är en kompromiss tycker vi ändå att den är okej. Vi har som sagt inga problem med höjden på byggnaden. Dessutom tycker jag att gestaltningen har blivit bättre. Det är en spännande byggnad. Tvärtemot vad en del andra säger tror jag att det är många som kommer att få glädje av byggnaden och som framöver kommer att säga att det var bra att vi fattade detta beslut.

Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 144

Borgarrådet R u d i n (S): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Det finns tillfällen i politiken då man måste ta ställning och fatta beslut. Detta är ett sådant tillfälle. Trots det kontroversiella anslaget i att göra en märkesbyggnad mitt inne i City så måste vi bestämma oss.

En av orsakerna till att vi måste göra det är att Stockholms stad i ett viktigt avtal med staten, länsstyrelsen och landstinget har tagit på sig att iordningsställa ett nytt stationshus i City till dess att Citybanan står klar och ska invigas. Vi höll på att misslyckas med att klara av detta avtal. Det är precis med ett skohorn som Jernhusen, som ska bygga huset, nu klarar av att iordningsställa stationsbyggnaden innan det hela står klart. Det är fortfarande så att man räknar på tiden för att se om man

kommer att klara allting. Men inom de ramar som finns tror man att man ska klara av det.

Jag har redan sagt – och det står jag för – att jag tycker att detta är spännande hus. 3XN har skapat en arkitektoniskt hög kvalitet i byggnaden som jag, till skillnad från flera av er andra, framför allt i Folkpartiet och Miljöpartiet, tror kommer att bli en byggnad som man kommer att minnas och tycka passar in i miljön. Men det som är så spännande med arkitektur är också att detta får vi se. Vi får se vad mänskligheten kommer att säga framöver. Jag kanske blir dömd som den som byggde något väldigt fult i Stockholm, men jag står för att jag tycker att byggnaden har hög arkitektonisk kvalitet. Och framför allt har den en viktig funktion som centralstation.

Jag vill rekapitulera minnet lite grann på oss alla här i fullmäktigesalen. Detta ärende är viktigt inför framtidens hantering av ärenden som komma skall i västra City. Alla fastighetsägare inne i City tittar nu på och följer Orgelpipan nog. Det var nämligen i denna församling som man beställde ett högt hus på platsen från den dåvarande styrande Alliansen. Man gick ut och genomförde en internationell arkitekttävling på dåvarande stadsbyggnadsborgarrådets uppdrag. Det var Kristina Alvendal och Micke Söderlund som på den tiden ville ha ett högt hus på platsen. Efter förra valet blev det politiska problem med att genomföra ett högt hus där. Alla de förgäveskostnader som har uppstått under processen med internationell arkitekttävling, flera beredda förslag och så vidare har nu hamnat nere i Orgelpipans utformning. Det är i dag Jernhusen som är ansvariga för att genomföra bygget, och det är också de som har tagit förgäveskostnaderna.

Min uppfattning är att staden står i skuld till Jernhusen och att vi måste lösa också den ekonomiska biten av detta så att Jernhusen går skadeslösa ur denna krångliga historia som staden har varit medverkande till. Om inte vi sköter detta snyggt kommer ingen annan fastighetsägare i västra City att vara beredd att göra motsvarande prestationer för stadens vilja. Jag vill ha detta nämnt i denna sal, för det är utomordentligt viktigt att vi gör detta snyggt också framöver. Det handlar inte bara om att huset ska bli vackert, utan också processen ska bli känd som vacker.

Anförande nr 145

B j ö r n L j u n g (FP): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill göra fullständigt klart för alla som lyssnar och som sedan kommer att läsa protokollen att Folkpartiet har varit emot utformningen av detta hus från början. Abit Dundar har stått i etermedier direktsänt i *ABC* och sagt samma sak. Försök att hålla dig till sanningen nu, Tomas Rudin!

Ordförande! Om vi nu ska tala företag så har Jernhusen ett stort ansvar i detta. De har inte lyckats presentera ett acceptabelt hus på platsen. Och vad händer? Då står ett borgarråd – borgarrådet Rudin – här i kommunfullmäktiges talarstol utan beredning eller någonting och lovar ut ersättning till ett kommersiellt fastighetsbolag. Jag har aldrig hört på maken! Är det på det sättet vi ska bedriva politik i Stockholm? Detta är inget annat än en stor skandal.

Anförande nr 146

Borgarrådet R u d i n (S): Första gången som ett högt hus nämndes på denna plats var under Alliansens första mandatperiod, alltså perioden mellan 2006 och 2010. Då

beställdes ett högt hus på platsen av dåvarande exploateringsborgarrådet och dåvarande stadsbyggnadsborgarrådet. Jernhusen gick i samarbete med Stockholms kommun och började arbeta med att iordningsställa en kåk som kunde motsvara stadens förväntningar. De hade aldrig gått upp på höjden i detta kvarter om det inte var det som förväntades av dem som exploatör. Det genomfördes en internationell arkitekturtävling i samarbete med stadsbyggnadskontoret och i samarbete med dåvarande stadsbyggnadsborgarrådet.

När sedan valet var över och ni från Folkpartiets sida har gått till val på att ni inte vill acceptera några höga hus i den här staden blir det självfallet problem när ni ska bilda en allians en gång till. Förgäveskostnaderna för hela spektaklet har landat i en enskild aktörs knä, och det kommer att kosta dem mycket pengar. Jag säger: Västra City kräver att Stockholms stad uppför sig snyggare i relationen till parterna än så här om det ska bli något i framtiden.

Anförande nr 147

B j ö r n L j u n g (FP): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Ärendet har tagit en fullkomligt sanslös vändning. Jag gav chansen till borgarrådet Rudin att något moderera sitt uttalande att han står här och utlovar ersättning till ett kommersiellt fastighetsbolag som från gång till gång har envisats med att föreslå byggandet av höga hus på den här platsen i detta känsliga läge. Ni socialdemokrater tycker att det är jättekul, och det får ni väl tycka. Men Folkpartiet har varit emot detta ända från början. Någonting annat stämmer inte. Du talar om Alliansen. När det gäller Folkpartiet har vi varit emot detta redan från första gången det presenterades. Det vill jag säga.

Den fullkomligt makalösa vändningen i denna debatt är att ett ansvarigt borgarråd anser sig ha rätt att i denna talarstol, utan beredning eller någonting annat, utlova ersättning till fastighetsägare på platsen – Jernhusen. Möjligen kan man tolka in i Tomas Rudins uttalande att det också finns fler fastighetsägare i Västra City som nu ska få någon sorts ersättning för hur man ska bygga och inte bygga. Så har vi aldrig arbetat i den här salen, och jag hoppas vid Gud att vi inte heller kommer att göra det.

Till sakfrågan hör att det presenteras ett förslag till en stationsbyggnad mitt emellan den nuvarande Centralstationen, med sin arkitektur, och Klara kyrka som inte kan liknas vid någonting annat än en omvänd Klarakvartersrivning. Man påför någonting som är väsentligt fulare än vad miljön redan är i dag. Man sätter dit det i särklass högsta huset på Vasagatan. Man vill gå Jernhusens vägar och besluta om detta här i fullmäktige. Jag har aldrig hört på maken!

Tänk om någon vid något tillfälle tidigare – innan det kom vissa extrema förslag om skyskrapor i stort sett i hela västra City – hade föreslagit att vi ska bygga en Hötorgsskrapa mitt emot järnvägsstationen i Stockholm. Det vore väl en kul idé! Scandic kan väl få höja sitt hus med 20 meter! Vad hade vi sagt då? Folkpartiet hade definitivt sagt: Nej, hur kan ni komma med sådana vansinniga idéer? Men nu plötsligt är det helt okej, och dessutom ska förslagsställaren få pengar av Tomas Rudin. Var har den här debatten hamnat egentligen?

Anförande nr 148

Borgarrådet R u d i n (S): Det är tydliggörande hur Björn Ljung argumenterar just nu. Ärendet har som sagt en historia som sträcker sig ända bak till då Stockholm skriver på ett avtal med landstinget och staten om att ett stationshus ska beredas på platsen. Detta sker alltså under er förra mandatperiod. När man kontaktar Jernhusen, som bygger denna typ av byggnader å statens vägnar, gör man upp om vilken typ av hus som ska byggas på platsen. Det sker under er förra regeringsperiod. Om ni inte vill kännas vid vad dåvarande folkpartister och dåvarande moderater gjorde är det helt okej, men ni protesterade faktiskt inte alls när planerna redovisades första gången från Kristina Alvensköld och Micke Söderlund om att man ville bygga ett stationshus på platsen. När detta däremot gestaltades första gången var ni i gång i debatten.

Det bekymmersamma här är att tidsaxeln som rymmer både ekonomi och genomförande är någonting som vi tillsammans med de parter som vi samarbetar med måste ta ansvar för. Jernhusen är en viktig part inte bara för att färdigställa ett stationshus utan också därför att när de gör denna viktiga gestaltning av platsen gör de det i akt och mening att vilja vara Stockholms stad till lags och att göra bra saker som vi har beställt. Om man beställer ett högt hus ska man inte bli förvånad över att det sedan kommer ett högt hus.

Det handlar också om ekonomi. Ska man bygga en byggnad som har en allmän funktion och man ber en privat aktör – i det här fallet är det en statlig aktör – att göra det på vårt uppdrag måste man vara beredd att resonera om hur en byggnad kommer att kunna finansieras. Det är inget konstigt med det. Det finns flera olika sätt att kompensera en byggnad som ska ha allmänna funktioner. Man kan göra det genom att tillåta högre exploatering. Man kan göra det genom att låta byggherren få andra möjligheter att exploatera på andra tomter. Man kan ingå överenskommelser om andra typer av regleringar som gör det möjligt för en aktör på byggmarknaden att räkna hem sitt projekt. Det här vet alla som jobbar med dessa frågor dagligen. Det är ingen skandal i det, utan så går det till.

Det som möjligtvis kan bli en skandal här – vilket jag inte tror att det blir – är om Stockholms stad lämnar en part åt sidan och säger: Tack för att ni genomför en stationsbyggnad åt oss, åt staten och åt landstinget, men ni får ta hela notan för debaclet kring hur vi beställde byggnaden, för hur vi sedan följde upp ärendet och för att Folkpartiet fick högre röst i fullmäktige än tidigare! Om det slutar med att en extern part ska ta hela förgäveskostnaden för den projektering som vi har beställt från Stockholms stad har vi inte varit sjysta.

Jag har inga pengar att dela ut; det vet du också. Jag är i opposition, så det finns inte en möjlighet. Men det enda jag säger är att de andra aktörer som ska vara med och utveckla Västra City följer ärendet väldigt noga. Om de ser att vi sköter oss illa gentemot en part kommer ingen annan att vilja vara med och göra det vi vill på platsen i framtiden.

Anförande nr 149

B j ö r n L j u n g (FP): Jag fortsätter med en dåres envishet att dra den korrekta historieber beskrivningen. Det är lite tråkigt att det som egentligen beskrivs är att någon beställer ett hus på en plats, och sedan ska plötsligt alla traska patrull och vara nöjda

och glada med att ett stationshus utformas på ett visst sätt. Så kan det aldrig gå till. Då behöver vi inte ha förtroendevalda som sitter i stadsbyggnadsnämnder eller på andra håll, utan då kan vi få planer direkt till fullmäktige. Sedan kan vi bara formellt rösta igenom dem.

Vi har lite olika uppfattning i frågor av till exempel det här slaget. Det råder ingen tvekan om det. Om Folkpartiet hade fått råda i frågan hade vi haft ett stationshus på plats för ganska länge sedan. Men det hade inte sett ut på det här sättet. Det är det som är huvudfrågan här i dag.

Om man ser till hur stationshus hanteras runt om i världen stjalpte ett stationshus i Tyskland till och med närapå en regering. Stationshus har alltså ganska stor betydelse. Hur som helst har Stockholms arkitektoniska utformning, Stockholms profil, Stockholms silhuett och Stockholms unika stadsmiljö stor betydelse för Folkpartiet när vi fattar beslut om hur vi ska ställa oss i olika frågor. Detta är ingen nyhet. Jag kommer ihåg att vi i slutet av 80-talet hade en lista på hus för vilka det fanns förslag på att de skulle rivras och som vi sedermera lyckades rädda. Jag kan komma på ett exempel nu, nämligen Svavelsyran i Vinterviken. Där lyckades vi hitta pengar från länsstyrelsen för att bevara huset, och nu finns det en alldeles utmärkt fungerande verksamhet där. Folkpartiets engagemang i dessa frågor har en lång historia sedan 70-talet och sedan dess att rivningsvågen slutade i den här staden.

Därför är det inte heller konstigt att vi gör ett övervägande där vi säger: Nej, Jernhusen, som nu ska bygga här – vi ser inte att detta är ett tillräckligt bra förslag för Folkpartiets del! Om de sedan vill gå vidare och låta andra rösta igenom förslaget i fullmäktige är ju det demokratins spelregler. Men antyd inte att Folkpartiet någonsin har varit med om att detta hus ska byggas på det sätt som det nu byggs och i denna känsliga miljö! Vi har varit emot det hela tiden, helt enkelt för att det är groteskt i sin miljö.

Anförande nr 150

Borgarrådet R u d i n (S): Fullmäktigeledamöter! Den allians som styr i staden ger ofta till känna att man är överens om allting. Det jag påpekade här ifrån talarstolen var att det var under er förra mandatperiod som stationshuset beställdes. I samverkan med en extern part beställde man en viss typ av byggnad. Jag antar att Björn Ljung bestrider att Stockholms stad faktiskt beställde ett högt hus på platsen, men det var vad som hände.

I det läget protesterade inte Folkpartiet. Sedan, när ritningarna kom, protesterade Folkpartiet. Men det var efter ett val, och det var då vi stod inför att fatta besluten om hur det hela skulle gestaltas.

Med den modell som ni tillämpar hade det inte blivit något stationshus över huvud taget. Du säger från talarstolen som Folkpartiets representant att om Folkpartiet hade fått råda så hade vi haft ett stationshus som hade varit i en helt annan skala och på ett helt annat sätt. Jag ställer frågan: Hur då? Hur bygger man ett stationshus från Stockholms stads sida med en extern part om man inte är beredd att göra upp om hur det ska finansieras? Skulle Stockholms stad ha betalat stationshuset om Folkpartiet hade fått råda? Nej, jag tror inte det.

Om man vill få en allmän funktion att fungera någonstans i staden och låta någon annan betala det – vilket kan vara fiffigt eftersom vi behöver fördela gracerna lite grann i den här staden när det gäller vem som tjänar på vad och annat – gör man en överenskommelse med en extern part. Man kanske hittar en extern part som säger: Jo visst – ni behöver bygga ett stationshus och vi tar på oss kostnaden, risken, planeringen, projekteringen och alltihop från början. De säger kanske: Vi behöver räkna lite grann på ekonomin så att vi får intäkter för att kunna driva stationshuset. Då säger kommunen: Ja visst, det kan ni göra. Vad behöver ni? Vi behöver ett högt hus. Okej – bygg ett högt hus! Det sade ni mellan 2006 och 2010. Sedan, när tidsaxlarna börjar hinna i kapp och ni börjar se hur huset ser ut säger ni: Nej, det här huset vill vi inte ha på den här platsen!

Jag återkommer till frågan: Vem ska då betala? Ska Folkpartiet betala? Eller ska det vara någon sorts privat insamling som ska lösa detta? Ska ni ta det på biljettintäkterna för SJ? Vem ska betala för huset?

Det enda jag säger är att om vi gör sådana här överenskommelser från stadens sida med exploatörer om att finansiera allmänna nyttofunktioner, som ett stationshus är, måste vi hålla dessa överenskommelser. Alla fastighetsägare i Västra City följer ärendet väldigt noga, för de vet vilka enorma kostnader som Jernhusen har haft för dessa förgävesprojekteringar. Det står helt klart efter i kväll att Folkpartiet inte är någon att hålla i handen när det gäller utvecklingen av Västra City i fortsättningen.

Men vi socialdemokrater är stolta över att tillsammans med Moderaterna genomföra detta i kväll. Det är viktigt för Stockholms utveckling.

Anförande nr 151

Borgarrådet E d h o l m (FP): Med en dåres envishet hävdar Tomas Rudin att vi först efter valet 2010 gav vår röst till känna i frågan. Det är inte sant. Jag kan plocka fram pressklipp från valrörelsen 2010, till och med, för att visa Tomas Rudin att vi redan före valet hela tiden sade att vi är emot höjden på huset.

Jernhusen har naturligtvis hela tiden vetat om att det finns en majoritet i fullmäktige bestående av bland andra Moderaterna och Socialdemokraterna om man har velat driva igenom projektet. Konstigare än så är det inte.

Det är såklart ingen hemlighet att detta inte bara handlar om ett stationshus. Det är framför allt ett hotell. Jernhusen har köpt på sig mark som var väldigt dyr eftersom det pågick en annan kommersiell verksamhet där. Man vill naturligtvis se till att det går runt. Det är ett stort ansvar, men man kan inte lasta just Folkpartiet för detta. Vi hävdade redan före valet 2010 att vi tyckte att det var en felaktig utformning av det hus som nu socialdemokrater och moderater är beredda att rösta igenom. Konstigare än så är det inte.

Anförande nr 152

Borgarrådet R u d i n (S): Herr ordförande och fullmäktigeledamöter! Så går det inte till, Lotta. Jernhusen kliver inte in och säger: Nu köper vi den här tomten och så bygger vi ett stationshus! Vad som har skett i det här fallet är att det avtal som har tecknats mellan landstinget, staten och kommunen ålägger oss att se till att det blir ett stationshus på platsen till dess att Citybanan står färdig. När vi börjar samarbetet med

Jernhusen, som å statens vägar bygger ett stationshus, åligger vi dem i detta samarbetsavtal att sluta de ekonomiska överenskommelser som måste göras på platsen. Det är de som har tagit hela risken av att göra en överenskommelse med Scandic. Det är de som har tagit hela risken med att ta hand om fastigheten där. Det är ingenting som de har spekulerat i. Det har uppstått enorma förgäveskostnader som är åsamkade av att staden har beställt en byggnad som vi sedan inte är beredda att genomföra beroende på att Folkpartiet byter uppfattning.

Anförande nr 153

Borgarrådet E d h o l m (FP): Det är en fantastisk anklagelse som Tomas Rudin riktar mot Folkpartiet – att Jernhusen skulle ha gjort en förgävesexploatering här. Det har de inte. Ni är ju beredda att rösta för alltihop! Det har funnits en majoritet för detta förslag hela tiden. Folkpartiet var emot detta redan före valet 2010. Jag kan plocka fram vilka pressklipp som helst som visar detta.

Det är självklart att alla fastighetsägare som vill bygga någonting i Stockholm måste räkna med att processer ibland drar ut på tiden. Ibland går de fortare, och ibland drar de ut på tiden. Politiska partier har olika åsikter, men just i detta fall har Folkpartiet haft samma åsikt hela tiden.

Jag tycker inte särskilt synd om Jernhusen. De kunde ha drivit genom förslaget långt tidigare om de hade velat, för de har varit väl medvetna om att det hela tiden har funnits en politisk majoritet för ett jättehögt hus på platsen. Men Folkpartiet har varit emot detta ända från den stund vi fick reda på att det var det här som planerades, och det var långt före valet 2010.

Jag är ledsen att behöva påpeka detta för Tomas Rudin, men det är inte så att varje fastighetsägare i Stockholm som vill bygga kan påräkna något slags ekonomisk ersättning för att det drar ut på tiden. I så fall skulle man undra lite hur Tomas Rudin ser på det faktum att Socialdemokraterna gick till val 2010 på att bygga det nya Slussen, men nu har valt att ställa sig vid sidan av.

Anförande nr 154

Borgarrådet R u d i n (S): Jag tar det sista först. Jag är väl den som har lyft fram flest gånger i den här talarstolen att jag är bekymrad över ekonomin i projektet Slussen. Det kommer vi att få återkomma till, för det är många som där har gått in i överenskommelser med staden som sedan inte har blivit uppfyllda. Nu senast var det gallerian, som uteslöts ur projektet beroende på att staden inte längre kan räkna igenom det. Det konsortium som drev hela denna investering har också drabbats av er oförmåga att stå för överenskommelser.

Det jag säger här i dag är att när Alliansen under sin förra mandatperiod gjorde överenskommelserna med landstinget och staten om att bygga ett stationshus var ni folkpartister med på det. Det första avtal som skrevs med staten och landstinget medverkade ni till. Då nämndes inte att det skulle vara en viss sorts hus, men att det skulle vara ett stationshus som skulle stå färdigt var helt klart. Det var ni med på. Varför skrattar ni nu? Var ni inte med på det? Ni ville alltså inte bygga något stationshus då, 2007, när det var dags, utan var emot det. Skärp er lite grann nu! När detta avtal tecknades var det en av flera viktiga hörnstenar i Stockholmsöverenskommelsen, som var tänkt att lösa detta med Citybanan.

När vi från Stockholms stad tar på oss att lösa denna uppgift är det klart att vi måste åstadkomma en lösning som fungerar. Om vi då ber en annan extern part att hjälpa oss att göra det har vi ett ansvar för att se till att det går att genomföra. Ni säger lite flott här i kväll: Vad är det ni bråkar om – ni kan ju genomföra det här med Socialdemokraterna! I praktiken säger ni att ni kliver ur Alliansen. Jag har ingenting emot det. Kliv ur Alliansen! Ni är välkomna till oss. Då kan vi samarbeta om alla möjliga frågor. Men när det gäller att vara sjyst mot de fastighetsägare som äger mark och som också agerar i västra City tillsammans med oss för att utveckla området måste vi som stad uppföra oss på ett sätt som gör att de kan räkna på sina affärer. Det är självklart.

Ert uppförande i den här historien har måhända varit konsekvent i förhållande till era väljare. Men det har inte varit särskilt smart i förhållande till vad Stockholm behöver i framtiden. Vi behöver ett stationshus på platsen. Återigen: Hur skulle ni ha kunnat skapa detta från Folkpartiets sida om ni hade bedrivit er politik? Ni kanske hade byggt det för egna pengar. Jag har inte sett att ni någon gång har budgeterat för det. Om ni tror att det finns en extern part där ute som är beredd att bygga små stationshus med vackra miljöer utan att få några som helst intäkter i övrigt kan jag säga att sådana finns inte. Man måste göra överenskommelser.

Om man har gjort en överenskommelse om ett hus som man inte tycker är tillräckligt vackert kan man göra om det. Det första hus som beställdes var en skyskrapa. Det som vi ska bygga här är inte en skyskrapa. Det är 61 meter. Det är en ganska låg byggnad i förhållande till de byggnader som står runt omkring. Det första huset skulle vara 140 meter. Nu har Folkpartiet lyckats skala ned det till 61 meter, och ändå är ni inte nöjda. Ert stationshus hade varken haft pengar eller några meter över marken. Det hade blivit någonting som hade sett ut som en grushög.

Anförande nr 155

Borgarrådet E d h o l m (FP): Jag blir alltmer fascinerad. Nu hävdar Tomas Rudin att vi i den här salen måste gå med på vilka byggnationer som helst bara det gynnar fastighetsägaren. Så är det naturligtvis inte. Fastighetsägaren, det statligt ägda Jernhusen, har vetat hela tiden att det finns en politisk majoritet för nästan vad som helst som de föreslår. Det är det som Socialdemokraterna har lovat. Folkpartiet har varit emot detta hela tiden. Jag kan återigen erbjuda pressklipp där det framgår alldeles tydligt att vi har varit emot det ända sedan vi fick se förslaget. Det var långt före valet 2010. Då sade vi: Stopp och belägg! Vi kan inte tillåta en höjd som kraftigt överstiger övriga byggnader på Vasagatan eftersom det är en känslig plats.

Återigen: Jernhusen har hela tiden vetat att Socialdemokraterna kommer att stödja vilket förslag som helst. Tomas Rudin har verkligen gett uttryck för det i kväll. Det spelar ingen roll hur fula hus som planeras i den här staden. Socialdemokraterna är beredda att köpa precis allting eftersom fastighetsägarna annars kan förlora på det.

Anförande nr 156

Borgarrådet R u d i n (S): Jag ska återknyta till det jag sade inledningsvis: Jag är stolt över byggnaden. Jag tycker att 3XN har gjort en fantastisk arkitektonisk tolkning av vad vi behöver på den här platsen. Det är ett stationshus som klarar de allmänna funktionerna med hela den komplexitet som finns runt platsen. Det innehåller en allmän del, en hotelldel och bostäder. Det är dessutom en intressant

och, visserligen, modern arkitektur. Den kommer att sätta sitt tidsavtryck på platsen, och jag tror att vi i framtiden kommer att få anledning att diskutera om byggnaden blev omtyckt av stockholmarna eller inte. Jag står för att jag vid den här tidpunkten tror på projektet.

Återigen: Jag är stolt över att genomföra projektet ihop med Moderaterna, för jag tror att vi på det viset kan visa att vi tar ansvar för Stockholm. Stockholm behöver utvecklas, och vi vill bygga intressanta byggnader med allmänna funktioner. Vi är beredda att ta ett gemensamt ansvar trots att det finns enstaka partier som vrider sig som maskar och skjuter flörtkulor in i debatten så fort de får chansen.

§ 20 Detaljplan för området Albano och Norra Djurgården 2:2 m.fl. i stadsdelarna Norra Djurgården och Vasastaden, Dp 2008-21530-54 (utl. 2012:145)

Anförande nr 157

Borgarrådet K e v i u s (M): Ordförande fullmäktige! Äntligen är det dags att anta detaljplanen för Albano. Här bygger vi undervisnings- och forskningsmöjligheter för att Stockholms universitet och KTH ska kunna fortsätta att växa med 100 000 kvadratmeter nya lokaler. Frågan om studentbostäder och forskarlägenheter är viktig. I den här detaljplanen ingår 1 000 nya student- och forskarlägenheter. Genom att blanda undervisning och bostäder till ett riktigt campus skapar vi en attraktiv undervisningsmiljö och en intressant stadsmiljö.

Jag tycker som stadsbyggnadsborgarråd att det är tråkigt att vi inte har haft fler levande campus. De allra flesta campus är inte speciellt livfulla på kvällarna annat än när det är tentapub och så, men det finns inga bostäder i våra campusområden. Det kommer att bli ett riktigt bra campus i Albano, som ligger i hjärtat av de olika lärosätena.

Jag vill rikta ett stort tack till alla som har bidragit till arbetet för att få in så många bostäder som möjligt. Nationalstadsparkens bestämmelser har som ni vet begränsat exploateringen. Hushöjder har sänkts för att ta hänsyn till topografin. För att åstadkomma ännu fler studentlägenheter har stadsbyggnadskontoret och vi lyft blicken och kommer att se om man kan möjliggöra 500 studentlägenheter i Kräftriket, vilket verkligen behövs. Det finns även andra campus där vi skulle kunna få in fler studentlägenheter.

Det är viktigt att det finns flöden, att människor på ett enkelt sätt kan ta sig genom nya Albano, att man kan ta sig dit med kollektivtrafik, att det finns tydliga gator och stråk och att det känns tryggt kvällstid. Utbyggnaden av kollektivtrafiken kommer att ske i etapper. Till en början kommer stadsdelen att kollektivtrafikförsörjas med buss, men möjligheten att koppla Albano till spårbunden trafik vore väldigt bra. Det vore bra om till exempel Värtabanan kunde tas i bruk för persontrafik. Då kunde en station för omstyrning till Roslagsbanan byggas. Det vore hur bra som helst. Att bygga en ny tunnelbanestation i Albano mellan Tekniska högskolan och universitetet skulle också kunna vara tekniskt möjligt.

Genom den här detaljplanen kommer vi att kunna omvandla det här området från ett trasigt industrilandskap till ett sammanhängande levande och attraktivt universitetsområde. Jag hoppas att vi alla snart kan välkomna studenter och forskare till Stockholms nya spännande campus, som blir hjärtat som förbinder Stockholms universitet med KTH och Karolinska Institutet.

Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 158

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande, ledamöter! Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Det innebär inte att vi är så där trallande glada i Miljöpartiet över förslaget, för det är en omfattande överexploatering som nu sker. Från jag vet inte hur långt tillbaka i tiden är det en fantastisk ökning av byggvoly-

merna här. Positivt är dock under senare tid att byggvolymerna har minskat något i alla fall, och det runda huset har försvunnit. Det är bra.

I övrigt tycker vi fortfarande att man hade kunnat minska lokalytorna. Det positiva med det här är att det blir en del nya studentbostäder. Vi vet att det är en bristvara; däremot är det inte brist på kontor precis.

Nu hoppas vi att staden inte bara verbalt utan också i verkligheten ställer upp på det här med fina spridningskorridorer och en fin inramning av Brunnsviken så att Albanoområdet blir ett föredöme när det gäller varsamt och ekologiskt byggande där man verkligen respekterar att detta ligger i nationalstadsparken. Det är viktigt att man tänker till ett varv ytterligare när det gäller byggvolymen.

Det finns en hake här, och det är att den lag som gäller till skydd för nationalstadsparken säger att utvecklingen i nationalstadsparksområdet bör inriktas på att förstärka – observera ordet förstärka – områdets natur-, kultur- och rekreationsvärden och värna den biologiska mångfalden. Det är ett citat från lagen. Då uppstår den lite delikata frågan: Håller detta juridiskt? Det här kommer naturligtvis att överklagas, det vet vi alla. Om det inte håller juridiskt, hur gör vi då?

Vi menar ändå att man under alla förhållanden måste inse att det finns goda möjligheter att bygga studentbostäder i närbelägna Hagastaden, och oavsett hur det går med det här projektet bör man göra det. Det är både en gardering och en möjlighet.

Norra länken byggs, den har vi varit kritiska till, men om man verkligen vill kan man gräva ned Roslagsvägen. Då blir det helt andra möjligheter att ta sig mellan Kräftriket och Albano. Det blir lättare för både djur och människor. Det tycker vi vore en alldeles utmärkt lösning. Sedan håller jag med Regina Kevius om det hon sade om kollektivtrafiken.

Anförande nr 159

S e b a s t i a n W i k l u n d (V): Även om vi har en reservation och några invändningar mot det föreslagna beslutet är vi jättegglada för att Albano nu blir verklighet och utgör ett välkommet tillskott av studentbostäder. Förslaget har bearbetats under planens gång; det har inte blivit lika högbebyggt men ett lite tätare område, vilket vi tycker är bra på det sättet att det inte inkräktar på nationalstadsparken. Detta är någonting som Vänsterpartiet har påpekat tidigt i processen. Däremot vill vi att Roslagsvägen ska grävas ned, överdäckas eller vad som nu kan vara det bästa alternativet för att förbättra stadsmiljön och för att knyta ihop Albano med Kräftriket. Att förtäta Kräftriket är någonting som vi har föreslagit. Då behövs verkligen alla de här sakerna. Att gräva ned Roslagsvägen skulle förbättra spridningsvägar i detta mycket känsliga område. Det skulle utgöra en bra kontakt till Brunnsviken.

Vidare vill vi att Björnnäsvägen blir avstängd, och vi vill att kollektivtrafiken planeras in redan från början. Vi har hört att det är någonting som flera tycker. Vi vill förbättra gång- och cykeltrafiken i alla de delar som människor som bor i området kommer att behöva ta sig till – KTH, Stockholms universitet, Hagaparken, Karolinska och så vidare.

En allvarligare sak är egentligen det här med tillgängligheten där vi inte riktigt har fått klarhet i hur det kommer att se ut. Detsamma gäller utomhusmiljön, hur det ska lösas, vilka gångstråk det blir. Det räcker inte att kompensera det med de här byggnaderna. Nu måste man gå igenom byggnaderna för att komma fram.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 160

Stina Bengtsson (C): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare! Efter åtta år av planering tar vi äntligen ett beslut om detaljplan för Albano – åtta år! Ibland mal kvarnarna långsamt.

Vi i Centerpartiet vill, som ni vet och som Per Ankersjö nämnde nyss, att det ska finnas större möjligheter att bygga på höjden i denna stad. Det vill vi inte minst därför att vi vill bevara parker och grönområden. Att kvarnarna malt långsamt i det här ärendet beror på att det finns de som inte håller med oss, något som resulterat i att det nu blir färre lägenheter i Albano än vad det hade blivit med högre hus.

Ordförande! Idén om att en park måste skyddas som en buffertzona för att inte tappa sin attraktivitet går tvärtemot erfarenheterna från uppskattade stadsparker i städer runt om i hela världen. Det som gör en park populär är dess utformning, känsla av liv och trygghet och hur välintegrerad den är i den omgivande stadsmiljön. Parker ska inte isoleras utan vara en del av en levande stad och en levande stadsmiljö. Med högre hus hade fler studenter kunnat få sina efterlängtrade bostäder. Nu blir det inte så.

Ordförande! Albano är ett tydligt exempel på hur oresonliga regler och deras uttolkning gör det svårt att bygga en miljövänlig och hållbar stad som erbjuder det invånarna vill ha. Stockholm behöver bostäder i allmänhet och studentbostäder i synnerhet. Albano är ett perfekt område att bygga student- och forskarbostäder i, i en levande universitetsmiljö, en av Stockholms och Sveriges största konkurrensresurser. Men varför gråta över spilld mjölk? 1 000 lägenheter men möjlighet till 500 till är inte fy skam. Det går framåt, glaset är halvfullt.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 161

Björn Ljung (FP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Alliansens död i stadsbyggnadsfrågor är betydligt överdriven. Folkpartiet är tillbaka i Alliansen när vi diskuterar Albano; så enkelt är det.

Jag måste säga att det här är ett ärende att glädjas åt storligen. Men jag vill hålla med många av dem som här talat om att det finns bekymmer även om vi visserligen har talat utifrån lite olika utgångspunkter när det gäller tolkningen av nationalstadsparksbestämmelserna. Jag tycker att Stina Bengtsson satte huvudet på spiken när hon säger att det är märkligt att man ska sätta någon sorts barriär mellan parker och bebyggelsen. För mig är det grönområden *och* bebyggelse. Vad är mellantinget egentligen? Det blir svårt att förstå de konstiga breddgrad-55-resonemangen som i fråga om Nord- och Sydkorea. En park är en park, och sedan kommer bebyggelsen. Någon

annan definition kan man inte göra. Då är bekymret att nationalstadsparken har i sina delar för hårda restriktioner.

Det här har också ett annat perspektiv, och det är att man inte får se lite högre bebyggelse från delar av nationalstadsparken. Det blir lite märkligt här. Om man befinner sig i Hagaparken i Solna och ser ett högt hus i Albano i Stockholm, får alltså inte den byggnaden i Stockholm finnas enligt bestämmelserna. Det är väldigt trist, för det ger en hel del bekymmer. Det finns annars intressanta och spännande idéer, och Albano kunde vi ha utvecklat ännu mer om inte den här restriktionen hade funnits.

Det här är ett jättebra exempel på hur vi äntligen i Stockholm kan bygga samman tre av våra högskolor och universitet: Stockholms universitet, Tekniska högskolan och Karolinska Institutet. Det är roligt att vi har kunnat nå en bred enighet i ärendet. Det visar att utvecklingen av Stockholm engagerar oss alla i den här salen. Det är ett verkligen viktigt utvecklingsprojekt.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 162

Borgarrådet R u d i n (S): I den här frågan är vi, Björn, överens. Det som gjorde mig glad under ditt inlägg var att du så modigt lyfte på locket i den diskussion som handlar om nationalstadsparken och dess inverkan på planeringen av den här delen av Stockholm.

Jag vill säga att jag själv har funderat väldigt mycket kring nationalstadsparkens betydelse både i det här ärendet och i andra. Det har av riksdagen beslutats att man ska vara så preventiv och restriktiv som du redogjorde för. Vad jag vill med den här repliken är att lyfta en sak och fråga dig – du behöver inte svara i dag – om du skulle vara intresserad av att leta om det finns möjlighet att förändra nationalstadsparkens regelverk. Jag tror nämligen inte att det är bra för Stockholm fortsättningsvis att vi har en så restriktiv och preventiv lagstiftning som hindrar oss att utveckla de här viktiga delarna av Stockholm. Jag tror att vi måste börja rota i det för Stockholms del och för framtidens skull.

Anförande nr 163

B j ö r n L j u n g (FP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag tror att när man en gång lagstiftade om nationalstadsparken gjorde man det bästa till det godas fiende. Vi såg det egentligen först när man började diskutera och planera för någonting som kallades Husarviken, vilken vi nu benämner Norra Djurgårdsstaden. Plötsligen invändes det mot att man byggde hus ända ned mot den berömda Husarviken. Vi kliade oss i huvudet och undrade: Vad i all sin dar menar man? Jo, husen fick inte gå fram till nationalstadsparksgränsen, utan de måste hålla sig utanför på något, som jag fortfarande tycker, märkligt sätt.

När man efter en tid har insett att det kanske inte funkar så bra finns alla möjligheter att fundera hur vi kan få det att fungera bättre i fortsättningen i Stockholm när det gäller nationalstadsparken. Om jag hade inflytande i den frågan skulle jag vilja säga att vi behöver utveckla reglerna för nationalstadsparken.

Anförande nr 164

Borgarrådet R u d i n (S): Jag tar vid där Björn slutade: Jag tror att det är otroligt viktigt att vi gör det Björn säger när vi nu ser den problematik som Björn så tydligt har klargjort kring hur nationalstadsparkens regler förändrar våra möjligheter att utveckla staden i den norra delen. Det här ärendet om Albano är en väldigt glädjande sak, och vi vet redan nu att det kommer att överklagas av Nationalstadsparkens vänner med flera. Det är av det skälet viktigt och bra att vi i dag kan vara så enhälliga som vi är och att vi kan stå för att platsen går att utveckla både som en plats att bo på för studenter och som en plats att utvecklas som en del av vår högskolesatsning i Stockholm.

Den här punkten mellan universitetet, KTH och Karolinska är outnyttjad. Egentligen skulle jag vilja att vi hade möjlighet att använda den här ytan mycket mer till det campus som vi nu lägger grunden för genom beslutet i dag. Ytan mellan dessa tre viktiga högskolenoderna, universitetet, KTH och Karolinska, ger en möjlighet att bygga ihop dessa områden och få ett av världens största högskolecenter. Läger vi samman antalet forskare och studenter vid alla de här stora institutionerna, KTH, Stockholms universitet och Karolinska, hittar vi några av världens absolut främsta forskare och några av de absolut största vetenskapliga institutionerna. Men att få till den matematiken måste vi räkna ihop de här områdena. Då har vi någonting att mäta oss med; vi kan mäta oss med Cambridge eller Oxford eller liknande, men i dag ses de som separata enheter.

När vi då bygger detta campus som skapar möjligheter för Akademiska Hus att bygga ihop de tre områdena hade jag helst sett att vi hade kunnat bygga ännu mer och fått ett ännu bättre markutnyttjande. Men då har vi nationalstadsparkslagstiftningen som förhindrar oss från att göra det. Här kan vi lägga grunden för en utveckling inför framtiden för att skapa mer av sammanbyggande i området. Jag tycker att man ska använda Värtabanan för att bygga ihop de här områdena, någonting som jag kallar för högskoleexpressen. Jag tycker att det är utmärkt, för det går genom Värtan, Roslagsbanan, nya Albano, universitet och bort till Karolinska. Sedan skulle man kunna förbinda det med Stockholm City.

När vi hade att hantera ärendet krävde vi att man skulle fördubbla antalet studentbostäder, ja, när ärendet var uppe första gången. Vi lyckades inte riktigt, det blev inte 1 500 bostäder utan det blir ungefär 900, men vi är mycket glada att antalet studentbostäder har blivit större. Vi tycker att det har varit ett väldigt bra samarbete med inte minst Regina Kevius i denna fråga som har drivit ärendet vidare. Vi är i dag i den positionen att vi kan säga att det har blivit betydligt bättre än det var från början. Vi hade velat ännu mer, och vi kommer att återkomma längre fram om vad man kan göra för att bygga ihop de här tre stora högskolenoderna till världens främsta högskolecenter.

Anförande nr 165

S t e l l a n H a m r i n (V): Fru ordförande! Jag kan inte låta bli att kommentera denna lite lösliga diskussion om nationalstadsparkens vara eller inte vara. När beslutet fattades på initiativ av Centerpartiet, om jag minns rätt, var det oerhört väl genomtänkt av alla dem som deltog. Man skapade en lagstiftning utifrån en svensk nationalparkslagstiftning som är oerhört sträng och rigid, vilket vi alla då tyckte var

bra, och det tycker vi fortfarande. Beslutet togs i full enighet, om jag minns rätt. Det skedde inte i hast, utan det var noga genomtänkt just för att skydda de här områdena och skydda de spridningsvägar som finns. Det tycker jag att man ska komma ihåg när vi diskuterar detta.

Vad jag vet är det en gång som man har gjort intrång i nationalpark, och det var när man plötsligt kom på att vi måste ha ett kraftverk i Stora Sjöfallet, så man förstörde Stora Sjöfallets nationalpark genom att ta bort Stora Sjöfallet ur nationalparken så att säga. Det var faktiskt inte särskilt väl genomtänkt.

Jag ska inte säga – vi har inte diskuterat det i partiet – att man aldrig någonsin ska ändra i nationalparqlagstiftningen, men ska man göra det ska man vara oerhört väl förberedd, och det ska finnas oerhört goda skäl för att göra det.

När vi nu bygger de här studentbostäderna, vilket vi också tycker är jättebra, ska man samtidigt göra någonting åt Brunnsviken som ligger mittemellan och som är ett av Stockholms allra värst förorenade områden. Även studenter, tycker jag, ska ha rätt till en god vattenmiljö när den nu finns i närheten. Dessutom är Brunnsviken dålig därför att det rinner in saltvatten, vilket ger den speciell ekologisk situation och där det krävs speciella tekniska hjälpmedel för att fixa till det. Det är ungefär detsamma som kommer att hända med Mälaren när havet stiger.

Vi skulle kunna börja med att fundera tillsammans över hur vi ska restaurera Brunnsviken så att den bli bra. Jag tror inte att det egentligen kostar särskilt mycket pengar. Där kan säkert universitetet som ligger alldeles i närheten och KTH hjälpa till på ett bra sätt. Det är något som vi snabbt skulle kunna ta tag i.

Anförande nr 166

S t i n a B e n g t s s o n (C): Jag vill bara betona att Centerpartiet gillar nationalstadsparken, och det tror jag att Stellan vet. Men den här delen av parken är en skräpig skrothög, och ingen gynnas av en skräpig grushög, och ingen vill hänga där på kvällarna till exempel.

Buffertzonen, som jag talade om i mitt inlägg, är ganska fänig, för den innebär att man inte får bygga hus om syns om du är långt inne i parken och ser hustaken. Det skulle innebära att till exempel Central Park inte är en riktig park och att Hyde Park inte är en riktig park, för därifrån syns husen. Det är precis sådana parker vi vill ha i Stockholm, parker som är väl integrerade med staden.

Anförande nr 167

S t e l l a n H a m r i n (V): Problemet är att detta inte är en park vilken som helst – det är en nationalpark. För nationalparker har vi en helt särskild lagstiftning som riksdagen har antagit i fullständig enighet, om jag minns rätt. Det innebär att när man bygger utanför parken måste man ta hänsyn till att man inte skadar de intressen som finns inne i parken. Det här var man fullt medveten om när man antog de här reglerna. Det är verkligen ingenting nytt. Det tycker jag är en väldigt bra idé. Man får inte skada området. Det var precis så här det var tänkt att vara.

Anförande nr 168

Borgarrådet R u d i n (S): Det var precis så här det var tänkt. Den lagstiftning som du beskriver är mycket riktigt oerhört preventiv och väldigt restriktiv. Den lagstiftning som kom till i samband med nationalstadsparken är en särskild lagstiftning, men det är inte en nationalpark utan en nationalstadspark. Den lagen skrevs explicit för detta ändamål. Därför har man skrivit in att man inte får bygga någonting runt omkring som till närmelsevis påverkar utsikterna från nationalstadsparken. Det är här jag menar att lagstiftningen har gått för långt. Det har lett till att vi har fått problem, som Björn Ljung redovisade tidigare. Vi får helt andra bekymmer när staden ska utvecklas än vad man trodde från början.

Det är riktigt att det är hårt skrivet, men med politik kan vi ändra på det. Jag tror att vi måste börja fundera på om det verkligen är lämpligt att Stockholms stad håller på att skapa sig en grön ring runt innerstaden. Jag tror att Stockholms stad måste byggas vidare och inte bara vara skyddad av sina grönområden.

Anförande nr 169

S t e l l a n H a m r i n (V): Det är alldeles riktigt att det är en särskild lagstiftning, men den är baserad på lagstiftning om nationalparker, och därför ser den ut som den gör. Det visste man när man antog den.

Låt oss ta itu med Brunnsviken, för det kan vi göra mycket snabbare!

Anförande nr 170

E w a S a m u e l s s o n (KD): Helt kort: Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut, och jag välkomnar den diskussion som har kommit upp. Jag vet att vår representant i stadsbyggnadsnämnden har tagit upp frågan om utsikterna och vyerna och vilka byggnader som kan byggas i förhållande till nationalstadsparken. Det är fantastiskt att vi kan få så många studentlägenheter i det här området och förhoppningsvis de ytterligare 500 som nämns i ärendet.

Nationalstadspark är en sak, men även på andra områden i staden har vi grönområden som vi inte har lika stark lagstiftning om och som faktiskt i dag skiljer områden ifrån varandra. Årstafältet diskuterade vi tidigare. Där vi är i gång att bygga vidare, och det finns andra ställen. Jag tycker att det är bra om vi kan komma överens om att fortsätta diskussionen.

I det här fallet yrkar jag åter bifall till kommunstyrelsens förslag.

*§ 21 Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall med mera samt slam och latrin
Förslag från trafik- och renhållningsnämnden (utl. 2012:144)*

Anförande nr 171

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Fru ordförande! Jag tänker inte bli långgrandig utan tänkte bara konstatera att i och med det här förslaget till beslut om taxa fortsätter Stockholm att ha en av landets absolut lägsta, för att inte säga den lägsta, taxor för hushållsavfall. Vi fortsätter att subventionera matavfallsinsamlingen på det sätt som vi har gjort under flera år. Jag hoppas att vi i en inte alltför avlägsen framtid kommer att komma fram till en överenskommelse inom ramen för KSL som innebär att vi har ett inpasseringssystem för de återvinningscentraler som finns i länet så att vi oavsett var vi bor någonstans kan åka till den närmsta återvinningscentralen för att lämna vårt avfall.

Vi fortsätter att jobba och ligger i framkanten när det gäller olika typer av utvecklingsprojekt inom avfallsområdet. Det finns med i ärendet lite annat spännande, som projekt som handlar om sopsugssystem.

Med detta, fru ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 172

S t e l l a n H a m r i n (V): Fru ordförande! Först: Jag stöder Vänsterpartiets reservation vad gäller taxan för hushållsavfall. Vi godkänner i huvudsak förslaget vad gäller själva taxan, men vi har en del synpunkter när det gäller insamling av biologiskt avfall och insamling av tidningar och förpackningar.

Det är glädjande, tycker vi, att majoriteten nu vill ha en insamling av biologiskt avfall och är beredd att satsa på det. Men vi tycker att man bör sätta målet högre än vad man har gjort och försöka komma upp i 70 procent av den totala volymen. Övergången till färgade plastpåsar skulle göra det här mycket lättare, tror vi.

Samtidigt vill jag gärna påpeka att främst för enpersonshushåll som ganska ofta äter mat ute kan det vara lite knepigt med insamling av biologiskt avfall, även om de står för en väldigt liten del av helheten. Det finns ganska många sådana hushåll i staden, och för dem kunde det vara en poäng med avfallskvarnar som vi diskuterade tidigare. Jag är fullt medveten om att de har sämre funktionalitet eftersom det försvinner en del av gasen på vägen så att säga. Men vi tror ändå att det i vissa fall kan vara värt att satsa på det. Man bör fundera över det när man bygger.

En större fråga är: Samlar vi in allt avfall? Regeringens utredning föreslår att kommuner ska ha ansvar för insamlingen men att industrin betalar. Det tycker vi är ett utmärkt förslag, som vi har haft tidigare. Nu kör vi med dubbla system, förpackningar respektive övrigt avfall som sedan ändå ska delas upp i samma fraktioner. Det är faktiskt ganska dumt. Det är bättre att låta kommunen samla in allt avfall på en gång, då kan man hantera det mycket mer rationellt. Dessutom slipper vi den snart permanenta delen, det vill säga de gröna behållarna. Bara det tycker vi motiverar nya tag.

Vi tror däremot att kommunen måste ta det fulla ansvaret för att transportera avfallet; att dela upp det på flera aktörer innebär självklart att antalet transporter blir mångdubbelt större. Det är helt oacceptabelt ur klimatsynpunkt och ur ekonomisk synpunkt.

Sedan kan vi tänka oss att man, när det gäller väldigt stora företag som ändå skulle behöva särskilda transporter och där de alltså inte kan göra stordriftsfördelar, skulle kunna hantera dem på ett särskilt sätt. Det kan vi vara positiva till utreds för att se hur frågan ska hanteras. Men allt avfall som ska samlas in på flera ställen bör samlas i ett sammanhang.

Anförande nr 173

M a r i a A n t o n s s o n (MP): Alla känner vi klyschan att det ska vara lätt att göra rätt. Men det ska också löna sig att göra rätt. Annars gör inte folk rätt oavsett hur lätt det är. Det behövs fler delar än bara att det är lätt.

Det ska också löna sig att generera lite avfall, det vill säga att om det är tömning ofta ska det kosta mer än om du inte behöver tömma din soptunna så ofta. Om du är duktig på att sortera ska det märkas. Det incitamentet måste bli viktigare i avfallstaxan; det finns inte riktigt i dag. Det är det som styr oss stockholmare i våra val.

När det gäller matavfallsinsamlingen i staden låg nivån förra året på 11 procent. Det var alltså 2011. I år, 2012, har man höjt med en liten procent – kanske för att det ska matcha årtalet. Nivån var på 12 procent när det gäller insamling av matavfall. Jag tror inte att vi har nått upp till det, Ulla, eller har vi gjort det? Jag tror att det ligger på ungefär 9 procent – bara 9 procent av matavfall. I Västerås är de jätteduktiga. Varför kan vi inte i Stockholm? Vi har en bra infrastruktur; vi skulle bara kunna ösa in det. Men för det krävs att man vidtar vissa åtgärder. Det vill vi hjälpa till med.

Därför yrkar jag bifall till Miljöpartiets förslag.

Anförande nr 174

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Jag håller med om att det ska löna sig att göra rätt, och det är därför som vi har infört en viktbaserad taxa när det gäller enfamiljshus, och vi hoppas att kunna gå vidare med det systemet även om det har varit lite diskussioner kring detta på en del håll.

När det gäller matavfallsinsamlingen tycker jag att det finns problem, som Stellan Hamrin var inne på. Det behöver finnas avfallskvarnar också. Det som samlas in via kvarnar räknas inte in i insamlingsvolymen. Det är lite synd. Jag tycker att matavfallsinsamlingen ska vara oberoende av hur man samlar in maten. Antingen samlar man inte det, och då ska det räknas in, eller också samlas det inte in, och då räknas det inte. Därför ser det sämre ut för Stockholm än vad det egentligen är i verkligheten på grund av det regelverk som finns för detta.

Anförande nr 175

M a r i a A n t o n s s o n (MP): Det kanske ser sämre ut. Men faktum är att Västerås har en egen biogasanläggning, och där är det ett väl utbyggt system. I min fastighet kan jag inte få lämna in matavfall även om jag skulle vilja därför att hyresvärden inte erbjuder det. Kommunen borde kunna erbjuda det på något sätt.

Miljöpartiet har bland annat lagt ett förslag om att man kanske skulle prova att man skulle kunna lämna det vid återvinningsstationerna, eller på annat sätt.

Det här måste möjliggöras, och det måste drivas aktivt politiskt. Är det inte lätt gör inte folk rätt, och det ska löna sig att lämna in sitt matavfall. Dessutom är målet ganska lågt satt; 50 procent har man sagt till 2018. Det är en ökning med 6½ procent per år. Det tycker vi är alldeles för lågt satt.

Med avfallskvarnar blir matavfallsinsamlingen tyvärr absolut inte bra kvalitetsmässigt. Du kan inte utvinna lika mycket, och du får mycket gifter i rötslammet. Folk slänger tyvärr allt möjligt i sina avlopp.

Anförande nr 176

M a l t e S i g e m a l m (S): Ordförande, kommunfullmäktige! Vi har inte lagt något speciellt yrkande på detta i kommunstyrelsen, men däremot har vi fört ett resonemang i trafik- och renhållningsnämnden, och det handlar om framför allt om att man ska öka insamlingen av matavfallet. Biogasen är en stor bristvara i dag i Stockholm. För framtiden tror jag att man ska ha en lite mer differentierad taxa så att de som samlar in sitt matavfall får en mycket låg avgift. På det sättet skulle man från stadens sida kunna initiera fler som skulle sortera sitt avfall och framför allt skulle man få in mer matavfall för biogasanläggningen.

Matavfallskvarnar är det bra ur bekvämlighetssynpunkt, även om de som sagt energimässigt inte ger lika mycket som när man rötar avfallet. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 177

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Jag tänkte bara kort konstatera, fru ordförande, att vi har en 40-procentig subventionering av matavfallstaxan i dag, och det tycker jag är ganska mycket.

Anförande nr 178

M a l t e S i g e m a l m (S): Den skulle säkerligen kunna vara ännu större. Det här är en produkt som man säljer och får in pengar för. Det här är en liten handelsvara. Egentligen kan man säga att det man plockar in som en avgift blir en intäkt när man säljer gasen.

Anförande nr 179

S t e l l a n H a m r i n (V): Jag vill göra ett förtydligande: Vår reservation i trafik- och renhållningsnämnden gäller också i kommunstyrelsen.

Beträffande avfallskvarnar är det alldeles riktigt, och jag tror att jag sade det tidigare, att det försvinner en del av den potentiella gasen på vägen. I enpersonshushåll, där man kanske lagar mat varannan dag, tror jag inte att detta att slänga grönsaksblad i en eller annan påse varannan eller var tredje dag är särskilt konstruktivt. I sådana lägen är det vettigt att ha en avfallskvarn, för då tar man hand om det i varje fall på något sätt. Men det ska naturligtvis bara vara i den typen av fall.

Sedan tror jag att vi ska fundera på hur vi framöver bygger reningsverk. Att det försvinner gas på vägen beror på konstruktionen av våra reningsverk som byggdes

innan vi visste om avfallskvarnar. Det är möjligt att det finns en del att göra på teknikutvecklingssidan.

*§ 24 Upprustning och modernisering av Farsta sim- och idrottshall
Reviderat genomförandebeslut (utl. 2012:147)*

Anförande nr 180

M e h d i O g u z s o y (V): Fru ordförande! Skälet till att Vänsterpartiet reserverar sig mot förslaget är att vi vill att de miljoner som hela projektet blev dyrare med, nästan 30 miljoner, tar vi ur den centrala medelreserven för att inte riskera de övriga projekt som står i pipeline för renovering. Det gäller Vällingby, Åkeshov och Västertorp. Vi vill inte att ambitionsnivån sänks vad gäller upprustning och renovering av dessa anläggningar. Därför har Vänsterpartiet föreslagit att man ska ta pengar från den centrala medelreserven.

Jag ska inte förlänga debatten mer.

Anförande nr 181

Å s a J e r n b e r g (MP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Som det här ärendets rubrik anger planeras upprustning av simhallar, i bland annat Åkeshov och Vällingby. Det är viktiga och nödvändiga renoveringar.

Under hösten har jag träffat företrädare för simklubbar i västerort. Det finns en stor oro hos sådana klubbar. De är oroliga över vart alla barn ska ta vägen när simhallarna i Åkeshov och Vällingby stängs för renovering. Redan nu är det knökfullt i de här simhallarna.

Det finns en lösning på problemet med den oro som simklubbarna känner. Det är att bygga in Nälsta friluftsbad så att badet kan användas året runt. Det skulle ge föreningen möjlighet att bedriva sin så viktiga simundervisningsverksamhet. Drunkning är i dag – det sade jag i budgetfullmäktige och upprepar nu – en av de vanligaste dödsorsakerna bland barn i Sverige. I Stockholm är det varje fjärde förälder som uppger att deras barn inte kan simma. Det är alltså oerhört viktigt att staden arbetar för att främja barns simkunnet.

Jag har därför en fråga till idrottsborgarrådet som står uppsatt på talarlistan efter mig: Vad kommer den moderatledda majoriteten att göra i västerort när simhallarna stängs? Är ni beredda att däcka över Nälstabadet så att alla barn ska få möjlighet att lära sig simma?

Anförande nr 182

Borgarrådet K e v i u s (M): Fru ordförande! Det är oerhört viktigt att barn lär sig att simma, och det är oerhört viktigt att våra simanläggningar är säkra och tillgängliga. Det har pågått och pågår upprustningar. Jag tycker att vi måste lära oss en hel del av renoveringen av Farsta sim- och idrottshall. Vad var det som gjorde att det blev dyrare? Hur kan vi undvika det framöver?

Det vi har gjort nu är att jag tillsammans med min kollega Madeleine Sjöstedt, som är fastighetsborgarråd, har gett i uppdrag till idrottsförvaltningen och fastighetskontoret att se över möjligheten: Hur ska vi renovera eller göra något annat i Åkeshov och i västerort? Hur ska vi säkra att det finns bra simanläggningar i västerort? För att tala klartext handlar det om: Ska vi däcka över Nälstabadet? Ska vi renovera i Åkeshov? Är det kanske billigare att riva och bygga nytt? Men det är

experterna på fastighetskontoret som sitter på svaren. De kommer att återkomma till fastighetsnämnden och idrottsnämnden med en lösning som gäller Vällingby, Åkeshov och Nälsta. Vi får alltså återkomma i frågan.

Anförande nr 183

M e h d i O g u z s o y (V): Det är viktigt, Regina, att simhallarna är säkra och trygga och att barn som besöker anläggningarna inte riskerar sina liv. Det är jätteviktigt naturligtvis. Men det är inte på grund av att det är osäkert på de befintliga simanläggningarna som många barn i Stockholm inte kan simma, utan en av orsakerna är att det inte finns tillräckligt mycket tider för simskolan som barn kan gå till för att lära sig simma. Skälet till det är att det finns för få simhallar i Stockholm. Ni har gång på gång avslagit Vänsterpartiets förslag att bland annat bygga en simhall i Skarpnäck.

Anförande nr 184

Borgarrådet K e v i u s (M): Nu handlar det här ärendet om upprustningen och genomförandet av renoveringen i Farsta. Nej, vi kommer inte att prioritera en simanläggning i Skarpnäck. Jag tycker att det är viktigt att se till att de äldre simanläggningar som vi har, till exempel i Åkeshov som är 50 år gammal, verkligen är säkra och trygga och att det långsiktigt finns minst en simanläggning i västerort.

Jag kan glädja dig med att vi kommer att öppna Vanadisbadet som har varit stängt alldeles för länge. Självklart ska vi trygga tider för barn och unga att lära sig simma.

§ 25 Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen, kvartal 4 år 2011, äldreomsorg

Rapportering av ej verkställda beslut enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt socialtjänstlagen (SoL) kvartal 4 år 2011 (utl. 2012:148)

Anförande nr 185

I n g e r S t a r k (V): Jag ska inte prata länge om detta ärende. Vi har talat om det redan en gång i samband med tertialrapporten. Jag vill bara hänvisa till att vi har en reservation i kommunstyrelsen, och den yrkar jag bifall till.

Anförande nr 186

K a j N o r d q u i s t (S): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag ska inte heller prata länge med tanke på att alla är hungriga, jag också. I vilket fall som helst instämmer jag i Socialdemokraternas förslag till beslut. En del saker i reservations-texterna är alldeles utmärkta.

Först och främst handlar det här – jag talar om LSS – naturligtvis om vilka värderingar man i grund och botten har. De värderingar som bör ligga till grund för detta är FN-konventionen om mänskliga rättigheter för människor med funktionsnedsättningar, precis som i vårt eget program. Det borde väl rimligen leda till att man har ambitionen att vara i världsklass, som det alltid heter, och ha nolltolerans mot att ej genomföra beslut.

Jag tycker att det är ett väldigt bra förslag att kommunstyrelsen ska ta fram de extra resurser som finns, för det finns faktiskt resurser; kommunen går med ett överskott och till och med socialnämnden går med överskott. Visst sjutton finns det stolar här. Det jag inte riktigt uppfattar när jag läser ärendet är: Vad är planen? Hur har majoriteten tänkt se till att vi inte står här om ett år igen och konstaterar att här finns en grupp beslut som inte är verkställda, och de verkar bli fler för varje år?

De flesta ärenden handlar om bostadsfrågor, vad jag förstår. Det finns pengar i bostadsbolagen också, så det är inte pengarna det hänger på, utan det är planen, tanken och den politiska viljan det handlar om. Frågan är: Vad tänker majoriteten göra?

Anförande nr 187

Borgarrådet L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Det är i huvudsak två problem det handlar om när det gäller de beslut som inte verkställts. Det handlar delvis om kontaktfamiljkontaktperson. Då kan jag konstatera att om man sneglar lite hur det har varit under 2012 – det här ärendet gäller 2011 – är det åtminstone vad gäller kontaktfamiljer en mycket bättre situation. Det tycker jag är glädjande.

Det andra stora bekymret handlar om bostäder, precis som Kaj just sade. Det handlar om att inte kunna verkställa de beslut som är fattade. Då finns det några orsaker till det. Dels finns det naturligtvis brist på lämpliga lokaler till gruppboenden eller enskilda boenden. Dels finns det också många fall där orsaken är att man helt enkelt

har tackat nej till det erbjudna boendet, och det kan finnas många skäl till det. Ibland väljer man att vänta på någonting annat, och ibland tycker man helt enkelt inte om det man blir erbjuden. En tredje orsak är att man måste kunna matcha de här personerna med varandra så att man inte får någon som är ängslig och rädd boende tillsammans med andra som är utagerande eller att man får en åldersstruktur som blir konstig eller att det finns våningsplan och någon är rädd. En del vill bo högre upp, en del lite längre ned. Det här är ett bekymmer.

Det vi gör i Stockholms stad är att försöka bygga så mycket som möjligt. I vår budget för 2013 finns det ett mål om att man under 2013 ska sätta i gång med 100 nya bostäder. Det finns ett gott samarbete mellan våra nämnder och Micasa, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, för att så snabbt som möjligt kunna ordna så att vi får nya bostäder till den här gruppen, alltså LSS-boenden. Men ni vet förstås att det tar en stund att bygga, och jag är inte jättestolt över att stå här och berätta att så här är det. Men vi gör allt vad vi kan och tar itu med detta 2013.